



SPRAWOZDANIE FINANSOWE
OPTeam S.A.
za 2018 rok

SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
(dane finansowe audytowane)

TAJĘCINA, DNIA 29 KWIETNIA 2019 r.

SPIS TREŚCI

A. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ, SPRAWOZDANIE ZYSKÓW I STRAT, SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW, SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ORAZ SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH	4
A.1. Wybrane dane finansowe w przeliczeniu na EURO	5
A.2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej OPTeam S.A.	6
A.3. Sprawozdanie zysków i strat OPTeam S.A.	7
A.4. Sprawozdanie z całkowitych dochodów OPTeam S.A.	8
A.5. Sprawozdanie z przepłyówwów pieniężnych OPTeam S.A.	9
A.6. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym OPTeam S.A.	10
B. WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA ROK 2018 OPTTEAM S.A.	12
B.1. Dane identyfikujące jednostkę	12
B.2. Czas trwania Spółki	12
B.3. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i dane porównywalne	12
B.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej	12
B.5. Biegły Rewident	13
B.6. Notowania na rynku regulowanym	13
B.7. Akcjonariusze	13
B.8. Spółki zależne	14
B.9. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe	14
B.10. Połączenie spółek	14
B.11. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej	14
B.12. Podstawa sporządzania sprawozdania oraz stosowane zasady rachunkowości	14
B.13. Porównywalność danych finansowych	26
B.14. Korekty wynikające z błędów	26
B.15. Zdarzenia gospodarcze ujęte przez wynik z lat ubiegłych	26
B.16. Zasady rachunkowości	26
C. INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO OPTTEAM S.A.	38
C.1. Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków	38
C.2. Zmiany prezentacji	39
C.3. Sezonowość lub cykliczność działalności OPTeam S.A.	39
C.4. Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza	39
C.5. Zasady konwersji złotych na EUR	39
C.6. Segmenty operacyjne	40
C.7. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki	40
C.8. Nabycie akcji własnych	40
C.9. Nota 1. Wartości niematerialne	40
C.10. Nota 1.1. Wartość firmy	40
C.11. Nota 1.2. Inne wartości niematerialne	41
C.12. Nota 2. Rzeczowe aktywa trwałe	44
C.13. Nota 2.1. Rzeczowe aktywa trwałe – specyfikacja	44
C.14. Nota 2.2. Zmiany rzeczowych aktywów trwałych	46
C.15. Nota 3. Należności długoterminowe	48
C.16. Nota 4. Aktywa finansowe	49
C.17. Nota 4.1. Inwestycje – udziały wyceniane metodą praw własności	49
C.18. Nota 5. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia i działalność zaniechana	51
C.19. Nota 6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51
C.20. Nota 7. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51
C.21. Nota 8. Zapasy	51
C.22. Nota 8.1. Odpisy aktualizujące wartości zapasów	53
C.23. Nota 9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	53
C.24. Nota 9.1. Odpisy aktualizujące wartość należności	54
C.25. Nota 9.2. Struktura wiekowa należności handlowych	54
C.26. Nota 9.3. Należności z tytułu dostaw i usług - struktura walutowa	55
C.27. Nota 10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55
C.28. Nota 10.1. Środki pieniężne - waluty	55
C.29. Nota 11. Rozliczenia międzyokresowe	56

C.30.	Nota 12.1. Kapitał podstawowy	56
C.31.	Nota 12.2. Zarejestrowany kapitał akcyjny	58
C.32.	Nota 12.3. Struktura właścicielska kapitału podstawowego	59
C.33.	Nota 12.4. Program motywacyjny.....	60
C.34.	Nota 13. Zyski zatrzymane	61
C.35.	Nota 14. Struktura zysków zatrzymanych z lat poprzednich	62
C.36.	Nota 15. Kapitał zapasowy	62
C.37.	Nota 16. Pozostałe kapitały rezerwowe	62
C.38.	Nota 17. Kredyty i pożyczki	63
C.39.	Nota 18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	67
C.40.	Nota 19. Inne zobowiązania finansowe	68
C.41.	Nota 19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	68
C.42.	Nota 20. Rezerwy na zobowiązania	68
C.43.	Nota 21. Inne rozliczenia międzyokresowe	72
C.44.	Nota 22. Przychody ze sprzedaży	72
C.45.	Nota 23. Dotacje do przychodów.....	74
C.46.	Nota 24. Koszty działalności operacyjnej	75
C.47.	Nota 25. Pozostałe przychody operacyjne	76
C.48.	Nota 26. Pozostałe koszty operacyjne	76
C.49.	Nota 27. Przychody finansowe	77
C.50.	Nota 28. Koszty finansowe	77
C.51.	Nota 29. Podatek dochodowy.....	78
C.52.	Nota 30. Otrzymane gwarancje oraz umowy gwarancji finansowej	81
C.53.	Nota 30.1. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.	83
C.54.	Nota 31. Informacje o podmiotach powiązanych.....	83
C.55.	Nota 32. Świadczenia na rzecz kluczowego kierownictwa	84
C.56.	Nota 33. Koszty zatrudnienia.....	86
C.57.	Nota 34. Struktura zatrudnienia.....	86
C.58.	Nota 35. Zysk na akcję i rozwodniony zysk na akcję	86
C.59.	Nota 36. Dywidendy	87
C.60.	Nota 37. Instrumenty finansowe	87
C.61.	Nota 38. Ryzyko kredytowe kontrahentów	89
C.62.	Nota 39. Ryzyko związane z płynnością	90
C.63.	Nota 41. Ryzyko stopy procentowej	90
C.64.	Nota 42. Ryzyko walutowe	91
C.65.	Nota 43. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	92
C.66.	Nota 44. Informacje na temat umów z podmiotem uprawnionym do badania	92
C.67.	Nota 45. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez jednostkę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki	93
C.68.	Nota 46. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez jednostkę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi, przez które rozumie się jednostki powiązane	93
C.69.	Nota 47. Korekta wyników z lat ubiegłych i zmiana prezentacji	93
C.70.	Nota 48. Ocena czynników nietypowych i zdarzeń mających wpływ na wynik działalności za rok obrotowy z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik. 93	
C.71.	Zatwierdzenie do publikacji	94

**A. Sprawozdanie z sytuacji finansowej,
sprawozdanie zysków i strat, sprawozdanie z
całkowitych dochodów, sprawozdanie ze
zmian w kapitale własnym oraz sprawozdanie
z przepływów pieniężnych**

A.1. Wybrane dane finansowe w przeliczeniu na EURO

L. p.	Wybrane dane finansowe	w tys. PLN		w tys. EUR	
		Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
I	Przychody ze sprzedaży produktów , towarów i materiałów i zrównane z nimi	67 122	68 508	15 731	16 140
II	Zysk (strata) na sprzedaży	-810	-4 396	-190	-1 036
III	Zysk (strata) na działalności operacyjnej	-195	-4 158	-46	-980
IV	Zysk (strata) przed opodatkowaniem	1 540	-5 533	361	-1 304
V	Zysk (strata) netto	1 393	-5 460	326	-1 286
VI	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	282	-6 728	66	-1 585
VII	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-917	-8 549	-215	-2 014
VIII	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	741	1 634	174	385
IX	Przepływy pieniężne netto - razem	106	-13 643	25	-3 214
X	Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (PLN / EUR)	0,19	-0,75	0,04	-0,18
		w tys. PLN		w tys. EUR	
		Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
XI	Aktywa razem	54 158	48 102	12 595	11 533
XII	Długoterminowe zobowiązania i rezerwy	6 833	7 113	1 589	1 705
XIII	Krótkoterminowe zobowiązania i rezerwy	18 306	12 559	4 257	3 011
XIV	Kapitał własny	29 019	28 430	6 749	6 816
XV	Kapitał podstawowy	730	730	170	175
XVI	Średnia ważona liczba akcji w szt.	7 299 666	7 299 666	7 299 666	7 299 666
XVII	Wartość księgowa na jedną akcję zwykłą(PLN/ EUR)	3,98	3,89	0,92	0,93

Wybrane dane finansowe prezentowane w rocznym sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje bilansowe przeliczone są według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień bilansowy
 - w dniu 31 grudnia 2018 roku 1 EUR = 4,3000 PLN
 - w dniu 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,1709 PLN
- pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczone są według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym
 - w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. 1 EUR = 4,2669 PLN
 - w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. 1 EUR = 4,2447 PLN

A.2. Sprawozdanie z sytuacji finansowej OPTeam S.A.

AKTYWA	Numer noty w informacji dodatkowej	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
A. Aktywa trwałe		33 090 792,92	31 964 598,49
1. Wartość firmy	1	184 193,99	184 193,99
2. Inne wartości niematerialne	1	3 340 897,39	4 601 629,66
3. Rzeczowe aktywa trwałe	2	16 474 321,66	16 165 817,44
4. Nieruchomości inwestycyjne		-	-
5. Należności długoterminowe	3	118 606,74	100 558,48
6. Udziały wyceniane metodą praw własności	4	9 944 112,80	10 217 636,11
7. Aktywa finansowe	4	2 835 148,48	400 000,00
8. Aktywa z tytułu podatku odroczonego	6	193 511,86	294 762,81
9. Inne rozliczenia międzyokresowe	11	-	-
B. Aktywa obrotowe		21 066 880,23	16 137 871,29
1. Zapasy	8	2 211 125,15	3 447 095,13
2. Należności z tytułu dostaw i usług	9	17 195 233,81	11 637 287,61
3. Aktywa z tytułu umów z klientami	9	611 045,24	-
4. Należności pozostałe	9	59 735,33	183 764,22
5. Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	9	-	-
6. Należności z tytułu pozostałych podatków, dotacji, ubezpiec. społ.	9	228 121,31	227 037,88
7. Aktywa finansowe		-	-
8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	10	489 119,76	382 753,09
9. Rozliczenia międzyokresowe	11	272 499,63	259 933,36
C. Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	5	-	-
RAZEM AKTYWA		54 157 673,15	48 102 469,78
PASywa			
A. Kapitał własny		29 018 890,37	28 430 224,98
1. Kapitał akcyjny	12	730 000,00	730 000,00
2. Akcje własne (wielkość ujemna)	12	- 1 095,46	- 1 095,46
3. Kapitał zapasowy	15	22 089 513,06	27 549 556,09
4. Kapitał rezerwowy	16	5 626 807,38	5 611 807,38
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych	14	- 819 822,45	-
6. Zyski (strata) netto		1 393 487,84	- 5 460 043,03
7. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego		-	-
B. Zobowiązania długoterminowe		6 832 527,49	7 113 299,69
1. Kredyty bankowe	17	-	-
2. Zobowiązania finansowe	19	528 494,96	286 221,97
3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		-	-
4. Zobowiązania pozostałe		-	-
5. Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	7	537 119,60	574 074,27
6. Rezerwy na inne zobowiązania	20	75 863,57	60 864,64
7. Rozliczenia międzyokresowe	21	5 691 049,36	6 192 138,81
C. Zobowiązania krótkoterminowe		18 306 255,29	12 558 945,11
1. Kredyty bankowe	17	3 747 196,98	2 451 021,28
2. Zobowiązania finansowe	19	502 464,80	263 214,92
3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	18	11 152 344,69	7 028 074,21
4. Zobowiązania z tytułu umów z klientami	18	473 853,78	-
5. Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób praw.	18	-	-
6. Zobowiązanie budżetowe i pozostałe zobowiązania	18	1 491 573,28	1 454 436,52
7. Rezerwy	20	434 654,66	699 251,60
8. Rozliczenia międzyokresowe	21	504 167,10	662 946,58
D. Zobowiązania dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia		-	-
RAZEM PASywa		54 157 673,15	48 102 469,78

A.3. Sprawozdanie zysków i strat OPTeam S.A.

Sprawozdanie zysków i strat	Numer noty w informacji dodatkowej	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
A. Działalność kontynuowana			
I. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	23	67 121 577,90	68 508 177,84
1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług		32 911 243,56	24 637 505,06
2. Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		34 210 334,34	43 870 672,78
II. Koszty sprzedanych produktów towarów i materiałów, w tym:	24	56 939 348,27	62 063 846,92
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług		29 280 791,97	25 047 408,26
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		27 658 556,30	37 016 438,66
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		10 182 229,63	6 444 330,92
1. Koszty sprzedaży		5 332 953,39	5 372 772,10
2. Koszty ogólnego zarządu		5 658 836,48	5 467 107,08
IV. Zysk (strata) ze sprzedaży		-809 560,24	-4 395 548,26
1. Pozostałe przychody operacyjne	25	1 072 317,54	1 051 953,43
2. Pozostałe koszty operacyjne	26	457 832,82	814 739,05
V. Zysk (strata) z działalności operacyjnej		-195 075,52	-4 158 333,88
1. Przychody finansowe	27	2 153 856,98	131 452,52
2. Koszty finansowe	28	144 906,13	162 581,26
3. Udział w wyniku netto jednostki wycenianej metodą praw własności	4	-273 523,31	-1 343 162,81
VI. Zysk (strata) brutto – przed opodatkowaniem		1 540 352,02	-5 532 625,43
1. Podatek dochodowy	29	146 864,18	-72 582,40
VII. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		1 393 487,84	-5 460 043,03
B. Działalność zaniechana		0,00	0,00
I. Zysk (strata) netto z działalności zaniechanej		0,00	0,00
C. Zysk (strata) netto za rok obrotowy		1 393 487,84	-5 460 043,03
Zysk netto za rok obrotowy (w złotych)		1 393 487,84	-5 460 043,03
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)		7 299 666	7 299 666
Zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)		0,19	-0,75
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		7 859 666	7 299 666
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)		0,18	-0,75

* Na dzień 31.12.2018 i 31.12.2017 Spółka OPTeam posiada 334 sztuk akcji własnych

A.4. Sprawozdanie z całkowitych dochodów OPTeam S.A.

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres	Za okres
	01.01.2018 r. 31.12.2018 r.	01.01.2017 r. 31.12.2017 r.
r I. Zysk (strata) netto	1 393 487,84	-5 460 043,03
II. Inne całkowite dochody	0,00	0,00
1. Podlegające przekwalifikowaniu w późniejszym terminie do wyniku finansowego	0,00	0,00
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów podlegających przekwalifikowaniu do wyniku finansowego	0,00	0,00
2. Nie podlegające przekwalifikowaniu w późniejszym terminie do wyniku finansowego	0,00	0,00
Podatek dochodowy odnoszący się do elementów innych całkowitych dochodów nie podlegających przekwalifikowaniu do wyniku finansowego	0,00	0,00
III. Całkowite dochody ogółem	1 393 487,84	-5 460 043,03

A.5. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych OPTeam S.A.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	Za okres 01.01.2018 r. 31.12.2018 r.	Za okres 01.01.2017 r. 31.12.2017 r.
A. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		
I. Zysk (strata) brutto przed opodatkowaniem	1 540 352,02	-5 532 625,43
II. Korekty razem (1-11)	-1 257 986,61	-1 195 698,45
1. Amortyzacja	2 759 571,09	2 911 714,15
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	137 366,25	46 987,19
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-1 872 804,91	1 310 224,45
5. Zmiana stanu rezerw	-193 205,18	-873 370,04
6. Zmiana stanu zapasów	956 222,92	-1 319 490,34
7. Zmiana stanu należności	-6 064 094,24	4 105 156,97
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterm. z wyjątkiem pożyczek i kredytów	4 635 175,84	-7 649 075,98
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-811 395,93	-446 830,85
10. Inne korekty *	-804 822,45	0,00
11. Zapłacony podatek dochodowy	0,00	718 986,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+II)	282 365,41	-6 728 323,88
B. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		
I. Wpływy	117 677,95	473 956,96
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	110 950,11	45 972,76
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	0,00
3. Zbycie aktywów finansowych	6 727,84	427 984,20
4. Inne wpływy inwestycyjne	0,00	0,00
II. Wydatki	1 034 946,12	9 022 479,03
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	647 037,12	1 695 266,28
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne	0,00	0,00
3. Na aktywa finansowe	387 909,00	7 327 212,75
4. Inne wydatki inwestycyjne (lokaty terminowe)	0,00	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-917 268,17	-8 548 522,07
C. PRZEPLÝWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		
I. Wpływy	1 296 175,70	2 451 021,28
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji) akcji i innych instrum. kapitał.	0,00	0,00
2. Kredyty i pożyczki	1 296 175,70	2 451 021,28
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
4. Inne wpływy finansowe	0,00	0,00
II Wydatki	554 906,27	816 932,65
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych	0,00	0,00
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0,00	0,00
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	0,00	0,00
4. Spłaty kredytów i pożyczek	0,00	0,00
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	0,00	0,00
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	410 812,18	700 063,45
8. Odsetki	144 094,09	116 869,20
9. Inne wydatki finansowe	0,00	0,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	741 269,43	1 634 088,63
D. PRZEPLÝWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM (A.III +/- B.III +/- C.III)	106 366,67	-13 642 757,32
E. BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, W TYM	106 366,67	-13 642 757,32
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	382 753,09	14 025 510,41
G. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU (F +/- D), W TYM	489 119,76	382 753,09
- o ograniczonej możliwości dysponowania	0,00	0,00

*korekta dotycząca zmian wynikających z wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15

A.6. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym OPTeam S.A.

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym OPTeam S.A. 2018 rok

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018 roku	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-5 460 043,03	0,00	0,00	28 430 224,98
Skutki wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15	0,00	0,00	0,00	0,00	-819 822,45	0,00	0,00	- 819 822,45
Stan na 1 stycznia 2018 – po ujęciu wpływu wdrożenia MSSF 15 i MSSF 9	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	-6 279 865,48	0,00	0,00	27 610 402,53
Podział wyniku finansowego z lat ubiegłych na:	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- kapitał zapasowy	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	5 460 043,03	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 393 487,84	0,00	1 393 487,84
Koszt wynagrodzeń programu motywacyjnego za 2018 rok na kapitał rezerwowy	0,00	0,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00	0,00	15 000,00
Stan na 31 grudnia 2018 r.	730 000,00	-1 095,46	22 089 513,06	5 626 807,38	- 819 822,45	1 393 487,84	0,00	29 018 890,37

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym OPTeam S.A. 2017 rok

Wyszczególnienie	Kapitał akcyjny	Akcje własne – wielkość ujemna	Kapitał zapasowy	Kapitał rezerwowy	Zysk (strata) z lat ubiegłych	Zyski (strata) netto	Odpisy z zysku nett w ciągu roku obrotowego	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 r.	730 000,00	-1 095,46	19 177 836,45	5 611 807,38	8 371 719,64	0,00	0,00	33 890 268,01
Podział wyniku finansowego z lat ub. z tego:	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- na kapitał zapasowy	0,00	0,00	8 371 719,64	0,00	-8 371 719,64	0,00	0,00	0,00
- wypłata dywidendy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Całkowite dochody ogółem - zysk netto roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 460 043,03	0,00	-5 460 043,03
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2017 r.	730 000,00	-1 095,46	27 549 556,09	5 611 807,38	0,00	-5 460 043,03	0,00	28 430 224,98

B. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego za rok 2018 OPTeam S.A.

B.1. Dane identyfikujące jednostkę

OPTeam Spółka Akcyjna z siedzibą w Tajęcina 113 k/Rzeszowa zwana dalej Spółką. OPTeam działa od 1988 roku, najpierw pod firmą COMFORT Sp. z o.o., a od 1992 roku jako OPTIMUS-COMFORT Sp. z o.o. W obecnej formie prawnej Spółka działa od dnia 5.05.2003 roku. Od 11 października 2010 roku akcje Spółki notowane są na GPW w Warszawie.

Spółka OPTeam S.A. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Przedsiębiorców Krajowych pod numerem 000160492 prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółka posiada numer statystyczny REGON 008033000 oraz numer NIP 813 03 34 531.

OPTeam S.A. prowadzi działalność gospodarczą w Mieleckiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej na podstawie Zezwolenia Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. nr 149/ARP/2008 z dnia 18 września 2008 r.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest:

- działalność związana z oprogramowaniem, w tym: analiza, projektowanie i programowanie systemów,
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki,
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,,
- pozostała działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych,
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność
- sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń fiskalnych, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania,
- wykonywanie instalacji elektrycznych i pozostałych instalacji budowlanych,
- naprawa i konserwacja komputerów i urządzeń peryferyjnych, sprzętu telekomunikacyjnego,
- usługi outsourcingu HR,
- pozaszkolne formy edukacji.

B.2. Czas trwania Spółki

Spółka OPTeam S.A. została utworzona na czas nieoznaczony.

B.3. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i dane porównywalne

Niniejsze sprawozdanie finansowe obejmuje okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz zawiera dane porównywalne za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

Sprawozdanie finansowe Spółki sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (dalej „MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską, obowiązującymi dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku.

B.4. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie objętym sprawozdaniem oraz na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji w skład **Zarządu** OPTeam S.A. wchodziłi;

Tomasz Ostrowski	Prezes Zarządu
Radosław Bednarski	Wiceprezes Zarządu - do 30.06.2018 r
Jacek Błahut	Wiceprezes Zarządu - od 21.06.2018 r.
Rafał Gnojnicki	Wiceprezes Zarządu - od 21.06.2018 r.

Pan Radosław Bednarski złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu Spółki OPTeam ze skutkiem od dnia 30 czerwca 2018 roku.

Rada Nadzorcza Spółki powołała do Zarządu Spółki i pełnienia funkcji Wiceprezesów Zarządu w dniu 21 czerwca 2018 roku Pana Jacka Błahuta i Pana Rafała Gnojnickiego.

W okresie objętym sprawozdaniem oraz na dzień publikacji niniejszego sprawozdania tj. 29 kwietnia 2019 roku w skład **Rady Nadzorczej** OPTeam S.A. wchodzili:

Janusz Bober	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Andrzej Pelczar	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Wiesław Zaniewicz	Sekretarz Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu,
Marcin Lewandowski	Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komitetu Audytu,
Ryszard Woźniak	Członek Rady Nadzorczej
Wacław Irzeński	Członek Rady Nadzorczej
Piotr Kołodziejczyk	Członek Rady Nadzorczej, Członek Komitetu Audytu.

B.5. Biegły Rewident

Grant Thornton Polska Spółka z o.o. Sp.k.

Ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E

61-131 Poznań

Wpisana na listę Krajowej Rady Biegłych Rewidentów pod nr 4055.

B.6. Notowania na rynku regulowanym

Giełda	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
	Ul. Książęca 4
	00-498 Warszawa
Symbol na GPW	OPM
Sektor na GPW	Informatyka
Rynek Równoległy	5 PLUS
Indeksy	WIG
System depozytowo - rozliczeniowy	Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
	Ul. Książęca 4
	00-498 Warszawa

B.7. Akcjonariusze

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku akcjonariuszami posiadającymi ponad 5 % głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy byli:

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Janusz Bober	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak	1 378 512	18,88 %

Wacław Irzeński	1 372 523	18,80 %
ZM Invest S.A.	450 000	6,16 %
Pozostali akcjonariusze – nieposiadający 5% na WZA	1 353 919	18,55 %
Razem kapitał akcyjny	7 300 000	100,00 %

B.8. Spółki zależne

Emitent na dzień 31 grudnia 2018 roku tj. na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania oraz na koniec roku poprzedniego nie posiadał jednostek zależnych.

B.9. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe

OPTeam S.A. nie jest podmiotem dominującym, ponieważ nie posiada jednostek zależnych. Z uwagi na powyższe Emitent nie sporządza skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

B.10. Połączenie spółek

W okresie 2018 roku nie wystąpiły zmiany struktury Emitenta, nie miały miejsca także połączenia, przejęcia ani sprzedaż jednostek zależnych.

B.11. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności przez Spółkę przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2018 roku. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności przez Spółkę.

B.12. Podstawa sporządzania sprawozdania oraz stosowane zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”) obowiązującymi dla sprawozdań finansowych, których rok obrotowy rozpoczyna się 1 stycznia 2018 roku.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe za okres dwunastu miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami *Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 1 „Prezentacja Sprawozdań Finansowych”*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i zgodnie z innymi obowiązującymi przepisami.

Zakres sprawozdania finansowego jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 757) i obejmuje roczny okres sprawozdawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 roku i okres porównawczy od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Stosowane zasady rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31

grudnia 2017 roku, za wyjątkiem przyjętych nowych standardów rachunkowości tj. MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* oraz MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, których wpływ na niniejsze sprawozdanie finansowe został opisany poniżej.

Zmiany standardów i interpretacji obowiązujące i zastosowane przez Spółkę od 2018 roku.

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zastosowanie po raz pierwszy

Nowy standard „Przychody z umów z klientami” zastąpił dotychczasowe MSR 11 i MSR 18 dotyczące ujmowania przychodów. MSSF 15 ma być stosowany generalnie dla wszelkiego rodzaju umów, w wyniku których jednostka przekazuje dobra lub świadczy usługi na rzecz klientów w zamian za określone wynagrodzenie. MSSF 15 wprowadza pięcioelementową analizę dotyczącą ujmowania przychodów z umów z klientami. Poszczególne kroki w analizie to:

- identyfikacja umowy z klientem;
- identyfikacja zobligowani (zobowiązań) do wykonania zawartych w kontrakcie;
- ustalenie ceny transakcyjnej (wynagrodzenia);
- przypisanie ceny transakcyjnej do zobligowani do wykonania świadczenia;
- ujęcie przychodu po wypełnieniu lub podczas wypełniania obowiązku.

Spółka OPTeam po raz pierwszy zastosowała MSSF nr 15 „Przychody z umów z klientami” oraz Zmiany do MSSF 15 w sprawozdaniu finansowym sporządzonym za 2018 rok. Zarząd Spółki zdecydował się zastosować standard retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania, tzn., tylko do umów, które nie zostały jeszcze zakończone na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Dodatkowo łączny efekt pierwszego zastosowania standardu wprowadzany został jako korekta salda początkowego kapitału własnego w pozycji *Zysk lub strata z lat ubiegłych*.

Spółka zastosowała zatem dopuszczony w MSSF 15 wyjątek praktyczny i przeliczyła jedynie umowy istniejące na dzień pierwszego zastosowania (tj. na 1 stycznia 2018 roku) bez przekształcania danych porównawczych. Oznacza to, że dane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o obowiązujące dotychczas standardy: MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną” oraz interpretacje związane z ujmowaniem przychodów przed wejściem w życie MSSF 15.

Skutki zmian zostały opisane poniżej:

- przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), które wg dotychczasowych zasad ujmowane były jednorazowo po zakończeniu prac dla klienta, są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego); zmiana została ujęta w stanie początkowym *zysków/strat z lat ubiegłych* na 1 stycznia 2018 roku;
- we wczesnych etapach realizacji umowy (bądź w innych sytuacjach) Spółka może nie być w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników stopnia realizacji świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione w przyszłości. W takich przypadkach Spółka ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia (metoda zysku zerowego);
- umowy na dostawę kompleksowego systemu infrastrukturalnego, które składają się z: dostawy sprzętu informatycznego, usług wdrożeniowych oraz usługi utrzymania systemu (gwarancje rozszerzone), traktowane do tej pory jako jednolite kontrakty, są traktowane jako odrębne obowiązki i odrębnie ujmowane; zmiana została ujęta w stanie początkowym *zysków/strat z lat ubiegłych* na 1 stycznia 2018 roku;
- Spółka oceniła, że stosując MSSF 15, część gwarancji udzielanych do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowi odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. W rozumieniu MSSF 15 oznacza to dla Spółki ujęcie rozszerzonej gwarancji (opieki serwisowej, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisania do takiej usługi części ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na aktywa netto na bilans otwarcia 2018 roku prezentuje tabela poniżej.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na dzień 1 stycznia 2018 roku – korekta bilansu otwarcia

Tytuł	Korekty BO na 1 stycznia 2018 roku
Aktywa	
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	1 600 436,47
Zapasy (produkcja w toku)	-1 303 632,08
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	138 960,73
Pasywa	
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	731 372,26
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	56 392,83
Wpływ netto na kapitał własny	
Zysk/strata netto z lat ubiegłych	-351 999,97

W związku z zastosowaniem przez OPTeam podejścia retrospektywnego z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 ujętym w dniu 1 stycznia 2018 roku, w tabelach poniżej zaprezentowano porównanie wybranych pozycji z niniejszego rocznego sprawozdania finansowego na dzień 31 grudnia 2018 roku z odpowiednimi pozycjami sprawozdania na ten sam dzień, sporządzonym zgodnie z zasadami obowiązującymi przed wdrożeniem w Spółce MSSF 15 tj. zgodnie z MSR 18.

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na sprawozdanie z sytuacji finansowej (bilans) na dzień 31 grudnia 2018 roku

Tytuł – pozycje bilansu	Stan na 31.12.2018 zgodnie z MSSF 15	Korekta z tytułu zastosowania MSSF 15 w bieżącym bilansie	Kwoty w bilansie bez zastosowania MSSF 15 – zgodnie z poprzednimi przepisami, tj. MSR 11 i MSR 18
Aktywa			
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	618 066,47	618 066,47	0,00
Zapasy (produkcja w toku)	186 367,85	-253 771,62	440 139,47
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	193 511,86	0,00	193 511,86
Pasywa			
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	473 853,78	473 853,78	0,00
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	537 119,60	27 846,13	509 273,47
Wpływ netto na kapitał własny			
Zysk/strata netto za okres sprawozdawczy	1 393 487,84	214 594,91	1 178 892,93

Wpływ wdrożenia MSSF 15 na wartość przychodów i wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

Tytuł – pozycje sprawozdania zysków i strat	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Korekta z tytułu zastosowania MSSF 15 w bieżącym okresie	Kwota bez zastosowania MSSF 15 - wyliczona zgodnie z poprzednimi przepisami, tj. MSR 11 i MSR 18
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów	67 121 577,90	-724 851,52	67 846 429,42
Koszty sprzedanych produktów towarów i materiałów	56 939 348,27	-1 049 860,46	57 989 208,73
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	10 182 229,63	325 008,94	9 857 220,69
Koszty sprzedaży	5 332 953,39	0,00	5 332 953,39
Koszty ogólnego zarządu	5 658 836,48	0,00	5 658 836,48
Zysk (strata) netto ze sprzedaży	-809 560,24	325 008,94	-1 134 569,18
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-195 075,52	325 008,94	-520 084,46
Zysk (strata) brutto – przed opodatkowaniem	1 540 352,02	325 008,94	1 215 343,08
Podatek dochodowy (bieżący i odroczony)	146 866,18	110 414,03	36 452,15
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	1 393 485,84	214 594,91	1 178 890,93

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zasady (polityka) rachunkowości

Z dniem 1 stycznia 2018 roku MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zastępuje i uchyla MSR 11 „Umowy o usługę budowlaną, MSR 18 „Przychody”. Zgodnie z nowym standardem przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Spółki, przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr i usług klientowi.

Przychodami Spółki jest sprzedaż usług informatycznych oraz oprogramowania. Przychody generowane są głównie w czterech obszarach:

- sprzedaż usług własnych, głównie wdrożeniowo-modyfikacyjnych, a po etapie realizacji usług utrzymaniowych,
- sprzedaż licencji własnych,
- sprzedaż licencji obcych i usług,
- sprzedaż sprzętu informatycznego i usług z nim związanych.

Sprzedaż licencji i usług własnych. Sprzedaż stanowią głównie przychody z kompleksowych projektów IT na które składają się dostawy licencji własnych, własnych usług wdrożeniowych i modyfikacyjnych. Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawalne w okresie realizacji umowy. Oznacza to że przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem.

We wczesnych etapach realizacji umowy (bądź w innych sytuacjach) Spółka może nie być w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników stopnia realizacji świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione w przyszłości. W takich przypadkach Spółka ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia (metoda zysku zerowego);

Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT (do kwoty 100 tys. zł), które zamykają się w ciągu 12 miesięcy, z których przychód rozpoznawany jest, zgodnie z dopuszczonym przez MSSF 15 wyjątkiem praktycznym, na zasadzie prawa do fakturowania.

Usługi gwarancji i własne usługi utrzymania systemu. Gwarancje udzielane do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowią odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. Spółka ujmuje rozszerzone gwarancje (opieka serwisowa, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisuje do takiej usługi część ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

W przypadku gwarancji, których zakres nie przekracza wymaganego prawem minimum Spółka, na takie przyszłe i niepewne zobowiązania tworzy rezerwy na naprawy gwarancyjne, których odzwierciedleniem po stronie wynikowej są koszty operacyjne.

Sprzedaż licencji obcych i usług obcych. Stanowią przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji i tych usług obcych są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją lub usługą obcą przychód ujmowany jest jednorazowo.

Sprzedaż sprzętu. W ramach kategorii sprzedaż sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury i rozpoznawane są zasadniczo w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jedynie przypadków, kiedy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczonych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Spółce kompleksowe projekty stanowią rzadkość, zazwyczaj występuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

Zmienne wynagrodzenie. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie określono w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom. Począwszy od 1 stycznia 2018 roku w ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Spółka jest uprawniona na podstawie umowy, szacuje się w Spółce wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i inny elementów, które mogłyby potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to na pomniejszenie wartości przychodów, W przeszłości jednak wpływ kar umownych na wynik finansowy był nieistotny.

Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład udzielane rabaty czy upusty).

Wyodrębnienie istotnego elementu finansowania w umowie z klientem. Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyrzoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy daje klientowi lub Spółce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. W takich okolicznościach uznaje się, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Spółka nie koryguje przyrzoną kwotę wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

W praktyce umowy zawierane przez Spółkę nie zawierają elementu finansowania, okres od momentu przekazania dóbr lub usług klientowi do momentu zapłaty jest krótki (1-3 miesięcy), zatem skutek dyskontowania byłby nieznaczący. MSSF 15 wskazuje, że jako praktyczne ułatwienie można przyjąć brak dyskontowania kwot, gdy płatności są oczekiwane w ciągu jednego roku po realizacji świadczenia.

Spółka stosując od 1 stycznia 2018 roku MSSF 15 wyodrębniła w bilansie nowe pozycje: *aktywa z tytułu umów z klientami* oraz *zobowiązania z tytułu umów z klientami*, jeżeli na koniec okresu sprawozdawczego takie tytuły występują.

Aktywa z tytułu umów z klientami to prawa Spółki do wynagrodzenia w zamian za dostawy lub usługi, które Spółka przekazała klientowi, jeżeli prawa te są uzależnione od warunku innego niż upływ czasu (na przykład od rozliczenia umowy).

Składnik aktywów z umowy powstaje w trakcie (lub w momencie), gdy Spółka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dostaw klientowi i usług klientowi lub świadcząc na jego rzecz usługi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem, gdy stanie się należne.

Zobowiązanie z tytułu umów z klientami to obowiązek przekazania przez Spółkę klientowi dóbr lub świadczenia na jego rzecz usług w przyszłości. Jest ono wykazywane, jeśli Spółka otrzymała od klienta wynagrodzenie „z góry” (np. zaliczkę), bądź gdy wykazuje jako należność część lub całość wynagrodzenia zanim przekaże dobra lub usługi klientowi.

MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – zastosowanie po raz pierwszy i zmiany polityki rachunkowości

Nowy standard zastąpił MSR 39. Zmiany wprowadzone przez standard w rachunkowości instrumentów finansowych obejmują przede wszystkim:

- inne kategorie aktywów finansowych, od których uzależniona jest metoda wyceny aktywów; przydział aktywów do kategorii dokonywany jest w zależności od modelu biznesowego odnoszącego się do danego składnika aktywów oraz charakteru przepływów z niego,
- nowe zasady rachunkowości zabezpieczeń odzwierciedlające w większym stopniu zarządzanie ryzykiem,
- nowy model utraty wartości aktywów finansowych oparty na przewidywanych stratach i powodujący konieczność szybszego ujmowania kosztów w wyniku finansowym.

MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Spółka zastosowała MSSF 9 w zakresie klasyfikacji i wyceny retrospektywnie, bez korekty danych porównawczych. Skutki wdrożenia standardu zostały ujęte jako zmiana bilansu otwarcia zysków/strat z lat ubiegłych na dzień 1 stycznia 2018 roku.

Zarząd przeprowadził analizę dotyczącą zmian klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych zgodnie z MSSF 9 i MSR 39 na dzień pierwszego zastosowania, tj. 1 stycznia 2018 roku. W wyniku zastosowania nowego MSSF nie zmieni się klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, poza zmianą w zakresie szacunku ryzyka kredytowego w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

Spółka do oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, w przypadku należności z tytułu dostaw i usług, oraz w przypadku aktywów z tytułu umów z klientami stosuje uproszczone podejście tzn. wycenia w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w horyzoncie życia należności. Spółka do oszacowania odpisu z tytułu utraty wartości należności stosuje macierz rezerw (*wskaźniki prawdopodobieństwa przeterminowania należności*), opracowaną na podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów. Odpis z tytułu utraty należności jest aktualizowany na każdy dzień sprawozdawczy. Przy ustalaniu odpisów aktualizujących, Spółka uwzględnia nie tylko należności problematyczne (dla których ustalała odpisy już wcześniej), lecz również wszelkie należności z tytułu dostaw i usług nieprzeterminowane, lub przeterminowane nieznacznie), a także aktywa z tytułu umów z klientami.

Dla właściwego ustalenia odpisu z tytułu utraty należności Spółka przyjęła następującą definicję *niewykonania zobowiązania* (niewywiązanie się z zobowiązania przez dłużnika bądź niewywiązanie się z płatności):

- Spółka uważa, że jest mało prawdopodobne, aby dłużnik spłacił swoje zobowiązanie w całości, bez uwzględniania kwot otrzymanych zabezpieczeń lub podobnych działań,
- dłużnik zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 90 dni.

Dla należności handlowych przeterminowanych powyżej 90 dni Spółka dokonuje pełnego odpisu aktualizującego z uwzględnieniem stopnia egzekwowalności.

Dla należności z tytułu dostaw i usług nieprzeterminowanych i przeterminowanych do 90 dni, oraz do aktywów z tytułu umów z klientami oszacowano następujące prawdopodobieństwo przeterminowania:

Pozycja	Prawdopodobieństwo przeterminowania
Należności z tytułu dostaw i usług nieprzeterminowane i przeterminowane do 1 miesiąca	1,42%
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane od 1 miesiąca do 2 miesięcy	11,04%

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane od 2 do 3 miesięcy	39,58%
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	1,42%

Odpisy aktualizujące dla wymienionych w tabeli pozycji należności uwzględniają również stopień ich egzekwowalności. Spółka oszacowała stopień odzyskiwalności (egzekwowalności) należności z tytułu dostaw i usług, na podstawie danych historycznych dotyczących spłat należności przez kontrahentów, na poziomie 20%.

Wskaźniki prawdopodobieństwa przeterminowania podlegają corocznej weryfikacji na dzień bilansowy.

Zgodnie z dopuszczoną przez MSSF 9 możliwością, Spółka zrezygnowała z przekształcenia danych porównywalnych, co oznacza, że dane zaprezentowane na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku zostały sporządzone w oparciu o MSR 39.

**Wpływ wdrożenia MSSF 9 „Instrumenty finansowe” na dzień 1 stycznia 2018 roku (doszacowanie odpisów)
korekta bilansu otwarcia**

Tytuł	Korekty BO na 1 stycznia 2018 roku
Aktywa	
Należności z tytułu dostaw i usług	- 449 641,52
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	-18 180,96
Wpływ netto na kapitał własny	
Zysk/strata netto z lat ubiegłych	-467 822,48

Doszacowany odpis na 1 stycznia 2018 r. ujmowany jest w wyniku z lat ubiegłych (zysk/strata z lat ubiegłych), ponieważ dotyczy zmiany polityki rachunkowości w związku z pierwszym zastosowaniem MSSF 9.

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej (bilans) na dzień 31 grudnia 2018 roku

Tytuł – pozycje bilansu	Stan na 31.12.2018 zgodnie z MSSF 9	Odwrócenie korekty ujętej w BO z tytułu MSSF 9	Korekta z tytułu zastosowania MSSF 9 w bieżącym bilansie	Kwoty w bilansie bez zastosowania MSSF 9 – zgodnie z poprzednimi przepisami, tj. MSR 39
Aktywa				
Należności z tytułu dostaw i usług	17 195 233,81	0,00	-332 518,27	17 527 752,08
Aktywa z tytułu umów z klientami (należności)	611 045,24	0,00	-7 021,23	618 066,47
Wpływ netto na kapitał własny				
Zysk/strata netto za okres sprawozdawczy	1 393 487,84	467 822,48	-339 539,50	1 265 204,86

Wpływ wdrożenia MSSF 9 „Instrumenty finansowe” na wartość przychodów i wyniki finansowe za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

Tytuł – pozycje sprawozdania zysków i strat	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Korekta z tytułu zastosowania MSSF 9 w bieżącym okresie	Kwota bez zastosowania MSSF 9 - wyliczona zgodnie z poprzednimi przepisami, tj. MSR 39
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	67 121 577,90	0,00	67 121 577,90
Koszty sprzedanych produktów towarów i materiałów	56 939 348,27	0,00	56 939 348,27
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	10 182 229,63	0,00	10 182 229,63
Koszty sprzedaży	5 332 953,39	0,00	5 332 953,39
Koszty ogólnego zarządu	5 658 836,48	0,00	5 658 836,48
Zysk (strata) netto ze sprzedaży	-809 560,24	0,00	-809 560,24
Pozostałe przychody operacyjne	1 072 317,54	139 793,89	932 523,65
Pozostałe koszty operacyjne	457 832,82	11 510,91	446 321,91
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-195 075,52	128 282,98	-323 358,50
Zysk (strata) brutto – przed opodatkowaniem	1 540 352,02	128 282,98	1 412 069,04
Podatek dochodowy (bieżący i odroczoney)	146 864,18	0,00	146 864,18
Zysk (strata) netto za okres sprawozdawczy	1 393 487,84	128 282,98	1 265 204,86

Na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 kategorie i wartości bilansowe poszczególnych klas aktywów finansowych i zobowiązań były następujące.:

Klasa aktywów finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
Aktywa trwałe				
Należności długoterminowe	Pożyczki i należności	100 558,48	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	100 558,48
Aktywa finansowe	Pożyczki i należności	400 000,00	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	400 000,00
Aktywa obrotowe				
Należności z tytułu dostaw i usług**	Pożyczki i należności	11 637 287,61	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	11 187 646,09
Należności pozostałe	Pożyczki i należności	183 764,22	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	183 764,22
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki i należności	382 753,09	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	382 753,09

** zmiana wartości wynika ze zmiany modelu utraty wartości

Klasa zobowiązań finansowych	MSR 39		MSSF 9	
	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018	Kategoria	Wartość bilansowa 1.01.2018
Zobowiązania długoterminowe				
Zobowiązania finansowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	286 221,97	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	286 221,97
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty bankowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 451 021,28	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	2 451 021,28
Zobowiązania finansowe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	263 214,92	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	263 214,92
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 028 074,21	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 028 074,21
Zobowiązania pozostałe	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	248 538,02	Wyceniane w zamortyzowanym koszcie	248 538,02

Zmiana MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”

Rada MSR uregulowała trzy kwestie:

- sposób ujmowania w wycenie programu regulowanego w środkach pieniężnych warunków innych niż warunki nabywania uprawnień,
- klasyfikacja płatności akcjami w przypadku, gdy jednostka jest zobowiązana pobrać podatek od pracownika,
- modyfikacja programu, która skutkuje zmianą z programu rozliczanego w środkach pieniężnych na program rozliczany w instrumentach kapitałowych.

Zmiany Standardu obowiązują okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później, zmiany zaakceptowane przez Komisję Europejską.

Spółka dopiero w 2018 uruchomiła program płatności akcjami i w związku z tym w zaczęła od 2018 roku ujmować koszty programu zgodnie z MSSF 2.

Zmiana MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

W związku z wejściem w życie w 2019 roku nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych (MSSF 9) Rada MSR wprowadziła przejściowe (do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń) zasady stosowania nowych zasad rachunkowości instrumentów w sprawozdaniach finansowych ubezpieczycieli. W przeciwnym wypadku ich wyniki byłyby narażone na sporą zmienność.

Zaproponowano dwa alternatywne podejścia:

- korygowanie zmienności powodowanej przez MSSF 9 dla niektórych aktywów poprzez odrębną pozycję w sprawozdaniu z wyniku i innych dochodów całkowitych,
- zwolnienie ze stosowania MSSF 9 do czasu wejścia w życie nowego standardu dotyczącego ubezpieczeń (lub roku 2021).

Zmiany Standardu obowiązują w momencie zastosowania MSSF 9.

Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej.

Zmiany MSSF 1, MSR 28

Mniejsze poprawki do standardów, wprowadzane w ramach corocznych zmian do standardów (cykl 2014 – 2016):

- MSSF 1: usunięto niektóre krótkoterminowe zwolnienia, które stosowano przy przejściu na MSSF ze względu na to, że dotyczyły okresów, które już minęły i ich zastosowanie już nie było możliwe.

- MSR 28: doprecyzowano, że w sytuacjach, gdy MSR 28 dopuszcza wycenę inwestycji albo metodą praw własności albo w wartości godziwej (przez organizacje zarządzające kapitałem wysokiego ryzyka, fundusze wzajemne itd. lub udziały w jednostkach inwestycyjnych) wyboru tego można dokonać odrębnie dla każdej z takich inwestycji. Zmiany standardów obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku.

Zmiana MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”

Zmiana doprecyzowuje zasady, wedle których nieruchomość jest przeklasyfikowywana do lub z kategorii nieruchomości inwestycyjnych z lub do środków trwałych bądź zapasów. Przede wszystkim zmiana klasyfikacji następuje, gdy zmieni się sposób użytkowania i zmiana ta musi być udowodniona. Standard wprost mówi, że zmiana intencji zarządu sama w sobie nie jest wystarczająca.

Zmianę standardu należy zastosować do wszystkich zmian w użytkowaniu, które nastąpią po wejściu w życie zmiany do standardu oraz do wszystkich nieruchomości inwestycyjnych posiadanych na dzień wejścia w życie zmiany standardu.

Zmiany standardu obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki ze względu na to, że nie posiada nieruchomości inwestycyjnych.

Nowa KIMSF 22 „Transakcje walutowe i zaliczki”

Interpretacja określa, jaki kurs należy stosować w przypadku sprzedaży lub zakupu w innej walucie, który poprzedzony jest otrzymaniem lub uiszczeniem zaliczki w tej walucie. Zgodnie z nową interpretacją zaliczkę na dzień jej zapłaty należy ująć po kursie na ten dzień. Następnie w momencie ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu osiąganego w walucie lub kosztu lub zakupionego składnika aktywów należy je ująć po kursie z dnia ujęcia zaliczki, a nie po kursie z dnia, gdy został ujęty przychód lub koszt lub składnik aktywów.

Interpretacja obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018 roku lub później. Interpretacja zaakceptowana przez Komisję Europejską.

Spółka nie dokonuje istotnych transakcji będących przedmiotem Interpretacji, w związku z czym jej wejście w życie nie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe OPTeam.

Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i ich wpływ na sprawozdanie Spółki

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 2018 roku:

1. MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Nowy standard regulujący umowy leasingu (w tym umowy najmu i dzierżawy) zawiera nową definicję leasingu.

Znaczące zmiany dotyczą leasingobiorców: standard wymaga ujęcia w bilansie dla każdej umowy leasingowej wartości „prawa do korzystania ze składnika aktywów” i analogicznego zobowiązania finansowego. Prawo do korzystania z aktywów jest następnie amortyzowane, natomiast zobowiązanie wyceniane w zamortyzowanym koszcie. W określonych sytuacjach wskazanych w standardzie zobowiązanie z tytułu leasingu podlega aktualizacji wyceny, której skutki co do zasady ujmowane są jako korekta wartości prawa do korzystania z aktywów.

Przewidziano uproszczenia dla umów krótkoterminowych (do 12 miesięcy) i aktywów o niskiej wartości. Podejście księgowe do leasingów od strony leasingodawcy jest zbliżone do zasad określonych w dotychczasowym MSR 17.

MSSF 16 wymaga dokonywania szerszego zakresu ujawnień w porównaniu do wymogów MSR 17 (dotyczy to zarówno leasingobiorcy, jak i leasingodawcy). Standard diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju. Nowy standard zakłada możliwość zastosowania zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego oraz pewnych praktycznych rozwiązań w ramach przepisów przejściowych.

Spółka zamierza zastosować standard po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym za 2019 rok. Spółka dokonała analizy skutków wdrożenia standardu, w tym przede wszystkim identyfikacji umów, w których występuje w roli leasingobiorcy, biorąc także pod uwagę uproszczenia przewidziane w standardzie. Spółka dotychczas nie zawierała istotnych umów sklasyfikowanych jako leasing operacyjny zgodnie z MSR 17, a w wyniku przeprowadzonej analizy umów dzierżawy, umów najmu powierzchni biurowych oraz innych o podobnym charakterze, zidentyfikowano umowy najmu krótkoterminowe lub o niskiej wartości. W związku z ich charakterem nie wymagają one ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

W związku z zastosowaniem MSSF 16 Spółka nie zidentyfikowała do rozpoznania i ujęcia kwot z tytułu prawa do korzystania oraz kwot zobowiązań z tytułu leasingu, które winna zaprezentować w sprawozdaniu finansowym na dzień pierwszego zastosowania tj. na 01.01.2019 roku, poza aktywami leasingowymi i zobowiązaniami z tytułu leasingu, które ujmowała już w sprawozdaniu finansowym na podstawie wytycznych MSR 17, z uwagi na klasyfikację umów jako leasingu finansowe. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

2. *Zmiana MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”*

Obowiązujące do tej pory zasady regulujące rozliczenie utraty kontroli nad jednostką zależną przewidywały, że ujmuje się na ten moment zysk lub stratę. Z kolei zasady stosowania metody praw własności mówiły, że wynik transakcji z podmiotami wycenianymi metodą praw własności ujmuje się tylko do wysokości udziału pozostałych udziałowców tych podmiotów. W sytuacji, gdy jednostka dominująca sprzedaje lub wnosi aportem udziały w spółce zależnej do podmiotu wycenianego MPW w taki sposób, iż traci nad nią kontrolę, wyżej przytoczone regulacje byłyby ze sobą sprzeczne. Zmiana MSSF 10 i MSR 28 likwiduje tę kolizję następująco:

- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę stanowi przedsiębiorstwo (biznes), wynik na transakcji ujmowany jest w całości,
- jeżeli jednostka, nad którą utracono kontrolę nie stanowi przedsiębiorstwa, wynik ujmowany jest tylko do wysokości udziału innych inwestorów.

Termin wejście w życie tej zmiany został odroczony przez RMSAR na czas nieokreślony.

3. *Nowy MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” („Insurance Contracts”)*

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie.

Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, nowy standard nie został jeszcze zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zmiana standardu nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki ze względu na to, że nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej.

4. *Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”*

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, nowy standard został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Zmiana nie będzie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, gdyż nie ma ona możliwości wyboru metody wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach do wartości godziwej.

5. *Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017*

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. "Roczne zmiany MSSF 2015-2017", które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”. Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

6. *Nowa KIMSF 23 „Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego” („Uncertainty over Income Tax Treatments”)*

Interpretacja do MSR 12 „Podatek dochodowy” rozstrzyga podejście do sytuacji, gdy interpretacja przepisów ws. podatku dochodowego nie jest jednoznaczna i nie można definitywnie przyjąć, jakie rozwiązanie zostanie zaakceptowane przez organy podatkowe, w tym sądy. Kierownictwo powinno w pierwszej kolejności ocenić, czy jego interpretacja zostanie prawdopodobnie zaakceptowana przez organy podatkowe. Jeśli tak, należy przyjąć do sporządzania sprawozdania finansowego taką interpretację. Jeśli nie, należy uwzględnić niepewność kwot związanych z podatkiem dochodowym metodą wartości najbardziej prawdopodobnej lub wartości oczekiwanej. Spółka powinna ocenić ewentualne zmiany faktów i okoliczności wpływające na ustaloną wartość. Jeśli wartość podlega korekcie, traktuje się ją jako zmianę szacunku zgodnie z MSR 8.

Spółka szacuje, że nowa interpretacja nie będzie miała istotnego wpływu na jej sprawozdanie finansowe, gdyż nie przeprowadza transakcji, których zmiany dotyczą.

Interpretacja obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później.

7. *Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”*

Zmiany do MSR 19 obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Poprawki do standardu określają wymogi związane z ujęciem księgowym modyfikacji, ograniczenia lub rozliczenia programu określonych świadczeń.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

8. *Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” oraz MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”*

Rada opublikowała nową definicję terminu „istotność”. Zmiany do MSR 1 i MSR 8 doprecyzowują definicję istotności i zwiększają spójność pomiędzy standardami, ale nie oczekuje się, że będą miały znaczący wpływ na przygotowanie sprawozdań finansowych. Zmiana jest obowiązkowa dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2020 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

9. *Zmiany MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”*

Zmiana dotyczy definicji przedsięwzięcia i obejmuje przede wszystkim następujące kwestie:

- precyzuje, że przejęty zespół aktywów i działań, aby być traktowanym jako przedsięwzięcie, musi obejmować również wkład i istotne procesy, które wspólnie w istotny sposób uczestniczyć będą w wypracowaniu zwrotu,
- zawęża definicję zwrotu, a tym samym również przedsięwzięcia, skupiając się na dobrach i usługach dostarczanych odbiorcom, usuwając z definicji odniesienie do zwrotu w formie obniżenia kosztów,
- dodaje wytyczne i przykłady ilustrujące w celu ułatwienia dokonywania oceny, czy w ramach połączenia został przejęty istotny proces,
- pomija dokonywanie oceny, czy istnieje możliwość zastąpienia brakujących wkładu lub procesu i kontynuowania operowania przedsięwzięciem w celu uzyskiwania zwrotu oraz
- dodaje opcjonalną możliwość przeprowadzenia uproszczonej oceny, mającej na celu wykluczenie, że przejęty zestaw działań i aktywów jest przedsięwzięciem.

Zmiana obowiązuje dla połączeń, dla których dzień przejęcia przypadnie w ciągu pierwszego rocznego okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 roku lub później oraz dla transakcji nabycia aktywów, które wystąpią w tym okresie sprawozdawczym lub później

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana nie została zaakceptowana przez Komisję Europejską.

10. Zmiana MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

Zmiana polega na dopuszczeniu kwalifikowania do kategorii aktywów wycenianych w zamortyzowanym koszcie takich instrumentów, które w przypadku wcześniejszej spłaty powodują, że jednostka otrzyma kwotę mniejszą niż suma kapitału i naliczonych odsetek (tzw. ujemne wynagrodzenie).

Ponadto Rada doprecyzowała Uzasadnienie Wniosków w taki sposób, że w przypadku modyfikacji zobowiązań finansowych niepowodujących ich usunięcia z bilansu należy je ponownie wycenić ujmując różnicę w wyniku finansowym (ta zmiana wchodzi z dniem wejścia w życie MSSF 9).

Zmiana zaakceptowana przez Komisję Europejską, obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2019 roku.

Spółka OPTeam zamierza wdrożyć powyższe standardy, zmiany do istniejących standardów i interpretacje mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności od momentu ich wejścia w życie.

Zarząd jest w trakcie analizy wpływu opisanych wyżej zmian na sprawozdanie finansowe Spółki, ale na dzień publikacji niniejszego sprawozdania nie przewiduje, aby wpływ był istotny.

B.13. Porównywalność danych finansowych

Sprawozdanie sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 roku zawiera porównywalne dane finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2017 roku. W niniejszym sprawozdaniu sporządzonym za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zmiany prezentacji.

B.14. Korekty wynikające z błędów

W sprawozdaniu finansowym za rok 2018 nie zostały ujęte skutki błędów popełnionych w okresach poprzednich. W opiniach podmiotów uprawnionych do badania o sprawozdaniach finansowych za lata, za które sprawozdanie finansowe oraz dane porównywalne zostały zamieszczone, nie było zastrzeżeń.

B.15. Zdarzenia gospodarcze ujęte przez wynik z lat ubiegłych

W sprawozdaniu finansowym za rok 2018 Spółka nie wykazywała zmian w wyniku z lat ubiegłych za wyjątkiem skutków wdrożenia MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” i MSSF 9 „Instrumenty finansowe” Zmiany wyniku z lat ubiegłych z tego tytułu zaprezentowane zostały w Nocie A.12.

B.16. Zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego. Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu porównawczych sprawozdań finansowych Spółki, poza zmianami wynikającymi ze skutków wdrożenia MSSF 9 i MSSF 15, które opisano w Nocie A.12 niniejszego sprawozdania.

Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, rozpoczynający się 1 stycznia, a kończący się 31 grudnia. *Sprawozdanie zysków i strat* sporządza Spółka w wariantcie kalkulacyjnym, a *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych* metodą pośrednią.

W prowadzeniu ksiąg rachunkowych, oprócz nadrzędnych zasad Spółka przestrzega następujące ogólne wymogi:

- Księgi prowadzi się w języku polskim i walucie funkcjonalnej. Walutą funkcjonalną jest Polski Złoty;

- Księgi rachunkowe w przypadku spółek prawa polskiego prowadzone są zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości i znajdują się w siedzibie Spółki.

Zadaniem Zarządu OPTeam S.A. jest zapewnienie wyodrębnienia w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Spółki, przy zachowaniu wymienionych dalej nadrzędnych zasad rachunkowości, gwarantujących wierne odzwierciedlenie ekonomicznej treści zdarzeń i transakcji, a nie tylko ich formy prawnej.

Zasada istotności

Zasada istotności dotyczy prezentacji w sprawozdaniu finansowym informacji, które są przydatne i ważące dla oceny sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego. Z zasadą istotności związana jest zasada indywidualnej wyceny, wymagająca oddzielnej wyceny poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też strat i zysków nadzwyczajnych oraz zasada zakazu kompensat określająca, iż nie można kompensować (saldować) ze sobą różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów.

Zasada istotności dotyczy prezentacji sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego w sprawozdaniu finansowym.

Dla OPTeam przyjmuje się następujące kryteria istotności:

- 0,5% sumy bilansowej lub,
- 0,25% przychodów ogółem.

Korekta błędu

Błąd istnieje, jeżeli może indywidualnie lub w sumie z innymi błędami wpływać na decyzje ekonomiczne użytkowników sprawozdania finansowego. Błędy poprzedniego okresu to błędy w sprawozdaniu za jeden lub kilka poprzednich okresów. Kwota korekty błędu odnoszącego się do ubiegłych okresów obrotowych powinna zostać wykazana w sprawozdaniu finansowym jako korekta zysku/straty z lat ubiegłych. Dane porównywalne powinny zostać przekształcone, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niewykonalne ze względów praktycznych. Przez przekształcenie danych porównywalnych należy rozumieć doprowadzenie danych roku poprzedniego do porównywalności z danymi roku bieżącego. W tym celu należy kwotę błędu wykazać w sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni w następujący sposób:

- jeżeli błąd powstał w roku poprzednim – jako obciążenie wyniku finansowego tego roku,
- jeżeli błąd powstał w latach poprzedzających rok poprzedni – jako obciążenie zysku/straty z lat ubiegłych.

Zmiany polityki rachunkowości

Zmiany polityki rachunkowości należy dokonać jedynie wtedy, gdy mają miejsce zmiany standardów rachunkowości MSSF/MSR oraz gdy Jednostka dobrowolnie dokonuje zmian w celu zapewnienia lepszej prezentacji sprawozdań finansowych.

Ujęcie zmiany polityki rachunkowości w sprawozdaniu finansowym

W celu zapewnienia porównywalności danych finansowych zmiany polityki rachunkowości należy zastosować również w odniesieniu do danych porównawczych (zwykle rok poprzedni) prezentowanych w sprawozdaniu finansowym za rok bieżący, z wyjątkiem sytuacji, gdy nie ma możliwości rozsądnego ustalenia kwoty wynikających ze zmiany korekt odnoszących się do ubiegłych okresów obrotowych, lub gdy zmiany wynikają ze zmienionego standardu i standard ten zawiera inne zasady ujęcia zmiany (vide MSSF 9 i 15). Korekty wynikające ze zmiany polityki rachunkowości powinny zostać wykazane jako korekty zysku/straty z lat ubiegłych. W przypadku retrospektywnego wprowadzenia zmian zasad rachunkowości, prezentacji lub korekty błędów, Spółka prezentuje sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone dodatkowo na początek okresu porównawczego, jeżeli powyższe zmiany są istotne dla danych prezentowanych na początek okresu porównywalnego. W takiej sytuacji prezentacja not do trzeciego sprawozdania z sytuacji finansowej nie jest wymagana.

Wartość firmy

Wartość firmy ujmowana jest początkowo zgodnie z MSSF 3. Wartości firmy nie amortyzuje się, zamiast tego corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują znaki towarowe, patenty i licencje, oprogramowanie komputerowe, koszty prac rozwojowych oraz pozostałe wartości niematerialne, które spełniają kryteria ujęcia określone w MSR 38. W pozycji tej wykazywane są również wartości niematerialne, które nie zostały jeszcze oddane do użytkowania (wartości niematerialne w trakcie wytwarzania).

Wartości niematerialne na dzień bilansowy wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzowane są metodą liniową przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Okresy użytkowania poszczególnych wartości niematerialnych poddawane są corocznej weryfikacji, a w razie konieczności korygowane od początku następnego roku obrotowego.

Przewidywany okres użytkowania dla poszczególnych grup wartości niematerialnych wynosi:

Oprogramowanie komputerowe:	2 do 5 lat,
Patenty i licencje:	2 do 5 lat,
Koszty prac rozwojowych:	3 do 5 lat,
Pozostałe:	5 lat.

Koszty związane z utrzymaniem oprogramowania, ponoszone w okresach późniejszych, ujmowane są jako koszt okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac badawczych są ujmowane w wyniku w momencie ich poniesienia.

W Spółce prowadzone są prace rozwojowe związane z realizacją projektów informatycznych, w tym: projektowanie i wykonanie internetowych platform B2B, projektowanie i wdrożenie innowacyjnych systemów informatycznych do zarządzania procesami gospodarczymi. Zakończone pozytywnym efektem gospodarczym prace rozwojowe, stanowią istotne wsparcie sprzedaży produktów i usług Spółki.

Nakłady bezpośrednio związane z pracami rozwojowymi ujmowane są jako wartości niematerialne, tylko wtedy gdy spełnione są następujące kryteria:

- ukończenie składnika wartości niematerialnych jest wykonalne z technicznego punktu widzenia tak, aby nadawał się do użytkowania lub sprzedaży,
- Spółka zamierza ukończyć składnik oraz użytkować go lub sprzedać,
- Spółka jest zdolna do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych,
- składnik wartości niematerialnych będzie przynosił korzyści ekonomiczne, a Spółka potrafi tę korzyść udowodnić m.in. poprzez istnienie rynku lub użyteczność składnika dla potrzeb Spółki,
- dostępne są środki techniczne, finansowe i inne niezbędne do ukończenia prac rozwojowych w celu sprzedaży lub użytkowania składnika,
- nakłady poniesione w trakcie prac rozwojowych można wiarygodnie wycenić i przyporządkować do danego składnika wartości niematerialnych.

Nakłady ponoszone na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane.

Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego, zgodnie z którym składniki aktywów są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane liniowo przez przewidywany okres uzyskiwania korzyści, który przeciętnie wynosi 3-5 lat.

Zyski lub straty wynikłe ze zbycia wartości niematerialnych są określone jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych wartości niematerialnych i są ujmowane w wyniku w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Cenę nabycia zwiększają wszystkie koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do użytkowania.

Po początkowym ujęciu rzeczowe aktywa trwałe, wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w trakcie wytwarzania nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy lub montażu i przekazania środka trwałego do używania.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Spółka stosuje następujące okresy amortyzacji rzeczowych składników aktywów trwałych:

- | | |
|-------------------------------------|------------------|
| a) Budynki i budowle | od 10 do 40 lat, |
| b) Maszyny i urządzenia techniczne: | od 3 do 12 lat, |
| c) Środki transportu: | od 2 do 5 lat, |
| d) Komputery, serwery: | od 2 do 5 lat. |

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w miesiącu, w którym środek trwały jest dostępny do użytkowania. Ekonomiczne okresy użyteczności oraz metody amortyzacji są weryfikowane raz w roku, powodując ewentualną korektę odpisów amortyzacyjnych w kolejnych latach.

Środki trwałe są dzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych przeglądów oraz istotne części zamienne i wyposażenie, jeżeli będą wykorzystywane przez okres dłuższy niż rok. Bieżące koszty utrzymania poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, ujmowane są w wyniku w momencie ich poniesienia.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w wyniku w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Aktywa w leasingu

Umowy leasingu finansowego, na mocy której następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w aktywach oraz zobowiązaniach na dzień rozpoczęcia okresu leasingu. Wartość aktywów oraz zobowiązań określana jest na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Minimalne opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane w kosztach okresu, w którym je poniesiono.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane według takich samych zasad jak stosowane do własnych aktywów Spółki.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w wyniku metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Corocznemu testowi na utratę wartości podlegają następujące składniki aktywów:

- wartość firmy, przy czym po raz pierwszy test na utratę wartości przeprowadza się do końca okresu, w którym miało miejsce połączenie,
- wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz
- wartości niematerialne, które jeszcze nie są użytkowane.

W odniesieniu do pozostałych składników wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych dokonywana jest ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości. W razie stwierdzenia, że jakieś zdarzenia lub okoliczności mogą wskazywać na trudność w odzyskaniu wartości bilansowej danego składnika aktywów, przeprowadzany jest test na utratę wartości.

Aktywa finansowe (Zasady obowiązujące do 31 grudnia 2017 roku)

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności oraz
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Zyski lub straty ujmowane w wyniku finansowym prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe, za wyjątkiem odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług, które prezentowane są jako pozostałe koszty operacyjne.

Wszystkie aktywa finansowe, za wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy ze względu na wystąpienie przesłanek utraty ich wartości. Składnik aktywów finansowych podlega odpisom aktualizującym, jeżeli istnieją obiektywne dowody świadczące o utracie jego wartości. Przesłanki utraty wartości analizowane są dla każdej kategorii aktywów finansowych odrębnie, co zostało zaprezentowane poniżej.

Pożyczki i należności to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Aktywa finansowe kwalifikowane do kategorii pożyczek i należności wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:

- aktywa długoterminowe w pozycji „Aktywa finansowe” oraz „Należności długoterminowe”,
- aktywa krótkoterminowe w pozycjach: „Należności z tytułu dostaw i usług”, „Należności pozostałe”, „Aktywa finansowe” oraz „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty”.

Odpisy na należności wątpliwe szacowane są, gdy ściąganie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Znaczące salda należności podlegają indywidualnej ocenie w przypadku dłużników zalegających z zapłatą lub gdy uzyskano obiektywne dowody, że dłużnik może nie uiścić należności (np. trudna sytuacja finansowa dłużnika, proces sądowy przeciwko dłużnikowi, niekorzystne dla dłużnika zmiany otoczenia gospodarczego).

Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują aktywa klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu lub wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSR 39.

Aktywa finansowe (Zasady obowiązujące od 1 stycznia 2018 roku)

Na dzień nabycia Spółka wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów finansowych, poza kategorią aktywów wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług, które Spółka wycenia w ich cenie transakcyjnej w rozumieniu MSSF 15, przy czym nie dotyczy to tych pozycji należności z tytułu dostaw i usług, których termin płatności jest dłuższy niż rok i które zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z definicją z MSSF 15.

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Spółka dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii na podstawie modelu

biznesowego funkcjonującego w Spółce w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz wynikających z umowy przepływów pieniężnych charakterystycznych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki (i nie zostały wyznaczone w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik):

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka zalicza:

- pożyczki,
- należności z tytułu dostaw oraz pozostałe należności (z wyłączeniem tych, dla których nie stosuje się zasad MSSF 9),
- dłużne papiery wartościowe,
- lokaty długoterminowe.

Wymienione klasy aktywów finansowych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na aktywa długoterminowe i krótkoterminowe pozycjach „Aktywa finansowe”, „Należności z tytułu dostaw i usług” oraz „Należności pozostałe”. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek ustalanych metodą efektywnej stopy procentowej. Z uwagi na nieistotne kwoty Spółka nie wyodrębnia przychodów z tytułu odsetek jako osobnej pozycji, lecz ujmuje je w przychodach finansowych.

Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie pomniejszone o zyski z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących Spółka ujmuje w wyniku w pozycji „Koszty finansowe”. Zyski i straty powstałe w związku z wyłączeniem aktywów należących do tej kategorii ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółka ujmuje w wyniku w pozycji „Zysk (strata) z zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie”. Pozostałe zyski i straty z aktywów finansowych ujmowane w wyniku, w tym różnice kursowe, prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe związane z tymi aktywami obliczane są i ujmowane w wyniku finansowym w taki sam sposób, jak ma to miejsce w przypadku aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Pozostałe zmiany wartości godziwej tych aktywów ujmowane są przez pozostałe całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowane zyski lub straty rozpoznane wcześniej w pozostałych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu z kapitału do wyniku.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie posiadała aktywów finansowych kwalifikujących się do tej kategorii wyceny.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik, jeżeli nie spełnia kryteriów wyceny w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz nie jest instrumentem kapitałowym wyznaczonym w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Ponadto do tej kategorii Spółka zalicza aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSSF 9.

Do tej kategorii zaliczane są:

- wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”,
- akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne i stowarzyszone,
- jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych.

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w wyniku odpowiednio w pozycji „Przychody finansowe” lub „Koszty finansowe”. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez

zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe niebędące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu ani warunkową zapłatą w ramach połączenia przedsięwzięć, w odniesieniu do których w momencie początkowego ujęcia Spółka dokonała nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w pozostałych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej tych instrumentów. Wyboru tego Spółka dokonuje indywidualnie i odrębnie w odniesieniu do poszczególnych instrumentów kapitałowych.

W tej kategorii Spółka ujmuje akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne lub stowarzyszone, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe”.

Skumulowane zyski lub straty z wyceny w wartości godziwej, uprzednio rozpoznane przez pozostałe całkowite dochody, nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku w żadnych okolicznościach, włączając zaprzestanie ujmowania tych aktywów. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaliczonych do tej kategorii ujmowane są w wyniku w pozycji „Przychodów finansowych” po spełnieniu warunków rozpoznania przychodów z tytułu dywidend określonych w MSSF 9, chyba, że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe zaliczone do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ze względu na model biznesowy i charakter przepływów z nimi związanych podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy w celu ujęcia oczekiwanych strat kredytowych, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości. Sposób dokonywania tej oceny i szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych różni się dla poszczególnych klas aktywów finansowych:

- Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz dla aktywów z tytułu umów z klientami, Spółka stosuje uproszczone podejście zakładające kalkulację odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla całego okresu życia instrumentu. Szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłacalnością z ostatnich 3 lat, z uwzględnieniem dostępnych informacji dotyczących przyszłości.
- W odniesieniu do pozostałych klas aktywów, w przypadku instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, Spółka zakłada ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego od momentu jego początkowego ujęcia był znaczny, ujmuje się straty odpowiednio dla całego życia instrumentu

Spółka przyjęła, że znaczy wzrost ryzyka następuje, kiedy przeterminowanie płatności przekracza 30 dni. Spółka przyjmuje, że niewykonanie zobowiązania następuje, kiedy przeterminowanie wynosi 90 dni.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne,
- leasing finansowy,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania oraz
- pochodne instrumenty finansowe.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w wyniku finansowym w działalności finansowej.

Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/ kosztu wytworzenia oraz wartości netto możliwej do uzyskania. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia składają się koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Rozchód materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody „pierwsze weszło - pierwsze wyszło” (FIFO).

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to szacowana cena sprzedaży ustalana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, depozyty płatne na żądanie oraz krótkoterminowe inwestycje o dużej płynności (do 3 miesięcy), łatwo wymienne na gotówkę, dla których ryzyko zmiany wartości jest nieznaczne.

Kapitał własny

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych akcji, zgodnie ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Akcje OPTeam nabyte i zatrzymane przez Spółkę pomniejszają kapitał własny. Akcje własne wyceniane są w cenie nabycia. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej powstaje z nadwyżki ceny emisyjnej ponad wartość nominalną akcji, pomniejszonej o koszty emisji.

W zyskach zatrzymanych wykazywane są wyniki z lat ubiegłych (również te przekazane na kapitał uchwałami akcjonariuszy) oraz wynik finansowy bieżącego roku.

Płatności w formie akcji

W Spółce realizowany jest program motywacyjny, w ramach którego kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są warranty zamienne na akcje Spółki OPTeam.

Wartość godziwa opcji wyceniana jest na dzień przyznania, przy czym nierynkowe warunki nabycia uprawnień (osiągnięcie zakładanego poziomu wyniku finansowego) nie są uwzględniane w szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje.

Koszt wynagrodzeń oraz drugostronnie zwiększenie kapitału własnego ujmowane jest na podstawie najlepszych dostępnych szacunków co do liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień w danym okresie. Przy ustalaniu liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień, są uwzględniane nierynkowe warunki nabycia uprawnień.

Spółka dokonuje korekty tych szacunków, jeżeli późniejsze informacje wskazują, że liczba przyznanych opcji różni się od wcześniejszych oszacowań. Korekty szacunków dotyczące liczby przyznanych opcji ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu – nie dokonuje się korekt poprzednich okresów.

Po wykonaniu opcji zamiennych na akcje, kwota kapitału z wyceny przyznanych opcji przenoszona jest do kapitału ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, po pomniejszeniu o koszty emisji akcji.

Świadczenia pracownicze

Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania i rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują następujące tytuły:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze z tytułu wynagrodzeń (wraz z premiami) oraz składek na ubezpieczenia społeczne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz
- inne długoterminowe świadczenia pracownicze, do których OPTeam zalicza odprawy emerytalne.

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Wartość zobowiązań z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych ustala się bez dyskonta i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie wymaganej zapłaty.

Rezerwy na niewykorzystane urlopy

Spółka tworzy rezerwę na koszty kumulowanych płatnych nieobecności, które będzie musiała ponieść w wyniku niewykorzystanego przez pracowników uprawnienia, a które to uprawnienie narosło na dzień bilansowy. Rezerwa na niewykorzystane urlopy stanowi rezerwę krótkoterminową i nie podlega dyskontowaniu.

Odprawy emerytalne

Zgodnie z systemami wynagradzania obowiązującymi w OPTeam S.A. pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od średniego wynagrodzenia pracownika.

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów nabywania uprawnień przez pracowników.

Wartość bieżąca rezerw na każdy dzień bilansowy jest szacowana przez Spółkę. Naliczone rezerwy są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Skutki wyceny rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych są ujmowane w wyniku.

Rezerwy, zobowiązania i aktywa warunkowe

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Termin poniesienia oraz kwota wymagająca uregulowania może być niepewna.

Rezerwy tworzy się m.in. na toczące się postępowania sądowe oraz sprawy sporne. Nie tworzy się rezerw na przyszłe straty operacyjne.

Rezerwy ujmuje się w wartości szacowanych nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku, na podstawie najbardziej wiarygodnych dowodów dostępnych na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w tym dotyczących ryzyka oraz stopnia niepewności. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Jednakże wartość tego aktywa nie może przewyższyć kwoty rezerwy.

Informację o zobowiązaniach warunkowych ujawnia się w części opisowej sprawozdania finansowego w nocie nr 30.

Rozliczenia międzyokresowe

OPTeam wykazuje w aktywach w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” opłacone z góry koszty dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych, w tym przede wszystkim koszt ubezpieczeń, opieki serwisowej, prenumeraty, czynsze najmu.

W pozycji „Rozliczeń międzyokresowych” zawartej w pasywach prezentowane są przychody przyszłych okresów, w tym również środki pieniężne otrzymane na sfinansowanie środków trwałych, które rozliczane są zgodnie z MSR 20 „Dotacje rządowe”. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane są w ramach „Zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań”.

Dotacje ujmowane są wyłącznie wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że Spółka spełni warunki związane z daną dotacją oraz że dana dotacja zostanie faktycznie otrzymana.

Dotacja dotycząca danej pozycji kosztowej jest ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Dotacja finansująca składnik aktywów jest stopniowo ujmowana w wyniku jako przychód na przestrzeni okresów proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od tego składnika aktywów. Spółka dla celów prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie odejmuje dotacji od wartości bilansowej aktywów, lecz wykazuje dotacje jako przychody przyszłych okresów w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe”.

Przychody ze sprzedaży

Od 1 stycznia 2018 obowiązywać zaczął MSSF 15, który uchylił MSR 11 Umowy o usługę budowlaną, MSR 18 Przychody i związane z nimi interpretacje.

Nowy standard ustanowił tzw. „Model Pięciu Kroków” rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które, zgodnie z oczekiwaniem Spółki, przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

OPTeam prowadzi działalność w obszarze sprzedaży usług informatycznych oraz oprogramowania IT. Przychody generowane są głównie w czterech obszarach:

- sprzedaż usług własnych, głównie wdrożeniowo-modyfikacyjnych, a po etapie realizacji usług utrzymaniowych,
- sprzedaż licencji własnych,
- sprzedaż licencji obcych i usług,
- sprzedaż sprzętu informatycznego i usług z nim związanych.

Sprzedaż licencji i usług własnych. Sprzedaż stanowią głównie przychody z kompleksowych projektów IT na które składają się dostawy licencji własnych, własnych usług wdrożeniowych i modyfikacyjnych. Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawalne w okresie realizacji umowy. Oznacza to że przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem.

We wczesnych etapach realizacji umowy (bądź w innych sytuacjach) Spółka może nie być w stanie dokonać racjonalnego pomiaru wyników stopnia realizacji świadczenia, ale oczekuje, że odzyska koszty poniesione w przyszłości. W takich przypadkach Spółka ujmuje przychody wyłącznie do wysokości kosztów poniesionych do momentu, w którym można dokonać racjonalnego pomiaru wyników spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia (metoda zysku zerowego);

Szczególnym przypadkiem są stosunkowo nieduże projekty IT (do kwoty 100 tys. zł), które zamykają się w ciągu 12 miesięcy, z których przychód rozpoznawany jest, zgodnie z dopuszczonym przez MSSF 15 wyjątkiem praktycznym, na zasadzie prawa do fakturowania.

Usługi gwarancji i własne usługi utrzymania systemu. Gwarancje udzielane do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowią odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. Spółka ujmuje rozszerzone gwarancje (opieka serwisowa, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisuje do takiej usługi część ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

W przypadku gwarancji, których zakres nie przekracza wymaganego prawem minimum Spółka, na takie przyszłe i niepewne zobowiązania tworzy rezerwy na naprawy gwarancyjne, których odzwierciedleniem po stronie wynikowej są koszty operacyjne.

Sprzedaż licencji obcych i usług obcych. Stanowią przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji i tych usług obcych są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją lub usługą obcą przychód ujmowany jest jednorazowo.

Sprzedaż sprzętu. W ramach kategorii sprzedaż sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury i rozpoznawane są zasadniczo w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jedynie przypadków, kiedy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczonych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Spółce kompleksowe projekty stanowią rzadkość, zazwyczaj występuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

Zmienne wynagrodzenie. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie określono w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom. Począwszy od 1 stycznia 2018 roku w ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego Spółka jest uprawniona na podstawie umowy, szacuje się w Spółce wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych i inny elementów, które mogłyby

potencjalnie zmienić wynagrodzenie. Wpływa to na pomniejszenie wartości przychodów, W przeszłości jednak wpływ kar umownych na wynik finansowy był nieistotny.

Poza karami umownymi nie występują znaczące inne czynniki mogące wpływać na wysokość wynagrodzenia (jak na przykład udzielane rabaty czy upusty).

Wyodrębnienie istotnego elementu finansowania w umowie z klientem. Ustalając cenę transakcyjną, Spółka koryguje przyręczoną kwotę wynagrodzenia o zmianę wartości pieniądza w czasie, jeśli rozkład w czasie płatności uzgodniony przez strony umowy daje klientowi lub Spółce istotnie korzyści z tytułu finansowania przekazania dóbr lub usług klientowi. W takich okolicznościach uznaje się, że umowa zawiera istotny element finansowania.

Spółka nie koryguje przyręczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeżeli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyręczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

W praktyce umowy zawierane przez Spółkę nie zawierają elementu finansowania, okres od momentu przekazania dóbr lub usług klientowi do momentu zapłaty jest krótki (1-3 miesiące), zatem skutek dyskontowania byłby nieznaczący. MSSF 15 wskazuje, że jako praktyczne ułatwienie można przyjąć brak dyskontowania kwot, gdy płatności są oczekiwane w ciągu jednego roku po realizacji świadczenia.

Spółka stosując od 1 stycznia 2018 roku MSSF 15 wyodrębnia w bilansie nowe pozycje: aktywa z tytułu umów z klientami oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami, jeżeli na koniec okresu sprawozdawczego takie tytuły występują.

Aktywa z tytułu umów z klientami to prawa Spółki do wynagrodzenia w zamian za dostawy lub usługi, które Spółka przekazała klientowi, jeżeli prawa te są uzależnione od warunku innego niż upływ czasu (na przykład od rozliczenia umowy). Składnik aktywów z umowy powstaje w trakcie (lub w momencie), gdy Spółka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dostaw klientowi i usług klientowi lub świadcząc na jego rzecz usługi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem, gdy stanie się należne.

Zobowiązanie z tytułu umów z klientami to obowiązek przekazania przez Spółkę klientowi dóbr lub świadczenia na jego rzecz usług w przyszłości. Jest ono wykazywane, jeśli Spółka otrzymała od klienta wynagrodzenie „z góry” (np. zaliczkę), bądź gdy wykazuje jako należność część lub całość wynagrodzenia zanim przekaże dobra lub usługi klientowi.

Koszty operacyjne

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym i według miejsc powstawania. Koszty operacyjne są ujmowane w wyniku zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów. OPTeam prezentuje w sprawozdaniu finansowym koszty według miejsc powstawania.

Koszt własny sprzedaży obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem sprzedanych towarów i wytworzeniem sprzedanych usług. Koszty sprzedaży obejmują koszty handlowe i koszty marketingowe (w tym sponsoring). Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z kierowaniem Spółką oraz koszty administracji. W kosztach świadczeń pracowniczych ujęte są wszystkie formy świadczeń Spółki oferowane w zamian za pracę wykonaną przez pracowników lub z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Przychody i koszty finansowe

Przychody z odsetek stanowią odsetki od udzielonych pożyczek, depozytów bankowych i pozostałych tytułów. Przychody z tytułu odsetek ujmowane są sukcesywnie w miarę ich narastania zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej w rachunku zysków i strat. Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Koszty odsetek wynikających z uzyskanego przez Spółkę finansowania są naliczane według efektywnej stopy procentowej.

Podatek dochodowy (wraz z podatkiem odroczonym)

Obciążenie podatkowe wyniku finansowego obejmuje podatek dochodowy bieżący oraz odroczony, który nie został ujęty w pozostałych dochodach całkowitych lub bezpośrednio w kapitale.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) przed opodatkowaniem w związku z czasowym

przesunięciem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów do innych okresów oraz wyłączeniem pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub rezerwa rozliczona, przyjmując za podstawę przepisy prawne obowiązujące na dzień bilansowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Informację o kalkulacji podatku wraz z podatkiem odroczonym ujawnia się w części opisowej sprawozdania finansowego w nocie nr 29.

C. Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego OPTeam S.A.

C.1. Subiektywne oceny Zarządu oraz niepewność szacunków

Zmiana szacunków składnika sprawozdania finansowego

Szacunek to proces ustalania wartości składnika sprawozdania finansowego wymagającego własnego osądu na podstawie najbardziej aktualnych, dostępnych i wiarygodnych informacji. Na jednostkach ciąży obowiązek ciągłej weryfikacji szacunków w zależności od zmieniających się okoliczności stanowiących podstawę ich dokonania. Do najczęściej występujących szacunków zaliczane są:

- przychody - stopień zaawansowania, kary,
- stawki amortyzacyjne,
- rezerwy,
- odpisy aktualizujące,
- podatek odroczoney.

Ujęcie zmiany szacunków w sprawozdaniu finansowym

Zmiany szacunku poszczególnego składnika sprawozdania finansowego należy uwzględnić przy obliczaniu zysku/straty netto w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunku, jeśli dotyczy tego okresu lub w okresie, w którym ma miejsce zmiana i w przyszłych okresach, jeżeli dotyczy wszystkich tych okresów. Skutki zmiany szacunku w celu uzyskania porównywalności danych należy zaprezentować przy zachowaniu kryteriów klasyfikacyjnych zastosowanych w latach poprzednich, tzn. ująć w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której sklasyfikowano wcześniej wartość szacunku.

Sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego wymaga dokonania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, iż przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych.

Informacje o dokonanych szacunkach i założeniach, które są znaczące dla sprawozdania finansowego, zostały zaprezentowane poniżej.

Okresy ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych

Zarząd Spółki dokonuje corocznej weryfikacji okresów ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych, podlegających amortyzacji. Na dzień 31.12.2018 roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku. Wartość bilansowa aktywów trwałych podlegających amortyzacji prezentowana jest w notach nr 1 i 2.

Rezerwy

Rezerwy na świadczenia pracownicze – odprawy emerytalne – szacowane są przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Wykazana w sprawozdaniu finansowym kwota rezerw na świadczenia pracownicze wynosi 75,9 tys. zł (2017: 60,9 tys. zł). Na poziom rezerw wpływ mają założenia dotyczące stopy dyskonta oraz wskaźnika wzrostu wynagrodzeń.

Podatek dochodowy bieżący, aktywa i rezerwa na odroczoney podatek dochodowy, inne podatki

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (w większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględnienia także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia

opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych, aktywów oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółka osiągnie wystarczający dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczoney ujmowane są w pełnej wysokości. Kierownictwo Spółki uważa, że realizacja rozpoznanego w sprawozdaniu finansowym Spółki aktywa w kwocie 193 511,86 zł jest bardzo prawdopodobna w oparciu o aktualny plan finansowy oraz obowiązujące obecnie przepisy podatkowe.

W porównaniu ze sprawozdaniem finansowym spółki sporządzonym za rok ubiegły, dokonano niewielkich zmian w wartościach szacunkowych.

Informacja o istotnych zmianach wielkości szacunkowych w tym o korektach z tytułu rezerw oraz dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

Tytuł	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2017	Zmiana
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	193 511,86	294 762,81	-101 250,95
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	537 119,60	574 074,27	-36 954,67
Rezerwa na koszty personalne	525 518,23	760 116,24	-234 598,01
Pozostałe rezerwy	0,00	0,00	0,00
Odpisy aktualizujące należności krótkoterminowe i aktywa z tytułu umów z klientami	3 001 378,67	2 774 385,49	226 993,18
Odpisy aktualizujące zapasy do zbycia	204 863,54	142 500,14	62 363,40

C.2. Zmiany prezentacji

W rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zmiany prezentacji, poza skutkami wdrożenia MSSF 15.

C.3. Sezonowość lub cykliczność działalności OPTeam S.A.

Podobnie jak w przypadku większości spółek sektora IT przychody ze sprzedaży OPTeam podlegają efektowi sezonowemu. Największymi przychodami charakteryzuje się zwykle czwarty kwartał roku, najmniejszymi kwartał pierwszy. Zjawisko sezonowości jak również pewnej nieregularności przychodów, może spowodować okresowe zaburzenia wyniku finansowego.

C.4. Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza

Walutą funkcjonalną (walutą podstawowego środowiska ekonomicznego, w którym dana jednostka prowadzi działalność) jest złoty polski (PLN). Walutą sprawozdawczą (walutą prezentacji) jest złoty polski (PLN). Wszelkie dane prezentowane są w złotych i groszach.

C.5. Zasady konwersji złotych na EUR

Wybrane dane finansowe prezentowane w sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- pozycje bilansowe przeliczone są według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego na dzień bilansowy
 - w dniu 31 grudnia 2018 roku 1 EUR = 4,3000 PLN
 - w dniu 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,1709 PLN
- pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczone są według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie sprawozdawczym
 - w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. 1 EUR = 4,2669 PLN
 - w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. 1 EUR = 4,2447 PLN

C.6. Segmenty operacyjne

Spółka prowadzi jednolitą działalność informatyczną, polegającą na sprzedaży usług informatycznych oraz dostawie sprzętu komputerowego. Niemal całość przychodów ze sprzedaży realizowana jest również na rynku polskim. Z tego powodu Spółka nie przedstawiła za 2018 i 2017 rok podziału na segmenty operacyjne.

W 2018 roku OPTeam S.A. uzyskiwała przychody przekraczające 10 % ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży usług i sprzętu informatycznego do jednego nabywcy, do którego w okresie dwunastu miesięcy 2018 roku zrealizowała sprzedaż w wysokości 10,4 % przychodów ze sprzedaży ogółem.

W okresie porównywalnym w 2017 roku OPTeam S.A. uzyskała także przychody przekraczające 10 % ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży sprzętu informatycznego do jednego nabywcy, do którego w okresie dwunastu miesięcy 2017 roku zrealizowała sprzedaż w wysokości 23,1 % przychodów ze sprzedaży ogółem.

C.7. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki

W roku obrotowym, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zdarzenia mające istotny wpływ na działalność OPTeam.

C.8. Nabycie akcji własnych

W roku 2018 OPTeam nie nabywała akcji własnych. Spółka jest w posiadaniu 334 akcji własnych, pozostałych z rozliczenia transakcji zrealizowanych w 2010 roku.

C.9. Nota 1. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Spółki, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

C.10. Nota 1.1. Wartość firmy

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Elektra Sp. z o.o.	184 193,99	184 193,99
Razem wartość firmy	184 193,99	184 193,99

Wartość firmy w całości dotyczy przejętej Spółki Elektra Sp. z o.o. W 2006 roku OPTeam S.A. nabyła 51% udziałów w kapitale zakładowym Spółki Elektra Sp. z o.o., po czym, w dniu 3 stycznia 2011 roku nastąpiło połączenia Spółek. Połączenie zostało

dokonane zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 ksh (łączenie się przez przejęcie) przez przeniesienie na OPTeam S.A., jako Spółkę Przejmującą całego majątku ELEKTRA Sp. z o.o., jako Spółki Przejmowanej w zamian za akcje, które Spółka Przejmująca wydała wspólnikowi Spółki Przejmowanej.

Głównym przedmiotem działalności Spółki Elektra Sp. z o.o. była działalność w zakresie wdrażania oprogramowania do zarządzania przedsiębiorstwem klasy ERP, oraz sprzedaży sprzętu komputerowego. Transakcja została ujęta księgowo zgodnie z metodą nabycia. Działalność połączonej Spółki Elektra Sp. z o.o. jest kontynuowana w ramach działu ERP.

Po przeprowadzeniu testu na utratę wartości firmy, Zarząd OPTeam S.A. postanowił nie dokonywać odpisu aktualizującego wartość firmy zarówno w 2018 jak i w 2017 roku. Test na utratę wartości firmy przeprowadzono w oparciu o wartość zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Zmiany wartości firmy

Wyszczególnienie	Elektra Sp. z o.o.	Razem
Wartość księgowa brutto		
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	184 193,99	184 193,99
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	184 193,99	184 193,99
Wartość netto		
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	184 193,99	184 193,99
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	184 193,99	184 193,99

C.11. Nota 1.2. Inne wartości niematerialne

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Koszty zakończonych prac rozwojowych	2 931 553,40	3 758 101,14
Prawa autorskie	0,00	0,00
Know-how	0,00	0,00
Znak towarowy	0,00	0,00
Licencje do oprogramowania	409 343,99	843 528,52
Prace rozwojowe w toku wytwarzania	0,00	0,00
Zaliczki na wartości niematerialne	0,00	0,00
Razem inne wartości niematerialne	3 340 897,39	4 601 629,66

Koszty zakończonych oraz w toku wytwarzania prac rozwojowych dotyczą realizowanych przez OPTeam S.A. projektów informatycznych, w tym projektowanie, wykonanie i wdrożenie innowacyjnych systemów informatycznych do zarządzania procesami gospodarczymi. Zakończone pozytywnym efektem gospodarczym prace rozwojowe, stanowią istotne wsparcie sprzedaży produktów i usług Spółki. Prace rozwojowe spełniają kryteria ujmowania wartości niematerialnych zgodnie z MSR 38. Wydatki związane z badaniami ujmowane są bieżąco w kosztach okresu, natomiast wydatki związane z rozwojem podlegają aktywowaniu. W przypadku prac rozwojowych dofinansowanych dotacją, amortyzacja nakładów odbywa się równolegle z rozliczeniem przyznanej dotacji.

Licencje do oprogramowania obejmują przede wszystkim systemy komputerowe oraz oprogramowanie narzędziowe wykorzystywane w działalności Spółki.

Zmiany wartości niematerialnych w 2018 roku

Wyszczególnienie	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne				Zaliczki	Razem
		Prawa autorskie	Know-how	Prace rozwojowe w toku wytwarzania	Licencje do oprogramowania		
Zmiany wartości niematerialnych w 2018 roku							
Wartość księgowa brutto							
Stan na 1 stycznia	8 714 130,35	0,00	0,00	0,00	3 757 484,25	0,00	12 471 614,60
Zwiększenia ogółem, w tym:	279 747,06	0,00	0,00	0,00	2 356,98	0,00	282 104,04
Nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	2 356,98	0,00	2 356,98
Wytworzenie	279 747,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	279 747,06
Z zakończonych prac rozwojowych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia ogółem, w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00	2 537,64	0,00	2 537,64
Sprzedaż, likwidacja, zakończenie prac rozwój.	0,00	0,00	0,00	0,00	2 537,64	0,00	2 537,64
Stan na 31 grudnia 2018 r.	8 993 877,41	0,00	0,00	0,00	3 757 303,59	0,00	12 751 181,00
Skumulowane umorzenie i odpis z aktualizacji							
Stan na 1 stycznia	4 956 029,21	0,00	0,00	0,00	2 913 955,73	0,00	7 869 984,94
Amortyzacja za rok	1 106 294,80	0,00	0,00	0,00	436 541,51	0,00	1 542 836,31
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia: sprzedaż, likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	2 537,64	0,00	2 537,64
Stan na 31 grudnia	6 062 324,01	0,00	0,00	0,00	3 347 959,60	0,00	9 410 283,61
Wartość netto na dzień 31.12.2018 r.	2 931 553,40	0,00	0,00	0,00	409 343,99	0,00	3 340 897,39

Zmiany wartości niematerialnych w 2017 roku

Wyszczególnienie	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Inne wartości niematerialne				Zaliczki	Razem
		Prawa autorskie	Know-how	Prace rozwojowe w toku wytwarzania	Licencje do oprogramowania		
Zmiany wartości niematerialnych w 2017 roku							
Wartość księgowa brutto							
Stan na 1 stycznia	6 239 736,15	0,00	0,00	1 973 236,81	3 560 483,15	0,00	11 773 456,11
Zwiększenia ogółem, w tym:	2 474 394,20	0,00	0,00	0,00	377 616,87	0,00	2 852 011,07
Nabycie	0,00	0,00	0,00	0,00	377 616,87	0,00	377 616,87
Wytworzenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Z zakończonych prac rozwojowych	2 474 394,20	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 474 394,20
Zmniejszenia ogółem, w tym:	0,00	0,00	0,00	1 973 236,81	180 615,77	0,00	2 153 852,58
Sprzedaż, likwidacja, zakończenie prac rozwój.	0,00	0,00	0,00	1 973 236,81	180 615,77	0,00	2 153 852,58
Stan na 31 grudnia	8 714 130,35	0,00	0,00	0,00	3 757 484,25	0,00	12 471 614,60
Skumulowane umorzenie i odpis z aktualizacji							
Stan na 1 stycznia	4 244 835,26	0,00	0,00	0,00	2 361 103,35	0,00	6 605 938,61
Amortyzacja za rok	711 193,95	0,00	0,00	0,00	733 468,15	0,00	1 444 662,10
Odpisy aktualizujące	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia: sprzedaż, likwidacja	0,00	0,00	0,00	0,00	180 615,77	0,00	180 615,77
Stan na 31 grudnia	4 956 029,21	0,00	0,00	0,00	2 913 955,73	0,00	7 869 984,94
Wartość netto na dzień 31.12.2017 r.	3 758 101,14	0,00	0,00	0,00	843 528,52	0,00	4 601 629,66

Struktura wartości niematerialnych

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Struktura wartości niematerialnych	3 340 897,39	4 601 629,66
a) własne	3 340 897,39	4 601 629,66
b) używane na podstawie umowy leasingu finansowego	0,00	0,00
c) inne	0,00	0,00

C.12. Nota 2. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które Spółka zamierza wykorzystać w swojej działalności oraz na potrzeby administracyjne w okresie dłuższym niż 1 rok, które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki).

Nie rzadziej niż na dzień bilansowy środki trwałe wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu utraty wartości. Odpisy amortyzacyjne ujmowane są w sprawozdaniu zysków i strat w pozycji kosztów operacyjnych.

C.13. Nota 2.1. Rzeczowe aktywa trwałe – specyfikacja

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Rzeczowe aktywa trwałe ogółem, w tym:	16 474 321,66	16 165 817,44
a) środki trwałe, w tym:	16 469 821,66	16 161 317,44
- grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	531 342,00	531 342,00
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	13 450 984,35	13 785 386,50
- urządzenia techniczne i maszyny	727 046,09	981 576,15
- środki transportu	1 694 241,32	814 093,90
- inne środki trwałe	66 207,90	48 918,89
b) środki trwałe w budowie i zaliczki	4 500,00	4 500,00

Spółka nie posiada zobowiązań w stosunku do Skarbu Państwa z tytułu przeniesienia praw własności. Wykazane w aktywach grunty obejmują w całości grunty własne.

Spółka posiada działkę o powierzchni 11 180 m², zabudowaną budynkiem usługowo-biurowym Centrum Projektowego Nowoczesnych Technologii (CPNT) na terenie SSE EURO –PARK MIELEC Kw. RZ1Z/00162028/1.

Spółka posiada nieruchomość, gruntową zabudowaną budynkiem usługowo-biurowym o łącznej powierzchni użytkowej 920,28 m², położoną w Rzeszowie przy ul. Lisa Kuli 3, wpisaną do księgi wieczystej pod numerem KW RZ1Z/00672225/6 prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie. Wartość godziwa, według sporządzonego operatu szacunkowego z kwietnia 2017 roku wynosi 3 697 849 zł. Wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 2 282 524,80 zł i jest niższa od wartości godziwej nieruchomości.

Wartość godziwa pozostałych nieruchomości Spółki nie różni się w sposób istotny od ich wartości bilansowej.

Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych Spółki na dzień 31 grudnia 2018 r.

	Umowa	Zabezpieczenia na środkach trwałych
1	mBank S.A., Umowa o kredyt do 3 mln zł w rachunku bieżącym, umowa nr 20/062/18/Z/VV z dn. 22.06.2018 r.	Zabezpieczeniem umowy kredytu jest: - hipoteka umowna na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa Kuli 3 objętej księgą wieczystą nr KW RZ1Z/00067225/6 w wysokości 4 500 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości, - weksel in blanco
2	ING Bank Śląski S.A. w Katowicach, umowa wieloproduktowa, w tym limit na kredyt obrotowy w rachunku bankowym do 5 mln zł, oraz gwarancje bankowe do wysokości 2 mln zł.; umowa nr 887/2014/00000159/00 z dnia 18.08.2014 r. waz z aneksami od 1-9, ostatni z dnia 3.08.2018 r.	Zabezpieczeniem spłaty wierzytelności banku (kredytu i gwarancji) jest: - hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie k/ Rzeszowa, objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 w wysokości 10 000 000 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej tej nieruchomości, - weksel in blanco

Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r.

	Umowa	Zabezpieczenia na środkach trwałych
1	Bank Pekao S.A. w Krakowie, wielocelowa linia kredytowa, udostępniona do wysokości 3 mln zł, umowa nr PCK/9/2008 z dnia 30.06.2008 zmieniona aneksami nr 1- 11, ostatni z dnia 15 stycznia 2018 r.	Zabezpieczeniem umowy kredytu jest: - zastaw rejestrowy na środkach trwałych: maszynach i urządzeniach o łącznej wartości 1 043 565,98 zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na II miejscu, na nieruchomości położonej w Tajęcinie, objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa-Kuli 3 objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/000067225/6 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 2 500 000,00 PLN
2	ING Bank Śląski S.A. w Katowicach, umowa wieloproduktowa, w tym limit na kredyt obrotowy w rachunku bankowym do 5 mln zł, oraz gwarancje bankowe do wysokości 2 mln zł.; umowa nr 887/2014/00000159/00 z dnia 18.08.2014 r. waz z aneksami od 1-8, ostatni z dnia 24.11.2017 r.	Zabezpieczeniem spłaty wierzytelności banku (kredytu i gwarancji) jest: hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie k/ Rzeszowa KW RZ1Z/00162028/1 w wysokości 8 050 000 zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej tej nieruchomości.

C.14. Nota 2.2. Zmiany rzeczowych aktywów trwałych

Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych w 2018 roku

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia techniczne	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwale w budowie i zaliczki	Razem
Zmiany rzeczowych aktywów trwałych w 2018 roku							
Wartość brutto							
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.	531 342,00	16 248 810,50	7 147 543,50	4 200 407,36	1 035 042,11	4 500,00	29 167 645,47
Zwiększenia	0,00	14 755,00	165 368,06	1 310 356,04	46 621,27	0,00	1 537 100,37
Zwiększenia – zakup	0,00	14 755,00	165 368,06	417 935,81	46 621,27		644 680,14
Zwiększenia – przeniesienie ze środków w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zwiększenia – leasing	0,00	0,00	0,00	892 420,23	0,00	0,00	892 420,23
Zmniejszenia	0,00	0,00	242 764,39	709 119,12	51 934,09	0,00	1 003 817,60
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	0,00	0,00	242 764,39	709 119,12	51 934,09	0,00	1 003 817,60
Zakończenie inwestycji – przeniesienie na ŚT		0,00	0,00	0,00	0,00	952 910,14	952 910,14
Zmniejszenia inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość brutto – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	531 342,00	16 263 565,50	7 070 147,17	4 801 644,28	1 029 729,29	4 500,00	29 700 928,24
Umorzenie i utrata wartości							
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	0,00	2 463 424,00	6 165 967,35	3 386 313,46	986 123,22	0,00	13 001 828,03
Zwiększenia	0,00	349 157,15	419 898,12	418 549,78	29 129,73	0,00	1 216 734,78
Amortyzacja za rok	0,00	349 157,15	419 898,12	418 549,78	29 129,73	0,00	1 216 734,78
Zwiększenia inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	0,00	242 764,39	697 460,28	51 731,56	0,00	991 956,23
Zmniejszenia (sprzedaż, likwidacja, przekazanie)	0,00	0,00	242 764,39	697 460,28	51 731,56	0,00	991 956,23
Umorzenie – stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	0,00	2 812 581,15	6 343 101,08	3 107 402,96	963 521,39	0,00	13 226 606,58
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2018 r.	531 342,00	13 450 984,35	727 046,09	1 694 241,32	66 207,90	4 500,00	16 474 321,66

Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych w 2017 roku

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia techniczne	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	Razem
Zmiany rzeczowych aktywów trwałych w 2017 roku							
Wartość brutto							
Stan na dzień 1 stycznia 2017 r.	531 342,00	15 554 331,23	7 205 477,72	4 563 007,30	1 031 614,29	283 659,49	29 169 432,03
Zwiększenia	0,00	699 774,14	364 900,20	-4 829,14	35 806,31	673 750,65	1 769 402,16
Zwiększenia – zakup	0,00	0,00	111 764,20	-4 829,14	35 806,31	673 750,65	816 492,02
Zwiększenia – przeniesienie ze środków w budowie	0,00	699 774,14	253 136,00	0,00	0,00	0,00	952 910,14
Zwiększenia – leasing	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	5 294,87	422 834,42	357 770,80	32 378,49	952 910,14	1 771 188,72
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	0,00	5 294,87	422 834,42	357 770,80	32 378,49	0,00	818 278,58
Zakończenie inwestycji – przeniesienie na ŚT		0,00	0,00	0,00	0,00	952 910,14	952 910,14
Zmniejszenia inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wartość brutto – stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	531 342,00	16 248 810,50	7 147 543,50	4 200 407,36	1 035 042,11	4 500,00	29 167 645,47
Umorzenie i utrata wartości							
Na dzień 1 stycznia 2017 r.	0,00	2 130 255,69	5 977 612,11	3 250 408,03	981 744,33	0,00	12 340 020,16
Zwiększenia	0,00	336 168,74	606 293,20	487 832,73	36 757,38	0,00	1 467 052,05
Amortyzacja za rok	0,00	336 168,74	606 293,20	487 832,73	36 757,38	0,00	1 467 052,05
Zwiększenia inne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia	0,00	3 000,43	417 937,96	351 927,30	32 378,49	0,00	805 244,18
Zmniejszenia (sprzedaż, likwidacja, przekazanie)	0,00	3 000,43	417 937,96	351 927,30	32 378,49	0,00	805 244,18
Umorzenie – stan na dzień 31 grudnia 2017 r.	0,00	2 463 424,00	6 165 967,35	3 386 313,46	986 123,22	0,00	13 001 828,03
Wartość księgowa netto na 31 grudnia 2017 r.	531 342,00	13 785 386,50	981 576,15	814 093,90	48 918,89	4 500,00	16 165 817,44

Struktura własności środków trwałych

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Struktura własności środków trwałych ogółem, w tym	16 469 821,66	16 161 317,44
a) własne	15 370 651,07	15 438 451,93
b) używane na podstawie umowy leasingu	1 099 170,59	722 865,51

Środki trwałe w budowie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Środki trwałe w budowie ogółem, w tym:	4 500,00	4 500,00
1. Modernizacja budynku Tajęcina 113	4 500,00	4 500,00
2. Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00

C.15. Nota 3. Należności długoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Należności długoterminowe	118 606,74	100 558,48
- Zapłacone zabezpieczenia kontraktów	118 606,74	100 558,48

Należności długoterminowe struktura wiekowa 2018

Wyszczególnienie	Wartość brutto	Odpisy aktualizujące	Wartość netto
Należności długoterminowe (specyfikacja)	118 606,74	0,00	118 606,74
- Należności wymagalne w ciągu 2 lat od dnia bilansowego	94 170,38	0,00	94 170,38
- Należności wymagalne od 2 do 5 lat od dnia bilansowego	24 436,36	0,00	24 436,36
- Należności wymagalne powyżej 5 lat od dnia bilansowego	0,00	0,00	0,00

Należności długoterminowe struktura wiekowa 2017

Wyszczególnienie	Wartość brutto	Odpisy aktualizujące	Wartość netto
Należności długoterminowe (specyfikacja)	100 558,48	0,00	100 558,48
- Należności wymagalne w ciągu 2 lat od dnia bilansowego	8 729,55	0,00	8 729,55
- Należności wymagalne od 2 do 5 lat od dnia bilansowego	91 828,93	0,00	91 828,93
- Należności wymagalne powyżej 5 lat od dnia bilansowego	0,00	0,00	0,00

C.16. Nota 4. Aktywa finansowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Aktywa finansowe ogółem	2 835 148,48	400 000,00
Akcje Spółek	0,00	0,00
Udzielone pożyczki	2 435 148,48	0,00
Inne długoterminowe aktywa finansowe (lokata pow.12 m-cy), w tym:	400 000,00	400 000,00
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0,00	0,00
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0,00	0,00

W udzielonych przez OPTeam pożyczkach, kwota 2 405 148,48 stanowią dwie umowy pożyczki zawarte w dniu 29 czerwca z menadżerami PeP. Pożyczki udzielone zostały nieodpłatnie, z terminem spłaty określonym w umowach inwestycyjnych zawartych w dniu 29.06.2018 roku pomiędzy OPTeam, INNOVA i menadżerami PeP.

Lokata stanowi zabezpieczenie umowy o udzielenie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych zawartej z PZU S.A. w dniu 17 listopada 2004 roku (ze zm.) z limitem zaangażowania do 3 500 000 zł. Umowa o udzielenia gwarancji ubezpieczeniowych jest kontynuowana na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

C.17. Nota 4.1. Inwestycje – udziały wyceniane metodą praw własności

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Udziały w jednostkach wyceniane metodą praw własności	9 944 112,80	10 217 636,10
Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wyceniane metodą praw własności – udział w PeP S.A.	9 944 112,80	10 217 636,10

Spółka OPTeam S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r. w swoich aktywach finansowych posiada 8 348 568 akcji co stanowi 22,81 % udziału w kapitale zakładowym spółki Polskie ePłatności SA(PeP) oraz 22,81 % głosów na Walnym Zgromadzeniu. Akcje PeP S.A. wycenione zostały metodą praw własności.

Własność kapitału Spółki Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r.

Wyszczególnienie	Ilość akcji	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Wartość nominalna akcji zł	Udział w kapitale (%)
OPTeam S.A.	8 348 568	8 348 568	22,81%	8 348 568	22,81%
INNOVA AF II S.à r.l z siedzibą w Luksemburgu	26 102 907	26 102 907	71,32%	26 102 907	71,32%
Pozostali akcjonariusze	2 147 729	2 147 729	5,87%	2 147 729	5,87%
Razem	36 599 204	36 599 204	100,00%	36 599 204	100,00%

Spółka PeP S.A. dokonała w dniu 4.04.2018 roku podwyższenia kapitału o kwotę 683 761 zł (emisja 683 761 akcji serii I, subskrypcja bez prawa poboru przez dotychczasowych akcjonariuszy).

W dniu 28 czerwca 2018 roku zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału PeP S.A. o kwotę 1 463 968 zł (tj.1 463 968 akcji serii J), z którego OPTeam objęła 357 909 akcji w zamian za wkład pieniężny – umowa objęcia akcji została zawarta w

dniu 25 czerwca 2018 roku. OPTeam objęła 357 909 akcji serii J w celu ich dalszej odsprzedaży menadżerom PeP na podstawie zawartych w dniu 29.06.2018 roku umów inwestycyjnych pomiędzy OPTeam, INNOVA i menadżerami PeP.

W dniu 29 czerwca 2018 roku OPTeam zawarła z menadżerami PeP umowy sprzedaży akcji PeP w łącznej ilości 357 909 akcji serii J.

Skutkiem dokonanych podwyższeń kapitału Spółki PeP S.A. oraz zbycia przez OPTeam objętych uprzednio akcji PeP serii J, udział OPTeam S.A. w kapitale Spółki Polskie ePłatności S.A. zmienił się z 24,23 % do 22,81 % udziału..

Własność kapitału Spółki Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r.

Wyszczególnienie	Ilość akcji	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Wartość nominalna akcji zł	Udział w kapitale (%)
OPTeam S.A.	8 348 568	8 348 568	24,23%	8 348 568	24,23%
INNOVA AF II S.à r.l z siedzibą w Luksemburgu	25 799 876	25 799 876	74,89%	25 799 876	74,89%
Pozostali akcjonariusze	303 031	303 031	0,88%	303 031	0,88%
Razem	34 451 475	34 451 475	100,00%	34 451 475	100,00%

Spółka OPTeam zawarła w dniu 27 kwietnia 2017 roku umowę objęcia 1 252 515 akcji Spółki PeP S.A w podwyższonym kapitale Spółki Polskie ePłatności, oraz w dniu 4.05.2017 r wniosła wkład pieniężny na pokrycie ceny emisyjnej. Objęcie akcji nowej emisji zmienia do 24,23 % udział OPTeam S.A w Spółce Polskie ePłatności S.A.

Z uwagi na fakt, że akcje spółki Polskie ePłatności SA nie są notowane na aktywnym rynku, koszt nabycia posiadanego na 31 grudnia 2018 roku 22,81 % pakietu akcji tej spółki porównano z 22,81 % wartości jej aktywów netto na dzień 31 grudnia 2018 roku, a różnicę udziału w aktywach netto ponad cenę nabycia inwestycji ujęto w wyniku finansowym.

Wyszczególnienie	Wartość PLN
aktywa netto PEP 31.12.2018 r.	43 595 408,97
udział OPTeam w aktywach netto PeP na 31.12.2018 r.	9 944 112,79
wartość bilansowa akcji PEP	9 652 142,27
różnica ujęta w wyniku finansowym (w latach 2016-2018)	291 970,52

Spółka OPTeam S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r. w swoich aktywach finansowych posiada 22,81 % udziału w kapitale zakładowym spółki Polskie ePłatności SA(PeP) oraz 22,81 % głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Akcje PeP S.A. wycenione zostały metodą praw własności. Informacje na temat subiektywnych ocen i założeń przyjętych przez Spółkę na temat uzyskania na dzień 30 czerwca 2016 roku znaczącego wpływu na spółkę Polskie ePłatności S.A. zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na 31 grudnia 2016 roku.

Z dniem 30 czerwca 2016 roku OPTeam zaczął wywierać znaczący wpływ na spółkę Polskie ePłatności SA, ponieważ na ten dzień posiadał 20,58% głosów na walnym zgromadzeniu spółki Polskie ePłatności SA oraz zgodnie ze statutem spółki Polskie ePłatności SA Emitent (OPTeam SA) może powołać 1 członka zarządu do Zarządu tej spółki, który składa się z 2-5 członków oraz 1-2 członków Rady Nadzorczej, która składa się z 3-6 członków. Zgodnie z MSR 28 spółka Polskie ePłatności SA stała się dla OPTeam SA jednostką stowarzyszoną wycenianą na dzień bilansowy metodą praw własności.

Zgodnie z MSR 28 par. 32 Inwestycje ujmuje się metodą praw własności od dnia, w którym dana jednostka spełnia wymogi definicji jednostki stowarzyszonej. Przy nabyciu inwestycji wszelkie nadwyżki udziału jednostki w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów i zobowiązań jednostki, w której dokonano inwestycji, ponad cenę nabycia inwestycji, ujmuje się jako przychód podczas ustalania udziału jednostki w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie inwestycji.

C.18. Nota 5. Aktywa trwale przeznaczone do zbycia i działalność zaniechana

Spółka OPTeam S.A. nie posiadała aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia, zarówno na koniec 2018 roku jak i na koniec 2017 roku. Działalność zaniechana nie wystąpiła w obu prezentowanych latach obrotowych.

C.19. Nota 6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego razem w bilansie, w tym	193 511,86	294 762,81
- Usługi podwykonawców, na które spółka nie otrzymała faktur	30 846,58	39 032,68
- Rezerwy, w tym:	96 998,47	144 422,08
a. na odprawy emerytalne	14 414,08	11 564,28
b. na urlopy	82 584,39	75 857,80
c. wynagrodzenia Zarządu	0,00	57 000,00
- Wynagrodzenia i składki ZUS zapłacone w kolejnym roku	23 892,75	68 845,04
- Odpisy aktualizujące zapasy	38 924,06	27 075,03
- Odpis wyrównawczy na ZFŚS	0,00	0,00
- Leasing finansowy środków trwałych	0,00	15 387,98
- Inne	2 850,00	0,00

C.20. Nota 7. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego – razem w bilansie, w tym	537 119,60	574 074,27
Środki trwale (pojazdy) - w okresie trwania umowy leasingu finansowego	12 960,05	32 951,44
Środki trwale (pojazdy) - po okresie leasingu	7 160,02	0,00
Wycena środków trwałych do wartości godziwej na dzień przejścia na MSSF	433 679,00	433 679,00
Przychody podatkowe (zarachowane)	27 846,13	107 443,83

C.21. Nota 8. Zapasy

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zapasy w bilansie ogółem, w tym;	2 211 125,15	3 447 095,13
Materiały	0,00	0,00
Produkcja w toku – usługi informatyczne	186 367,85	1 643 071,32

Wyroby gotowe – wytworzone oprogramowanie przeznaczone do sprzedaży	0,00	0,00
Towary – sprzęt komputerowy oraz licencje oprogramowania do odsprzedaży	2 001 361,78	1 790 147,05
Zaliczki na dostawy	23 395,52	13 876,76

W OPTeam S.A. poszczególne pozycje rzeczowych składników aktywów obrotowych wycenia się następująco:

- wyroby gotowe – w koszcie wytworzenia,
- półprodukty i produkty w toku – w koszcie wytworzenia,
- materiały i towary – według ceny zakupu.

W pozycji produkcja w toku Spółka ujmuje poniesione do dnia bilansowego koszty związane z niezakończonymi na dzień bilansowy realizowanymi projektami. Towary w dominującej części stanowią urządzenia zakupione pod realizowane projekty informatyczne.

Wycena zapasów na dzień bilansowy następuje wg cen zakupu lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od cen ich sprzedaży netto. W przypadku gdy wartość zapasów w cenach zakupu lub kosztach wytworzenia jest wyższa niż ich cena sprzedaży netto, różnicę aktualizującą do poziomu nieprzekraczającego wartości w cenach sprzedaży netto zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych oraz odchyień od cen ewidencyjnych towarów z tytułu aktualizacji ich wyceny. Aktualizacji wartości zapasów dokonuje się również w związku z utratą ich wartości oraz w związku z ich zaleganiem. Wszystkie zapasy zalegające powyżej jednego roku do dwóch lat obejmowane są odpisem aktualizującym w wysokości 50% ich wartości bilansowej, zapasy zalegające powyżej dwóch lat obejmowane są odpisem aktualizującym w wysokości 100%.

Zapasy brutto, odpisy aktualizujące zapasy oraz zapasy netto

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zapasy w bilansie ogółem, w tym:	2 211 125,15	3 447 095,13
Wartość brutto	2 415 988,69	3 589 595,27
- Materiały	0,00	0,00
- Produkcja w toku – usługi informatyczne	186 367,85	1 643 071,32
- Wyroby gotowe	0,00	0,00
- Towary	2 206 225,32	1 932 647,19
- Zaliczki na dostawy	23 395,52	13 876,76
Odpisy aktualizujące zapasy	204 863,54	142 500,14
- Materiały	0,00	0,00
- Produkcja w toku	0,00	0,00
- Wyroby gotowe	0,00	0,00
- Towary	204 863,54	142 500,14
Wartość netto	2 211 125,15	3 447 095,13
- Materiały	0,00	0,00
- Produkcja w toku – usługi informatyczne	186 367,85	1 643 071,32
- Wyroby gotowe	0,00	0,00
- Towary	2 001 361,78	1 790 147,05

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
- Zaliczki na dostawy	23 395,52	13 876,76

C.22. Nota 8.1. Odpisy aktualizujące wartości zapasów

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Stan na początek roku	142 500,14	197 335,87
Zwiększenia	62 363,40	44 988,21
Zmniejszenia	0,00	99 823,94
Stan na koniec roku	204 863,54	142 500,14

C.23. Nota 9. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w bilansie	17 483 090,45	12 048 089,71
Należności z tytułu dostaw i usług	17 195 233,81	11 637 287,61
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	228 121,31	227 037,88
Pozostałe należności, w tym:	59 735,33	183 764,22
- aktywa z tytułu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych	0,00	0,00
- rozrachunki z pracownikami	0,00	18 402,42
- opłacone kaucje i wadła (zabezpieczenia umowne)	58 862,58	164 231,33
- inne	872,75	1 130,47
Należności netto	17 483 090,45	12 048 089,71
Odpisy aktualizujące wartość należności	3 034 314,94	2 774 385,49
Należności brutto;	20 517 405,39	14 822 475,20
<i>W tym od jednostek powiązanych:</i>	531 996,70	173 452,69

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 60 dni. Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem aktualizującym należności nieściągalne.

Wartość godziwa należności nie różni się od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie.

Odpisy aktualizujące wartość bilansową należności Spółka tworzy według modelu oczekiwanej straty zgodnie z MSSF 9 oraz dodatkowo w poniższych okolicznościach, na następujące pozycje:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości roszczenia nie znajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- należności, których płatność opóźniona jest powyżej dwunastu miesięcy – w wysokości 100%,
- należności, których płatność opóźniona jest powyżej sześciu miesięcy do dwunastu miesięcy – w wysokości od 50 do 100%, na podstawie indywidualnej oceny sytuacji dłużnika i pewności co do spłaty należności,
- należności opóźnionych do sześciu miesięcy na podstawie indywidualnej oceny sytuacji dłużnika i pewności co do spłaty należności,
- dla należnych odsetek za zwłokę w spłacie należności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 100% w ciężar kosztów finansowych, równocześnie z ujmowaniem noty odsetkowej w przychodach finansowych.

Odpisów aktualizujących dokonuje się w każdym przypadku, za wyjątkiem sytuacji, w których istnieje pewność otrzymania zapłaty, np. w przypadku, jeżeli należność została w sposób wiarygodny zabezpieczona np. w formie hipoteki, gwarancji bankowej, ubezpieczenia należności, zastawu.

C.24. Nota 9.1. Odpisy aktualizujące wartość należności

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Odpisy aktualizujące na początek okresu	2 774 385,49	3 008 657,59
Zastosowanie MSSF 9 – korekta odpisu na początek roku	467 822,48	3 008 657,59
Zwiększenia	219 410,94	400 426,80
Zmniejszenia – odwrócenie odpisu	292 071,13	319 541,99
Wykorzystanie	128 211,60	315 156,91
Odpis aktualizujący na koniec roku	3 041 336,18	2 774 385,49

C.25. Nota 9.2. Struktura wiekowa należności handlowych

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Struktura wiekowa należności handlowych		
Należności w terminie	17 037 980,11	9 488 088,93
Przeterminowane do 3 miesięcy	387 007,55	1 813 545,82
Przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	102 790,84	46 935,81
Przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	32 305,33	363 890,15

Przeterminowane powyżej roku	2 528 160,42	2 647 865,39
Należności z tytułu dostaw i usług, brutto	20 088 244,25	14 360 326,10
Odpisy aktualizujące wartość należności	2 893 010,44	2 723 038,49
Należności z tytułu dostaw i usług, netto	17 195 233,81	11 637 287,61

C.26. Nota 9.3. Należności z tytułu dostaw i usług - struktura walutowa

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Należności z tytułu dostaw i usług (struktura walutowa), w tym:	17 195 233,81	11 637 287,61
a. w walucie polskiej	15 334 128,38	9 983 379,78
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł) w PLN	1 861 105,43	1 653 907,83
- w EUR	394 872,63	396 535,00
- w USD	43 395,25	0,00

C.27. Nota 10. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem w bilansie	489 119,76	382 753,09
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	485 333,76	380 453,09
- środki pieniężne w kasie	64 051,53	34 236,38
- środki pieniężne na rachunkach bankowych	421 282,23	346 216,71
- lokaty krótkoterminowe	0,00	0,00
Inne środki pieniężne	0,00	0,00
Inne aktywa pieniężne: nadwyżka środków pieniężnych na rachunku ZFŚS nad Funduszem	3 786,00	2 300,00
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	489 119,76	382 753,09
- W tym środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania -Rvat	50 374,60	0,00

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jest równa ich wartości bilansowej. W stosunku do wykazanych wielkości nie występują żadne ograniczenia w dysponowaniu środkami pieniężnymi i ich ekwiwalentami za wyjątkiem środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i na rachunku VAT.

C.28. Nota 10.1. Środki pieniężne - waluty

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Środki pieniężne (waluty) ogółem w bilansie	489 119,76	382 753,09

a) w walucie polskiej	326 102,21	226 639,53
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	163 017,55	156 113,56
- w EUR	4 689,79	34 833,28
- w USD	37 995,44	3 110,17

C.29. Nota 11. Rozliczenia międzyokresowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Rozliczenia międzyokresowe ogółem w aktywach	272 499,63	259 933,36
Długoterminowe	0,00	0,00
Pozostałe	0,00	0,00
Krótkoterminowe	272 499,63	259 933,36
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	92 400,21	89 000,00
Koszty mediów następnego okresu	0,00	0,00
Opieka serwisowa IT	172 285,63	162 359,60
Pozostałe	7 813,79	8 858,33

C.30. Nota 12.1. Kapitał podstawowy

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Kapitał podstawowy		
Kapitał podstawowy - wartość w PLN	730 000,00	730 000,00
Wartość nominalna akcji w PLN	0,10	0,10
Ilość akcji w szt.	7 300 000	7 300 000

* Na dzień 31.12.2018 i 31.12.2017 Spółka OPTeam posiada 334 sztuk akcji własnych

Wartość nominalna akcji.

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 0,10 PLN i zostały w pełni opłacone. W roku sprawozdawczym kapitał podstawowy OPTeam S.A. pozostawał bez zmian.

Wysokość kapitału zakładowego wynosi 730 000 zł i dzieli się na 7 300 000 akcji o wartości nominalnej 0,10 zł każda. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych przez Spółkę OPTeam S.A. akcji wynosi 7 300 000 głosów.

Struktura kapitału zakładowego przedstawia się następująco:

- 5 000 000 akcji serii A, co stanowi 68,49 % kapitału zakładowego Spółki, 5 000 000 głosów, co stanowi 68,49 % ogólnej liczby głosów na WZ Spółki,
- 500 000 akcji serii B, co stanowi 6,85 % kapitału zakładowego Spółki, 500 000 głosów, co stanowi 6,85 % ogólnej liczby głosów na WZ Spółki,

- 800 000 akcji serii C, co stanowi 10,96 % kapitału zakładowego Spółki, 800 000 głosów, co stanowi 10,96 % ogólnej liczby głosów na WZ Spółki,
- 1 000 000 akcji serii D, co stanowi 13,70 % kapitału zakładowego Spółki, 1 000 000 głosów, co stanowi 13,70 % ogólnej liczby głosów na WZ Spółki.

Uchwałą nr 1004/2010 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 8 października 2010 roku zostały wprowadzone do obrotu giełdowego na Głównym Rynku GPW akcje zwykłe na okaziciela serii A, B, C, i D Spółki OPTeam S.A. Akcje zostały dopuszczone do obrotu na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych pod nazwą skróconą „OPTEAM” i oznaczeniem ‘OPM’. Pierwsze notowania (debiut) Spółki OPTeam S.A. odbyły się w dniu 11 października 2010 roku.

C.31. Nota 12.2. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny na dzień 31 grudnia 2018 roku

Wyszczególnienie seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A	zwykłe na okaziciela	brak	brak	5 000 000	500 000,00	wkład niepieniężny w postaci majątku spółki OPTIMUS – COMFORT Sp. z o.o.	05.05.2003	
Seria B	zwykłe na okaziciela	brak	brak	500 000	50 000,00	gotówka	21.12.2007	
Seria C	zwykłe na okaziciela	brak	brak	800 000	80 000,00	gotówka	28.10.2009	
Seria D	zwykłe na okaziciela	brak	brak	1 000 000	100 000,00	gotówka	05.08.2010	
Liczba akcji				7 300 000				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem (w zł)					730 000,00	Wartość nominalna jednej akcji równa się 0,10 zł		

Zarejestrowany kapitał akcyjny na dzień 31 grudnia 2017 roku

Wyszczególnienie seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji (w zł)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
Seria A	zwykłe na okaziciela	brak	brak	5 000 000	500 000,00	wkład niepieniężny w postaci majątku spółki OPTIMUS – COMFORT Sp. z o.o.	05.05.2003	
Seria B	zwykłe na okaziciela	brak	brak	500 000	50 000,00	gotówka	21.12.2007	
Seria C	zwykłe na okaziciela	brak	brak	800 000	80 000,00	gotówka	28.10.2009	
Seria D	zwykłe na okaziciela	brak	brak	1 000 000	100 000,00	gotówka	05.08.2010	
Liczba akcji				7 300 000				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem (w zł)					730 000,00	Wartość nominalna jednej akcji równa się 0,10 zł		

C.32. Nota 12.3. Struktura właścicielska kapitału podstawowego

Struktura właścicielska kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2018 roku

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, następujący akcjonariusze posiadali na dzień 31 grudnia 2018 roku bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki OPTeam S.A.:

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Janusz Bober	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak	1 378 512	18,88 %
Wacław Irzeński	1 372 523	18,80 %
ZM Inwest S.A. Ropczyce	450 000	6,16 %
Pozostali akcjonariusze (poniżej 5 %)*	1 353 919	18,55 %
Ogółem	7 300 000	100,00 %

* Na dzień 31.12.2018 i 31.12.2017 Spółka OPTeam posiada 334 sztuk akcji własnych

Struktura akcjonariatu uaktualniana jest na podstawie formalnych zawiadomień od akcjonariuszy posiadających co najmniej 5 % ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki.

Struktura właścicielska kapitału podstawowego na dzień 31 grudnia 2017 roku

Akcjonariusze	Liczba akcji i głosów na WZA	% udział w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZA
Janusz Bober	1 372 523	18,80 %
Andrzej Pelczar	1 372 523	18,80 %
Ryszard Woźniak	1 378 512	18,88 %
Wacław Irzeński	1 372 523	18,80 %
Wacław Szary	407 899	5,59 %
Pozostali akcjonariusze (poniżej 5 %)*	1 396 020	19,12 %
Ogółem	7 300 000	100,00 %

* Na dzień 31.12.2018 i 31.12.2017 Spółka OPTeam posiada 334 sztuk akcji własnych, które zostały nabyte w latach ubiegłych.

C.33. Nota 12.4. Program motywacyjny

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki OPTeam S.A., w dniu 31 października 2017 roku, przyjęło Uchwałę nr 5 w sprawie utworzenia i wprowadzenia *Programu Motywacyjnego*, emisji warrantów subskrypcyjnych z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy, warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z pozbawieniem prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy. WZA postanowiło o utworzeniu, przyjęciu i realizacji w Spółce *Programu Motywacyjnego* dla Zarządu Spółki oraz Kadry kierowniczej Spółki na zasadach określonych w uchwale oraz w Regulaminie Programu Motywacyjnego.

Wprowadzenie Programu Motywacyjnego ma na celu stworzenie dla osób kluczowych dla Spółki dodatkowej motywacji do rozwoju Spółki w celu zapewnienia stałego wzrostu jej wartości rynkowej, a co za tym idzie wzrostu wartości akcji posiadanych przez wszystkich jej akcjonariuszy.

Program Motywacyjny będzie realizowany poprzez emisję Warrantów Subskrypcyjnych uprawniających, po spełnieniu określonych warunków, do objęcia Akcji Nowej Emisji, które zostaną wyemitowane w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki z wyłączeniem prawa poboru.

Program Motywacyjny obejmuje cele wynikowe oraz retencyjne na lata obrotowe 2018–2019.

Uchwała WZA zawiera warunkowe podwyższenie się kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 58.400,00 złotych (słownie: pięćdziesiąt osiem tysięcy czterysta złotych) poprzez emisję nie więcej niż:

- 262.800 (słownie: dwieście sześćdziesiąt dwa tysiące osiemset) akcji zwykłych na okaziciela serii E o wartości nominalnej 0,10 złotych (słownie: dziesięć groszy) każda („Akcje Serii E”), oraz
- 321.200 (słownie: trzysta dwadzieścia jeden tysięcy dwieście) akcji zwykłych na okaziciela serii F o wartości nominalnej 0,10 złotych (słownie: dziesięć groszy) każda („Akcje Serii F”, a łącznie z Akcjami Serii E „Akcje Nowej Emisji”)

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego OPTeam S.A.

Celem warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego Spółki jest przyznanie praw do objęcia Akcji Nowej Emisji posiadaczom Warrantów Subskrypcyjnych, które zostaną wyemitowane na podstawie niniejszej uchwały. Podjęcie uchwały w sprawie warunkowego podwyższenia jest umotywowane zamiarem wprowadzenia w Spółce Programu Motywacyjnego opartego na Warrantach Subskrypcyjnych.

Prawo do objęcia Akcji Nowej Emisji będzie mogło być wykonane wyłącznie przez posiadaczy Warrantów Subskrypcyjnych na zasadach określonych w uchwale WZA oraz w Regulaminie Programu motywacyjnego, który został w dniu 9 listopada 2017 roku przyjęty przez Radę Nadzorczą Spółki OPTeam.

Osobami Uprawnionymi do udziału w Programie Motywacyjnym są wyłącznie osoby wskazane na Liście Osób Uprawnionych przyjętej przez Radę Nadzorczą. Uchwalając Listę Osób Uprawnionych RN będzie się kierowała następującymi kryteriami: stanowisko, ogólny staż pracy w Spółce (uwzględniając także niepracownicze podstawy zatrudnienia), ocena dotychczasowego wkładu pracy w budowanie wartości Spółki oraz znaczenie stanowiska dla realizacji Celów Wynikowych. Lista osób uprawnionych do uczestnictwa w Programie Motywacyjnym, uchwalona w dniu 23 listopada 2017 roku, obejmuje czternaście osób i może zostać rozszerzona o Nowe Osoby Uprawnione, na wniosek Zarządu lub z inicjatywy Rady Nadzorczej, w drodze uchwały Rady Nadzorczej poprzez dodanie Nowych Osób Uprawnionych.

Wszystkie osoby z uchwalonej Listy Uprawnionych (14) zawarły ze Spółką w dniu 19 grudnia 2017 roku Umowy Uczestnictwa w Programie Motywacyjnym jednakowej treści oraz otrzymały imienne warranty subskrypcyjne wyemitowane przez OPTeam S.A. Zgodnie z uchwaloną Listą Uprawnionych wydano łącznie 550 000 warrantów (247 500 serii A, 302 500 serii B). Umowa Uczestnictwa daje Osobie Uprawnionej prawo do objęcia Warrantów, uprawniających na warunkach wskazanych w Uchwale oraz Regulaminie, do objęcia określonej liczby Akcji Nowej Emisji.

Wykonanie Warrantów tj. realizacja Uprawnienia przez Uczestnika Programu może nastąpić w terminach wskazanych w § 5 ust. 4 Regulaminu, na zasadach określonych w Uchwale oraz Regulaminie, pod warunkiem, że zostaną spełnione warunki wykonania ustalone przez Radę Nadzorczą na podstawie Uchwały (Cele Wynikowe oraz Warunek Lojalności łącznie jako „Warunki Wykonania”):

- 1) osiągnięcie przez Spółkę określonego poziomu EBITDA w roku obrotowym 2018 lub 2019 (łącznie „Cele Wynikowe”), które w odniesieniu do danej serii Warrantów określone są w regulaminie,

- 2) w odniesieniu do danego Uczestnika Programu – pozostawania w Zatrudnieniu od dnia zawarcia Umowy Uczestnictwa do dnia wykonania praw z Warrantów przez Uczestnika Programu zgodnie z Uchwałą oraz Regulaminem („Warunek Lojalności”).

Mając na uwadze MSSF 2 Płatności na bazie akcji została dokonana wycena wartości godziwej programu motywacyjnego. Wycena została dokonana w oparciu o model analityczny Black-Scholes-Merton.

Do wyceny przyjęto następujące dane:

- data przyznania opcji	31.10.2017 r.
- okres nabywania uprawnień	01.01.2018 do 31.12.2019 r
- cena akcji w momencie przyznania	5,20 zł
- cena wykonania opcji	4,63 zł
- zmienność akcji Spółki	7,51% (średnia 4 letnia 2014-2017)
- stopa dywidendy	5,77%
- stopa zwrotu wolna od ryzyka	2,10%
- liczba warrantów	584 000
- okres życia opcji	3,17 lat

Wartość godziwa opcji wyceniana jest na dzień przyznania, przy czym nierynkowe warunki nabycia uprawnień (osiągnięcie zakładanego poziomu wyniku finansowego) nie są uwzględniane w szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje.

Koszt wynagrodzeń oraz drugostronnie zwiększenie kapitału własnego ujmowane jest na podstawie najlepszych dostępnych szacunków co do liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień w danym okresie. Przy ustalaniu liczby opcji, do których nastąpi nabycie uprawnień, są uwzględniane nierynkowe warunki nabycia uprawnień.

Spółka rozpoczęła ujmowanie w sprawozdaniu finansowym skutków wyceny programu od dnia 01.01.2018 roku z uwagi na moment (od dnia 1 stycznia 2018 roku), od którego zostały rozpoczęte działania dotyczące spełnienia warunków programu motywacyjnego przez osoby uprawnione, z którymi zostały podpisane w dniu 19.12.2017 r. umowy na warranty subskrypcyjne (z uwagi na jeden z kluczowych warunków dot. osiągnięcie określonego poziomu EBITDA za 2018 rok i następnie za 2019 rok),

Spółka dokonała wycena wartości godziwej programu motywacyjnego za 2018 rok. Łączny koszt wynikający z wyceny programu w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku wynosi 15 000 zł i został ujęty w kosztach oraz drugostronnie na zwiększenie kapitału rezerwowego Spółki.

Wycena programu w 2017 roku (za okres od 19 do 31.12.2017 r.), z uwagi na nieistotny wpływ skutków wyceny programu na dane finansowe Spółki (łączny koszt do ujęcia 224,42 zł za okres od 19 do 31.12.2017 r.), został pominięty w sprawozdaniu finansowym.

C.34. Nota 13. Zyski zatrzymane

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.– zyski zatrzymane z lat poprzednich	21 193 192,94	26 653 235,97
Wyplacone dywidendy	0,00	0,00
Kapitał rezerwowy z wyceny Programu Motywacyjnego	15 000,00	0,00
Zysk netto za rok obrotowy	1 393 487,84	-5 460 043,03
Zysk/strata z lat ubiegłych	- 819 822,45	0,00
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.	21 781 858,33	21 193 192,94

Emitent nie dokonywał wypłaty akcjonariuszom dywidendy w 2018 ani w 2017 roku. W roku 2016 Spółka zrealizowała wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy z zysku 2015 roku, w wysokości 0,17 zł na jedną akcję, jak również została wypłacona zaliczka na poczet dywidendy za 2016 rok w wysokości 1,71 zł na jedną akcję.

Pozostały po wypłacie dywidendy dla akcjonariuszy zysk z 2016 roku, z uwagi na decyzje WZA, został przeznaczony w 2017 roku na kapitał zapasowy Spółki w wysokości 8 934 358,64 zł.

C.35. Nota 14. Struktura zysków zatrzymanych z lat poprzednich

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Struktura zysków zatrzymanych z lat poprzednich ogółem, w tym:	21 193 192,94	26 653 723,50
Kapitał zapasowy, w tym:	22 089 513,06	27 549 556,09
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej – emisja serii C i D	- 6 508 127,50	- 6 508 127,50
Kapitał rezerwowy z wyceny środków trwałych z przejścia na MSSF	981 103,69	981 103,69
Pozostałe kapitały rezerwowe	4 631 191,22	4 631 191,22
Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego	0,00	0,00
Wynik niepodzielony z lat ubiegłych	0,00	0,00

C.36. Nota 15. Kapitał zapasowy

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Utworzony ustawowo	243 333,33	243 333,33
Utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	15 338 052,23	20 798 095,26
Ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	6 508 127,50	6 508 127,50
Kapitał zapasowy razem	22 089 513,06	27 549 556,09

Kapitał zapasowy obejmuje zyski zatrzymane z lat poprzednich zgodnie z decyzją Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy. Zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych (Art. 396§ 1 KSH), na pokrycie straty należy utworzyć kapitał zapasowy, do którego przelewa się co najmniej 8 % zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Kapitał zapasowy w kwocie 243 333,33 PLN, zgodnie z KSH nie może zostać rozdystrybuowany pomiędzy akcjonariuszy, ponieważ może zostać wykorzystany jedynie na pokrycie strat.

C.37. Nota 16. Pozostałe kapitały rezerwowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Pozostałe kapitały rezerwowe razem, w tym	5 626 807,38	5 611 807,38
Kapitał z aktualizacji wyceny	980 616,16	980 616,16
- Z tytułu aktualizacji środków trwałych – przejście na MSSF	1 210 637,16	1 210 637,16

- Z tytułu urzędowej aktualizacji środków trwałych	0,00	0,00
- Z tytułu zysków/strat z wyceny instrumentów finansowych	0,00	0,00
- Z tytułu podatku odroczonego –przejście na MSSF	-230 021,00	-230 021,00
Pozostałe kapitały rezerwowe (wg celu przeznaczenia)	4 631 191,22	4 631 191,22
- Na koszt wyceny Programu Motywacyjnego płatnego na bazie akcji	15 000,00	0,00
- Na wypłatę zaliczek na dywidendy	631 191,22	631 191,22
- Na nabycie akcji własnych	4 000 000,00	4 000 000,00

Kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych powstał na skutek wyceny budynku (zabytkowa kamienica w Rzeszowie, ul Lisa Kuli 3) według wartości godziwej na dzień przejścia Spółki z PSR na MSSF (na dzień 1 stycznia 2007 r.)

Na podstawie Uchwały nr 2 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Spółki OPTeam S.A. w Rzeszowie z dnia 14 czerwca 2010 r. Spółka utworzyła kapitał rezerwowy Spółki OPTeam S.A. przeznaczony na nabycie akcji własnych Spółki. Z kapitału zapasowego Spółki OPTeam S.A., utworzonego z zysków lat poprzednich, została wydzielona kwota 4 mln złotych i przekazana na zasilenie kapitału rezerwowego przeznaczonego na nabycie akcji własnych Spółki OPTeam S.A.

Cele, na realizację których tworzone były kapitały rezerwowe, zostały zrealizowane.

Zarządzanie kapitałem

Spółka OPTeam zarządza kapitałem w celu zapewnienia bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały jej wartość dla akcjonariuszy oraz innych podmiotów zainteresowanych kondycją finansową Spółki.

OPTeam S.A. monitoruje poziom kapitału na podstawie wartości bilansowej kapitałów własnych. Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej OPTeam może wypłacić dywidendę akcjonariuszom, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować akcje. W okresach sprawozdawczych zakończonych 31.12.2018 roku i 31.12.2017 roku nie wprowadzano żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

C.38. Nota 17. Kredyty i pożyczki

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Kredyty i pożyczki	3 747 196,98	2 451 021,28
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	3 747 196,98	2 451 021,28

Umowy kredytowe:

1. Umowa z mBank S.A. – kredyt obrotowy w rachunku bankowym

W dniu 22 czerwca 2018 r. Spółka zawarła z Bankiem mBank S.A. z siedzibą w Warszawie Umowę o kredyt w rachunku bieżącym.. Przedmiotem Umowy jest udzielenie kredytu w wysokości 3 000 000 zł na okres do 20 czerwca 2019 r., z ewentualnym automatycznym przedłużaniem terminu spłaty kredytu, na warunkach określonych w Umowie. Zabezpieczenia umowy wymieniono poniżej w tabeli. Oprocentowanie kredytu wg stawki ON WIBOR +1,00 p.p., prowizja za niewykorzystanie limitu wg stawki 0,02% miesięczna, 0,3% p.a..

Wykorzystanie kredytu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 778 041,09 zł.

2. Umowa wieloproduktowa z ING Bankiem Śląskim S.A.

Spółka zawarła z Bankiem ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach Umowę wieloproduktową nr 887/2014/00000159/000 z dnia 18 sierpnia 2014 r wraz z aneksami nr 1 do 8, o odnawialny limit kredytowy w maksymalnej wysokości 7 000 000,00 zł do wykorzystania w następujących formach:

- kredytów obrotowych w rachunkach bankowych – do wysokości maksymalnego zadłużenia 5 000 000,00 zł,
- gwarancjach bankowych – do wysokości 2 000 000,00 zł.

Zabezpieczenia umowy wymieniono poniżej w tabeli. Oprocentowanie kredytu wg stawki 1M WIBOR +0,9% p.p. marży, prowizja za niewykorzystanie limitu wg stawki 0,05% miesięczna, 0,6 % p.a .

Wykorzystanie kredytu w rachunku bankowym na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 969 155,89 zł. Wykorzystanie limitu na gwarancje bankowe na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi 1 523 633,47zł.

Struktura kredytów i pożyczek wg terminów wymagalności

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Kredyty i pożyczki razem	3 747 196,98	2 451 021,28
- do jednego roku	3 747 196,98	2 451 021,28
- od 1 roku do 3 lat	0,00	0,00
- od 4 lat do 5 lat	0,00	0,00
- powyżej 5 lat	0,00	0,00

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2018 roku

Bank / Pożyczkodawca	Siedziba	Kredyt wg umowy		Kwota pozostała do spłaty		Terminy spłaty	Zabezpieczenia
		Waluta	w zł	Waluta	w zł		
mBank S.A.-Umowa o kredyt w rachunku bieżącym nr 20/062/18/Z/VV kwota 3 mln zł. z dn. 22.06.2018 r.	Warszawa	-	3 000 000,00	-	1 778 041,09	20.06.2019	Zabezpieczenie w formie: - hipoteki umownej na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa Kuli objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00067225/6 w wysokości 4 500 000,00 zł - cesji praw z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości w Rzeszowie - weksel in blanco
ING Bank Śląski S.A.-umowa wieloproduktowa, nr 887 /2014/0000159 /00 z dnia 18.08.2014 roku, ostatni aneks nr 9 z 3.08.2018 r., z limitem kredytowym 7 mln zł, w tym limity na: kredyt obrotowy w rachunku bankowym 5 mln zł, gwarancje bankowe 2 mln zł.	Katowice	-	5 000 000,00	-	1 969 155,89	16.08.2019	- hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 do kwoty 8 050 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotu zabezpieczenia w/w nieruchomości, - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
Razem			8 000 000,00		3 747 196,98		

Na dzień 31.12.2018 roku nie wystąpiły długoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów.

Zobowiązania z tytułu kredytów na dzień 31 grudnia 2017 roku

Bank / Pożyczkodawca	Siedziba	Kredyt wg umowy		Kwota pozostała do spłaty		Terminy spłaty	Zabezpieczenia
		Waluta	w zł	Waluta	w zł		
Bank Pekao S.A. - wielocelowa linia kredytowa - nr umowy PCK/9/2008 z dnia 30 czerwca 2008 wraz z aneksami od nr 1 do nr 10. Aktualny aneks nr 10 z dnia 31 maja 2017 r.	Kraków	-	3 000 000,00	-	1 213 188,24	31.05.2018	<ul style="list-style-type: none"> - zastaw rejestrowy na środkach trwałych (maszynach i urządzeniach) o wartości 1 043 565,98 zł wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na II miejscu na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1, - hipoteka umowna 4 500 000,00 zł. na nieruchomości położonej w Rzeszowie ul. Lisa-Kuli 3, objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/000067225/6 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 2 500 000,00 PLN - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
ING Bank Śląski S.A.-umowa wieloproduktowa, nr 887 /2014/ 0000159 /00 z dnia 18.08.2014 roku, ostatni aneks nr 7 z 15.11.2017 r., z limitem kredytowym 7 mln zł, w tym limity na: kredyt obrotowy w rachunku bankowym 5 mln zł, gwarancje bankowe 2 mln zł.	Katowice	-	5 000 000,00	-	1 237 833,04	15.08.2018	<ul style="list-style-type: none"> - hipoteka kaucyjna na nieruchomości położonej w Tajęcinie objętej księgą wieczystą KW RZ1Z/00162028/1 do kwoty 8 050 000.00 zł - cesja praw z polisy ubezpieczeniowej przedmiotu zabezpieczenia w/w nieruchomości, - weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową
Razem			8 000 000,00		2 451 021,28		

Na dzień 31.12.2017 roku nie wystąpiły długoterminowe i krótkoterminowe zobowiązania z tytułu kredytów.

C.39. Nota 18. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Długoterminowe	0,00	0,00
a. zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,00	0,00
b. zobowiązania pozostałe	0,00	0,00
Krótkoterminowe	13 117 771,75	8 482 510,73
a. zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 152 344,69	7 028 074,21
b. zobowiązania z tytułu umów z klientami	473 853,78	0,00
c. zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń publicznych	1 399 846,79	1 205 898,50
d. zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	73 065,15	186 050,34
e. zaliczki otrzymane na dostawy	4 812,25	41 305,98
f. inne zobowiązania	13 849,09	21 181,70
<i>W tym od jednostek powiązanych:</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności mieszczący się w okresie od 14 do 60 dni. Kwota wynikająca z różnicy zobowiązań z tytułu podatku VAT oraz należności z tytułu podatku VAT jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - struktura wiekowa

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług ogółem, w tym:	11 152 344,69	7 028 074,21
Do 3 miesięcy	11 096 590,30	7 002 938,71
Od 3 do 6 miesięcy	6 808,32	627,23
Od 6 do 12 miesięcy	46 578,28	22 666,57
Powyżej roku	2 367,79	1 841,70

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - struktura walutowa

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, struktura walutowa, w tym:	11 152 344,69	7 028 074,21
a. w walucie polskiej	9 324 447,98	6 568 472,42
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł) w PLN	1 827 896,71	459 601,79
- w EUR	18 990,44	15 635,62
- w USD	464 462,01	113 287,33

C.40. Nota 19. Inne zobowiązania finansowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, w tym:	1 030 959,76	549 436,89
Długoterminowe – z tytułu leasingu finansowego	528 494,96	286 221,97
Krótkoterminowe- z tytułu leasingu finansowego	502 464,80	263 214,92
Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym:	0,00	0,00
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu kontraktów forward	0,00	0,00
Inne zobowiązania finansowe ogółem	1 030 959,76	549 436,89

OPTeam S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku posiada umowy leasingu finansowego na:

- korzystanie z 13 samochodów - wartość zawartych umów leasingowych wynosi 1 373 414,61 PLN., suma rat pozostała do spłaty w raz z odsetkami wynosi 1 073 708,68 PLN.

C.41. Nota 19.1. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Łączna kwota minimalnych opłat leasingowych, wymagalna w ciągu:	1 073 708,68	563 934,61
- jednego roku	511 400,49	273 322,25
- dwóch do pięciu lat	562 308,19	290 612,36
- powyżej pięciu lat	0,00	0,00
Z czego kwota przyszłych odsetek:	42 748,92	14 497,72
Wartość bieżąca przyszłych zobowiązań, wymagalna w ciągu:	1 030 959,76	549 436,89
- jednego roku	502 464,80	263 214,92
- dwóch do pięciu lat	528 494,96	286 221,97
- powyżej pięciu lat	0,00	0,00

C.42. Nota 20. Rezerwy na zobowiązania

Rezerwy na zobowiązania długoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Rezerwy na świadczenia po okresie zatrudnienia	75 863,57	60 864,64
Pozostałe rezerwy	0,00	0,00
Rezerwy długoterminowe	75 863,57	60 864,64

Rezerwa długoterminowa na świadczenia pracownicze dotyczy w całości świadczeń emerytalnych, które zostaną potencjalnie wypłacone pracownikom Spółki w momencie przechodzenia na emeryturę. OPTeam S.A. wypłaci pracownikom przechodzącym na emeryturę zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy odprawę w wysokości jednego średniomiesięcznego wynagrodzenia. Rezerwa na świadczenia ujęta przez Spółkę na podstawie wyliczeń metodą aktuarialną.

Kwotę rezerwy na odprawy emerytalne ustala się za pomocą metod prognozowanych uprawnień jednostkowych. Utworzenie po raz pierwszy tego typu rezerw traktowane jest jak zmiana polityki rachunkowości. Wypłata odpraw emerytalno-rentowych w trakcie roku obrotowego powoduje zmniejszenie odpowiedniej rezerwy. Nie jest dopuszczalne bieżące obciążenie kosztów działalności kwotami wypłaconych świadczeń z jednoczesną korektą rezerwy na koniec okresu. Natomiast rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne zwiększa pozostałe przychody operacyjne.

Główne założenia aktuarialne przyjęte na dzień kończący rok 2018:

Stopa dyskonta: 3,0%

Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe: 3,5%

Inflacja (rocznie): 2,5%

Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Rezerwy na świadczenia pracownicze	434 654,66	399 251,60
Rezerwy na wynagrodzenia Zarządu Spółki OPTeam S.A.	0,00	300 000,00
Pozostałe rezerwy	0,00	0,00
Rezerwy krótkoterminowe razem	434 654,66	699 251,60

Rezerwa krótkoterminowa na świadczenia pracownicze dotyczy w całości rezerwy na niewykorzystane przez pracowników OPTeam S.A. urlopy wypoczynkowe. Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wyliczane są na koniec roku obrotowego na podstawie faktycznej ilości dni niewykorzystanych urlopów w bieżącym okresie oraz powiększona o ilość dni niewykorzystanych urlopów z okresów poprzednich.

W 2017 roku rezerwa na wynagrodzenia Zarządu utworzona została w związku z należną premią za 2016 rok.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne.

Spółka w latach 2018 oraz 2017 nie tworzyła rezerw na naprawy gwarancyjne – gwarancji na sprzedawany przez Spółkę sprzęt komputerowy (towary handlowe) udzielają producenci sprzętu.

Rezerwa na restrukturyzację.

Spółka w latach 2018 i 2017 nie planowała restrukturyzacji i nie tworzyła rezerw na koszty restrukturyzacji.

Zmiana stanu rezerw długoterminowych 2018

Wyszczególnienie	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na restrukturyzację	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 r.	60 864,64	0,00	0,00	0,00	0,00	60 864,64
Utworzenie w ciągu roku obrotowego	14 998,93	0,00	0,00	0,00	0,00	14 998,93
Wykorzystanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozwiązanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2018	75 863,57	0,00	0,00	0,00	0,00	75 863,57

Zmiana stanu rezerw długoterminowych 2017

Wyszczególnienie	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na restrukturyzację	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2017 r.	42 701,62	0,00	0,00	0,00	0,00	42 701,62
Utworzenie w ciągu roku obrotowego	18 163,02	0,00	0,00	0,00	0,00	18 163,02
Wykorzystanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rozwiązanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2017	60 864,64	0,00	0,00	0,00	0,00	60 864,64

Zmiana stanu rezerw krótkoterminowych 2018

Wyszczególnienie	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na restrukturyzację	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2018 r.	399 251,60	0,00	0,00	0,00	300 000,00	699 251,60
Utworzenie w ciągu roku obrotowego	35 403,06	0,00	0,00	0,00	0,00	35 403,06
Wykorzystanie	0,00	0,00	0,00	0,00	300 000,00	300 000,00
Rozwiązanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2018	434 654,66	0,00	0,00	0,00	0,00	434 654,66

Zmiana stanu rezerw krótkoterminowych 2017

Wyszczególnienie	Rezerwy na świadczenia pracownicze	Rezerwy na ryzyko gospodarcze	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na restrukturyzację	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 1 stycznia 2017 r.	340 784,66	0,00	0,00	0,00	1 250 000,00	1 590 784,66
Utworzenie w ciągu roku obrotowego	58 466,94	0,00	0,00	0,00	0,00	58 466,94
Wykorzystanie	0,00	0,00	0,00	0,00	950 000,00	950 000,00
Rozwiązanie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na 31 grudnia 2017	399 251,60	0,00	0,00	0,00	300 000,00	699 251,60

C.43. Nota 21. Inne rozliczenia międzyokresowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Inne rozliczenia międzyokresowe ogółem	6 195 216,46	6 855 085,39
Długoterminowe	5 691 049,36	6 192 138,81
- dotacje	5 691 049,36	6 192 138,81
Krótkoterminowe	504 167,10	662 946,58
- dotacje	504 167,10	662 946,58

Spółka realizuje projekty dotowane ze środków Unii Europejskiej.

Na 31 grudnia 2018 roku oraz na 31 grudnia 2017 roku rozliczenia międzyokresowe zarówno długo jak i krótkoterminowe to głównie kwoty otrzymanych dotacji do budowy rzeczowych aktywów trwałych, w tym na dofinansowanie Centrum Projektowego Nowoczesnych Technologii oraz dotacji do wytworzonych w Spółce prac rozwojowych.

Zaliczane do rozliczeń międzyokresowych przychodów kwoty środków pieniężnych otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, oraz prac rozwojowych zwiększają pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych i prac rozwojowych.

C.44. Nota 22. Przychody ze sprzedaży

Przychodami Spółki jest sprzedaż usług informatycznych, oprogramowania oraz sprzętu informatycznego. Przychody generowane są głównie w czterech obszarach:

- sprzedaż usług własnych, głównie wdrożeniowo-modyfikacyjnych, a po etapie realizacji usług utrzymaniowych,
- sprzedaż licencji własnych,
- sprzedaż licencji obcych i usług,
- sprzedaż sprzętu informatycznego i usług z nim związanych.

Sprzedaż licencji i usług własnych. Sprzedaż stanowią głównie przychody z kompleksowych projektów IT na które składają się dostawy licencji własnych, własnych usług wdrożeniowych i modyfikacyjnych. Przychody z tytułu zobowiązania do dostarczenia funkcjonalnego systemu IT są w Spółce rozpoznawalne w okresie realizacji umowy. Oznacza to że przychody ze sprzedaży kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych), są ujmowane stopniowo zgodnie ze stanem zaawansowania prac (metodą bazującą na nakładach, opartą o procent zaawansowania kosztowego) w okresie, kiedy klient nabywa kontrolę nad sprzedawanym dobrem.

Usługi gwarancji i własne usługi utrzymania systemu. Gwarancje udzielane do umów na dostawę i wdrożenie systemów informatycznych stanowią odrębne zobowiązanie ze względu na to, że wykraczają poza typowe warunki gwarancji. Spółka ujmuje rozszerzone gwarancje (opieka serwisowa, utrzymania systemu) jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisuje do takiej usługi część ceny z umowy. Zatem Spółka w takich przypadkach dokonuje alokacji części ceny z umowy do usługi gwarancyjnej. Przychód z usługi gwarancji rozszerzonej (opieki serwisowej, utrzymania systemu) rozpoznawany jest w czasie, ponieważ klient korzysta z usługi w miarę jej świadczenia przez dostawcę.

Sprzedaż licencji obcych i usług obcych. Stanowią przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów). Przychody ze sprzedaży licencji i tych usług obcych są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, co oznacza, że w momencie przekazania kontroli nad licencją lub usługą obcą przychód ujmowany jest jednorazowo.

Sprzedaż sprzętu. W ramach kategorii sprzedaż sprzętu prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami na dostawę infrastruktury i rozpoznawane są zasadniczo w momencie przekazania kontroli nad sprzętem. Nie dotyczy to jedynie przypadków, kiedy sprzęt nie stanowi świadczenia odrębnego od dostarczonych razem z nim usług, wówczas bowiem przychody z jego sprzedaży są elementem zobowiązania do wykonania świadczenia polegającego na dostawie kompleksowego systemu infrastrukturalnego. W Spółce kompleksowe projekty stanowią rzadkość, zazwyczaj występuje sprzedaż sprzętu na zasadzie dystrybucji.

Wszystkie przychody z podstawowej działalności operacyjnej w Spółce w roku 2018 zostały ujęte zgodnie z MSSF 15. Spółka skorzystała z przewidzianej w MSSF 15 metody prezentacji danych porównywalnych i nie zdecydowała się na przekształcenie danych za 2017 rok.

Struktura przychodów ze sprzedaży

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Sprzedaż licencji i usług własnych,	20 009 002,00	16 342 035,06
Sprzedaż licencji i usług obcych	12 821 824,00	11 787 929,12
Sprzedaż sprzętu i infrastruktury	34 290 751,90	40 378 213,66
Razem	67 121 577,90	68 508 177,84

Przychody z tytułu umów z klientami w przychodach operacyjnych ogółem według metody ujęcia w rachunku zysków i strat

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018
Przychody operacyjne rozpoznawane zgodnie z MSSF 15	
Przychody z dostaw i usług przekazywanych w miarę upływu czasu	26 727 582,63
Przychody z dostaw i usług przekazywanych w określonym momencie	40 393 995,27
Razem	67 121 577,90

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

Zaprezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu umów z klientami dotyczą kompleksowych projektów IT (licencji i usług wdrożeniowych).

Stany aktywów i zobowiązań z tytułu umowy na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	31.12.2018 r.	01.01.2018 r.
Aktywa z tytułu umów z klientami - brutto,	618 066,47	1 600 436,47
Odpisy aktualizujące wartość aktywów z tytułu umów (-)	-7 021,24	- 18 180,96
Aktywa z tytułu umów z klientami	611 045,24	1 582 255,51
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	473 853,78	731 372,26

C.45. Nota 23. Dotacje do przychodów

Wyszczególnienie	Tytuł projektu	Czas trwania	Wpływ na inne pozycje sprawozdania finansowego	Kwota otrzymanej dotacji	
				31.12.2018	31.12.2017
Dotacja do przychodów, w tym:				227 141,17	294 091,74
POPW.01.02.00-18-0124/16-00	„ Opracowanie Modelu Biznesowego Internacjonalizacji systemu informatycznego do zarządzania projektami budowlanymi dla OPTeam S.A. ”	od 01.10.2016 do 31.01.2017	Zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych	0,00	47 200,00
RPPK.09.0300-18-0250/16-00	Komputer oknem na świat dla osób dorosłych z Podkarpacia	od 01.05.2017 do 30.06.2018	Zwiększenie przychodów ze sprzedaży usług szkoleniowych	201 829,72	246 891,74
RPPK.07.05.00-18-0002/17/0854/SR	"Generator Kompetencji"- Podniesienie kompetencji i kwalifikacji pracowników przedsiębiorstw MŚP	od 06.12.2017-30.04.2019	Zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych	25 311,45	0,00
Dotacja do aktywów, w tym:				-	-
				-	-
Ogółem otrzymane dotacje				227 141,17	294 091,74

C.46. Nota 24. Koszty działalności operacyjnej

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty działalności operacyjnej		
Amortyzacja	2 759 571,09	2 911 714,15
Zużycie materiałów i energii, w tym	7 435 582,56	6 620 434,05
- zużycie materiałów bezpośrednich	6 299 624,54	5 471 806,53
- zużycie materiałów pośrednich	828 480,65	852 943,39
- zużycie energii	307 477,37	295 684,13
Usługi obce, w tym	15 063 019,69	12 460 040,25
- najem powierzchni biurowej usługowej i biurowej	163 694,03	201 934,93
- usługi telekomunikacyjne	128 033,57	182 306,84
- usługi remontowe	444 758,80	433 224,39
- usługi podwykonawców	12 661 181,37	9 796 142,44
- usługi pozostałe	1 665 351,92	1 846 431,65
Podatki i opłaty	234 961,10	233 619,06
Wynagrodzenia	11 401 180,67	11 152 306,33
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym	2 419 165,29	2 488 975,04
- składki ZUS	1 927 831,30	1 947 027,33
Pozostałe koszty rodzajowe, w tym	1 141 428,13	1 318 708,52
- podróże służbowe	238 905,39	469 642,37
- reklama i reprezentacja	479 769,57	488 205,56
- ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	308 516,83	257 838,12
- pozostałe koszty rodzajowe koszty rodzajowe	114 236,34	103 022,47
Razem koszty według rodzaju	40 454 908,53	37 185 797,40
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	10 991 789,87	10 839 879,18
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych oraz koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	182 326,69	1 298 509,96
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	29 280 791,97	25 047 408,26

C.47. Nota 25. Pozostałe przychody operacyjne

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Pozostałe przychody operacyjne razem, w tym	1 072 317,54	1 051 953,43
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	99 291,27	38 107,82
Dotacje, w tym	529 259,28	575 965,47
- dotacje do środków trwałych i wartości niematerialnych	504 537,83	558 457,47
- dotacje kosztów	24 721,45	17 508,00
Inne przychody operacyjne:	443 766,99	437 880,14
- otrzymane odszkodowania	80 696,42	94 461,55
- zwrot kosztów postępowania i sądowego, egzekucyjnego, KIO	53 636,99	0,00
- rozwiązanie odpisu aktualizującego należności z tytułu dostaw i umów z klientami i zapasy	297 129,29	315 251,52
- umorzone i przedawnione zobowiązania	1 450,17	5 040,81
- inne przychody	10 854,12	23 126,26

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski nie związane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Spółki. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań podatkowych, za wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku Spółki, który objęty był ubezpieczeniem. Odnośne koszty związane ze stratami w majątku Spółki objętego ubezpieczeniem ujmowane są jako pozostałe koszty operacyjne.

C.48. Nota 26. Pozostałe koszty operacyjne

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Pozostałe koszty operacyjne razem, w tym	457 832,82	814 739,05
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	62 363,40	44 988,21
- odpisy aktualizujące zapasy	62 363,40	44 988,21
Inne koszty operacyjne:	395 469,42	769 750,84
- odpisy aktualizujące należności	184 511,59	400 426,80
- darowizny	12 192,83	10 666,02
- koszty napraw powypadkowych samochodów	62 901,42	60 253,78
- kary i odszkodowania, koszty sądowe	61 309,90	149 082,67
- przedawnione i nieściągalne należności	127,91	17 632,67
- pozostałe	9 023,78	55 058,94
- koszty rezerw na świadczenia pracownicze	65 401,99	76 629,96

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty nie związane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Spółki. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, odpisy aktualizujące należności, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek pożytku publicznego i inne.

C.49. Nota 27. Przychody finansowe

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przychody finansowe razem, w tym:	2 153 856,98	1 211 710,29
Zysk ze zbycia inwestycji –akcje PeP	2 047 239,48	0,00
Dywidendy i udziały w zyskach	0,00	0,00
Odsetki, w tym:	18 362,27	115 007,46
- odsetki bankowe	6 727,84	58 736,29
- odsetki od kontrahentów	11 634,43	56 271,17
Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	13 086,54
Inne przychody finansowe	88 255,23	3 358,52
- nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi	80 831,32	0,00
- inne	7 423,91	3 358,52
Udział w wyniku netto jednostki stowarzyszonej wycenianej metodą praw własności - PeP SA	-273 523,31	- 1 343 162,81

W dniu 25 czerwca 2018 roku OPTeam, w zamian za wkład pieniężny, objął w kapitale Spółki Polskie ePłatności 357 909 akcji serii J w celu ich dalszej odsprzedaży menadżerem PeP S.A. na podstawie zawartych w dniu 29.06.2018 roku umów inwestycyjnych pomiędzy OPTeam, INNOVA i menadżerami PeP.

W dniu 29 czerwca 2018 roku OPTeam zawarł z menadżerami PeP umowy sprzedaży akcji PeP w łącznej ilości 357 909 akcji serii J. W przychodach finansowych OPTeam 2018 roku, zysk ze zbycia inwestycji w kwocie 2 047 239,48 zł jest wynikiem finansowym tej transakcji sprzedaży akcji.

C.50. Nota 28. Koszty finansowe

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty finansowe razem, w tym:	144 906,13	162 581,26
Odsetki:	144 906,13	136 602,18
- z tytułu kredytów	123 385,57	85 812,57
- z tytułu leasingu finansowego	20 708,52	31 056,63
- pozostałe odsetki	812,04	19 732,98
Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
Inne koszty finansowe	0,00	25 979,08

- nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	0,00	25 979,08
- inne	0,00	0,00

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania oraz odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego, których Spółka jest stroną jako leasingobiorca.

C.51. Nota 29. Podatek dochodowy

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Polskie przepisy prawa podatkowego dotyczące między innymi rozliczeń w obszarze podatku od towarów i usług, podatku dochodowego czy też ubezpieczeń społecznych podlegają częstym modyfikacjom. Zmiany dotyczą nie tylko brzmienia poszczególnych regulacji, lecz również sposoby dokonywania ich wykładni przez organy podatkowe i sądy administracyjne. Na uwagę zasługuje dodatkowo również kwestia coraz częstszego posługiwania się przez ustawodawcę niejednoznacznymi pojęciami i nieostrymi definicjami, które finalnie mają fundamentalne znaczenie dla stosowania poszczególnych regulacji.

Elementy te prowadzi w praktyce do daleko idących trudności w stosowaniu regulacji prawa podatkowego, w szczególności niejednokrotnie braku możliwości uzyskania zarówno ze strony organów podatkowych, jak i doradców podatkowych jednoznacznych wytycznych co do sposobu postępowania, który zapewniły pewność co do poprawności dokonywanych rozliczeń podatkowych. Rozliczenia podatkowe pozostają przy tym jednym z obszarów, które mogą być przedmiotem kontroli organów państwa, które to uprawnione są do nakładania kar i grzywien, a ewentualne dodatkowe zobowiązania podatkowe powstałe w ocenie takich organów kontrolnych muszą być uregulowane wraz z odsetkami.

Dodatkowym czynnikiem zwiększającym poziom niepewności co do dokonywanych rozliczeń podatkowych są obowiązujące od 15 lipca 2016 r. przepisy Ordynacji Podatkowej wprowadzające do polskiego systemu prawa Ogólną Klauzulę Zapobiegającą Nadużyciom (tzw. klauzula GAAR). Istotą tych regulacji pozostaje przyznanie organom podatkowym uprawnienia do oceny, czy dana czynność gospodarcza jest realizowana przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisu ustawy podatkowej.

Wskazane czynniki powodują, iż finalnie ustalenie ostatecznego poziomu zobowiązań podatkowych w niektórych sytuacjach może być uzależnione od subiektywnej oceny danego zdarzenia na tle ogólnych i nieprecyzyjnych zapisów w prawie podatkowym. W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniu finansowym mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu podatkowego.

W roku obrotowym 2018 i w 2017 w OPTeam S.A. nie było kontroli rozliczeń podatkowych.

W zakresie podatku dochodowego Spółka podlega przepisom ogólnym w tym zakresie. Spółka nie jest częścią podatkowej grupy kapitałowej.

Spółka od sierpnia 2010 roku prowadzi działalność w Specjalnej Strefie Ekonomicznej na podstawie otrzymanego Zezwolenia Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. z dnia 18 września 2008 r na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK MIELEC. W rozliczeniu należnego podatku dochodowego za 2018 i 2017 rok Spółka nie skorzystała ze zwolnienia dochodu zrealizowanego w SSE w zakresie wynikającym z zezwolenia na prowadzenie działalności w strefie.

Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

Podatek dochodowy w Sprawozdaniu Zysków i Strat.

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Podatek dochodowy wykazany w Sprawozdaniu Zysków i Strat, w tym:	146 864,18	-72 582,40
Podatek dochodowy bieżący	0,00	0,00
Podatek dochodowy odroczony	146 864,18	-72 582,40

Uzgodnienie podatku dochodowego.

Różnica pomiędzy kwotą podatku wykazanego w Sprawozdaniu Zysków i Strat a kwotą obliczoną wg stawki od zysku przed opodatkowaniem wynika z następujących pozycji:

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Zysk brutto przed opodatkowaniem	1 540 352,02	- 5 532 625,43
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawnych	0,19	0,19
Podatek teoretyczny wg obowiązującej ustawowej stawki podatkowej 19% od zysku brutto	292 666,88	0,00
Podstawa opodatkowania, w tym:	0,00	- 4 728 580,10
Podstawa opodatkowania – zyski kapitałowe	0,00	0,00
Podstawa opodatkowania – inne źródła	-1 266 179,87	0,00
Zysk brutto przed opodatkowaniem	1 540 352,02	- 5 532 625,43
Przychody bilansowe niestanowiące przychodów podatkowych:	-459 123,16	- 981 271,96
Przychody podatkowe niestanowiące przychodów bilansowych:	229 560,24	402 979,02
Koszty podatkowe niestanowiące kosztów bilansowych:	-1 222 110,60	-2 161 387,57
Koszty bilansowe przejściowo niestanowiące kosztów podatkowych:	644 275,56	528 605,21
Koszty bilansowe trwale niestanowiące kosztów podatkowych	654 960,33	3 309 212,37
Odliczenia od dochodu - darowizny	0,00	0,00
Dochody zwolnione - wpływy dotacji inwestycyjnych i dochody w SSE	-799 952,98	-294 091,74
Odliczenie strat z lat ubiegłych	-1 854 141,28	0,00
Faktyczne obciążenie podatkiem dochodowym:	0,00	0,00
Wpływ zmiany odroczonego podatku dochodowego kalkulowanego od różnic przejściowych:	146 864,08	-72 582,40
Zmiana podatku odroczonego z tytułu zmiany stawki podatku	0,00	0,00
Efektywna stawka podatkowa	9,53%	0,00%
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w Sprawozdaniu Zysków i Strat	146 864,08	- 72 582,40

Limit (dochód zwolniony od podatku dochodowego) pozostałej do wykorzystania na dzień 31.12.2018 pomocy publicznej z tytułu działalności w SSE wynosi 920 387,78 zł, a aktywa z tytułu odroczonego podatku (nieujęte w sprawozdaniu) wynoszą 174 876,68 zł.

OPTeam S.A. może wykorzystać pomoc publiczną (odliczenie dochodu wolnego od podatku) w następnych latach , gdy osiągnie dochód podatkowy w przedmiocie działalności określonym w Zezwoleniu na działalność w SSE.

Podatek dochodowy – rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku w Sprawozdaniu z Sytuacji Finansowej oraz Sprawozdaniu Zysków i Strat.

Wyszczególnienie	Sprawozdanie z sytuacji finansowej - Bilans		Sprawozdanie Zysków i Strat	
	31.12.2018	31.12.2017	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Nadwyżka amortyzacji podatkowej nad amortyzacją bilansową	203 658,00	203 658,00	0,00	0,00
Wycena środków trwałych do wartości godziwej na dzień przejścia na MSSF	230 021,00	230 021,00	0,00	0,00
Nadwyżka amortyzacji podatkowej nad amortyzacją bilansową - leasing środków trwałych po kompensacie	20 120,08	32 951,44	-12 831,36	-13 576,53
Przychody – wynik na umowach z klientami wg MSSF 15	27 846,12	0,00	27 846,12	0,00
Przychody księgowe zarachowane –wycena js	55 474,40	107 443,83	-51 969,43	-255 200,93
Wdrożenie MSSF 15 – ujęcie Rezerw na OPD w BO na 1.01.2018	0	0	-56 392,83	0,00
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	537 119,60	574 074,27	-93 347,50	-268 777,46
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Niewypłacone wynagrodzenia i składki ZUS obciążające Spółkę	23 892,754	68 845,04	44 952,29	270 506,67
Rezerwa na koszty podwykonawców	30 846,58	39 032,68	8 186,10	-9 717,99
Odpisy aktualizujące zapasy towarów	38 924,07	27 075,03	-11 849,04	10 418,78
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	99 848,46	144 422,08	44 573,62	-71 559,68
Pozostałe przychody – wpływ dotacji opodatkowanej	0,00	0,00	0,00	0,00
Różnica w wartości bilansowej i podatkowej zobowiązań finansowych (leasingu finansowego netto)	0,00	15 387,98	15 387,98	-3 452,72
Odpis wyrównawczy na ZFŚS	0,00	0,00	1 134,84	1 134,84
Odpis aktualizujący należności	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostałe	0,00	0,00	189,96	189,96
Wdrożenie MSSF 15 - ujęcie Aktywów OPD w BO na 1.01.2018	0,00	0,00	138 960,73	0,00
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego	193 511,86	294 762,81	240 211,68	196 195,06
Obciążenie wyniku z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	146 864,18	-72 582,40

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka dokonała weryfikacji szacunków w zakresie planowanego do osiągnięcia w przyszłości dochodu do opodatkowania i uznała, że cała wartość aktywów będzie możliwa do odzyskania w przyszłości.

C.52. Nota 30. Otrzymane gwarancje oraz umowy gwarancji finansowej

Otrzymane gwarancje obejmują udzielone Spółce gwarancje ubezpieczeniowe oraz gwarancje bankowe związane z zabezpieczeniem dobrego wykonania umowy oraz wadium w ramach przetargu. Gwarancje te mają charakter przejściowy i związane są odpowiednio z wymogami umowy na dostawy produktów oraz wymogami postępowania przetargowego. Według przewidywań Spółki nie wystąpi konieczność uruchamiania przedmiotowych gwarancji.

Otrzymane gwarancje

Zobowiązania warunkowe	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Otrzymane gwarancje ubezpieczeniowe, w tym na:	1 417 970,79	2 240 809,79
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	1 317 970,79	2 240 809,79
- na wadium w ramach przetargu publicznego	100 000,00	0,00
Otrzymane gwarancje bankowe, w tym na:	1 523 633,47	1 543 192,38
- na zabezpieczenie dobrego wykonania kontraktu	1 351 633,47	1 513 192,38
- na wadium w ramach przetargu publicznego	172 000,00	30 000,00

Umowy gwarancji finansowej

Podmiot	Regon	Rodzaj zobowiązania	Kwota zobowiązania (PLN)	Okres poręczenia od – do
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie - zabezpieczenie spłaty wierzytelności mBank S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Senatorska 18, wynikających z Umowy kredytu z dnia 24 kwietnia 2017 r, wraz aneksem nr 1 z dnia 10 maja 2017 r.	180523400	zabezpieczenie zobowiązań – zastaw rejestrowy i zastaw finansowy na wszystkich akcjach PeP S.A.	zabezpieczenie do kwoty 142 500 000 PLN	Od 16.05.2017 r. do upływu okresu zabezpieczenia, nie później niż 24 kwietnia 2026 roku.
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Rzeszowie (poprzednio poręczenie było dla NeoTu Spółka z o.o. z siedzibą w Kielcach, której Spółka Polskie ePłatności S.A. była właścicielem 100 % udziałów.) - zabezpieczenie wierzytelności P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie („Play”) , wynikających z umowy dostawy towarów dla PeP S.A.(poprzednio NeoTu) .	9512120077	poręczenie zobowiązań z tytułu dostaw towarów	Poręczenie do kwoty 9 600 000 PLN	Dotyczy zobowiązań powstałych od 13.09.2017 roku do 30.06.2019 roku, poręczenie wygasa po upływie 12 miesięcy od daty wymagalności ostatniej faktury wystawionej w powyższym okresie przez P4 Spółka z o.o.

Zabezpieczenie dla PeP S.A. umowy kredytu z mBank S.A.

Zarząd OPTeam S.A., w celu zabezpieczenia wierzytelności mBanku wynikających z umów kredytu, które zostały zawarte przez Spółkę Polskie ePłatności z mBank S.A., w dniu 16 maja 2017 roku zawarł umowy o ustanowienie zastawów finansowych oraz zastawów rejestrowych przez OPTeam S.A. jako zastawcę na wszystkich akcjach w spółce Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie jako zastawnikiem. Zarząd Spółki zawarł następujące umowy:

1. „Umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego i zastawów finansowych na akcjach”, jako zabezpieczenie spłaty Zabezpieczonych Wierzytelności do najwyższej sumy zabezpieczenia 142 500 000 zł, na wszystkich akcjach w spółce Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. z siedzibą w Tajęcinie (KRS: 0000347131) (PeP), przez Spółkę jako zastawcę z mBank S.A. z siedzibą w Warszawie (Bank) jako zastawnikiem (Umowa Zastawów), w celu zabezpieczenia wierzytelności Banku wynikających z umowy kredytu z dnia 24 kwietnia 2017 roku, która została zawarta pomiędzy, między innymi, PeP jako pierwotnym kredytobiorcą oraz Bankiem jako organizatorem, agentem kredytu, agentem zabezpieczenia, bankiem wystawcą i pierwotnym kredytodawcą (Umowa Kredytu), na mocy której Bank udzieli PeP, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (i) kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 40.000.000 PLN (Kredyt Akwizycyjny), (ii) kredytu terminowego w maksymalnej kwocie 25.000.000 PLN (Kredyt Capex) oraz na podstawie, której Bank udostępni PeP linię gwarancyjną w maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (Linia Gwarancyjna), zmienionej aneksem nr 1 w ten sposób, że Bank udzieli PeP, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (i) Kredytu Akwizycyjnego, (ii) Kredytu Capex oraz (iii) linii wieloproduktowej w łącznej maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (trzydzieści milionów złotych), w ramach którego Bank udostępni, na warunkach określonych w Umowie Kredytu: (a) sublimit na kredyt w rachunku bankowym w maksymalnej kwocie 20.000.000 PLN (dwadzieścia milionów złotych) („Kredyt w Rachunku”) i (b) sublimit na linię gwarancyjną w maksymalnej kwocie 30.000.000 PLN (trzydzieści milionów złotych) („Linia Gwarancyjna”);
2. udzielenie na rzecz Banku pełnomocnictwa do wykonywania prawa głosu oraz innych praw niemajątkowych w związku z akcjami w PeP, w związku z Umową Zastawów;
3. poddanie się egzekucji na rzecz Banku z akcji w PeP na podstawie oświadczenia lub oświadczeń Spółki o dobrowolnym poddaniu się egzekucji, w związku z Umową Zastawów.

Poręczenie dla PeP S.A. (następcy prawnego NeoTU Sp. z o.o. w Kielcach) umowy dostawy towarów przez P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie.

W dniu 13 września 2017 roku została zawarta przez: OPTeam S.A., Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. jako Poręczycielami oraz NeoTU Sp. z o.o. z siedzibą w Kielcach jako Kupującym, oraz P4 Spółka z o.o. z siedzibą w Warszawie, jako Sprzedawcą, umowa poręczenia do kwoty 9 600 000 złotych, która stanowi zabezpieczenie terminowej i całkowitej spłaty zobowiązań Kupującego, które mogą powstać z tytułu umowy współpracy zawartej 25.10.2010 roku na czas nieokreślony pomiędzy Kupującym a Sprzedającym. Przytoczona umowa współpracy polega na dostarczaniu za wynagrodzeniem towarów Kupującemu przez Sprzedawcę.

Po dokonaniu w dniu 20 grudnia 2017 roku połączenia spółek NeoTu i PeP S.A. w drodze przeniesienia całego majątku NeoTu na PeP S.A., umowa poręczenia trwa nadal i zabezpiecza zobowiązania PeP S.A. (jako następcy prawnego NeoTu) wobec P4 Spółka z o.o. przez okres wskazany w umowie poręczenia.

W okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem oraz w 2017 roku Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A. na bieżąco wywiązywało się ze swoich zobowiązań.

Środki trwale stanowiące zabezpieczenie udzielonych Spółce kredytów obrotowych zostały opisane w punkcie C 14 nota 2.1.

C.53. Nota 30.1. Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i w okresie sprawozdawczym objętym niniejszym Sprawozdaniem OPTeam S.A. nie była stroną postępowań przed sądem lub innym organem o zobowiązania lub wierzytelności, których pojedyncza lub łączna wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych.

C.54. Nota 31. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmiotem powiązaniem Spółki OPTeam jest Spółka Polskie ePłatności S.A. Innymi podmiotami powiązanymi Spółki są członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki, oraz osoby będące bliskimi członkami rodziny tych osób.

Transakcje handlowe z jednostkami powiązanymi.

Transakcje w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku pomiędzy OPTeam S.A. a spółką Polskie ePłatności S.A.

	Przychody –sprzedaż towarów i usług	Zakup towarów i usług	Zobowiązania	Należności
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A.	3 047 465,28	42 036,47	0,00	531 996,70

Transakcje w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku pomiędzy OPTeam S.A. a spółką Polskie ePłatności S.A.

	Przychody –sprzedaż towarów i usług	Zakup towarów i usług	Zobowiązania	Należności
Centrum Rozliczeń Elektronicznych Polskie ePłatności S.A.	1 161 964,66	53 930,66	0,00	173 452,69

Transakcje handlowe z podmiotami powiązanymi osobowo

Transakcje handlowe w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku z podmiotami powiązanymi osobowo.

Wyszczególnienie	Sprzedaż usług	Zakup usług	Sprzedaż towarów	Zakup towarów	Zobowiązania	Należności
Elżbieta Jolanta Pelczar, poprzez .P. Andrzej Pelczar	0,00	38 376,00	120,54	0,00	0,00	0,00
Janusz Bober	0,00	0,00	1 348,00	0,00	0,00	0,00
Tomasz Ostrowski	358,80	0,00	633,00	0,00	0,00	0,00
Kancelaria Adwokacka W. Zaniewicz, H. Zaniewicz s.c. Rzeszów, poprzez P. W. Zaniewicz	1 131,60	0,00	1 689,01	0,00	0,00	0,00

Central Europe Trust Polska poprzez P. Piotr Kołodziejczyk	0,00	25 665,80	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem	1 490,40	64 041,80	3 790,55	0,00	0,00	0,00

Transakcje handlowe w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku z podmiotami powiązanymi osobowo.

Wyszczególnienie	Sprzedaż usług	Zakup usług	Sprzedaż towarów	Zakup towarów	Zobowiązania	Należności
Elżbieta Jolanta Pelczar	0,00	35 178,00	100,86	0,00	0,00	0,00
Kancelaria Adwokacka W. Zaniewicz, H. Zaniewicz s.c. Rzeszów (poprzez P. W. Zaniewicza)	12 258,27	0,00	7 991,31	0,00	0,00	0,00
Central Europe Trust Polska poprzez P. Piotr Kołodziejczyk	0,00	70 314,67	246,00	0,00	0,00	0,00
Razem	12 258,28	105 492,67	8 092,17	0,00	0,00	0,00

Na dzień 31.12.2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły należności jak też zobowiązania z podmiotami powiązanymi osobowo.

C.55. Nota 32. Świadczenia na rzecz kluczowego kierownictwa

Świadczenia na rzecz kluczowego kierownictwa ogółem

Wyszczególnienie	2018	2017
Wynagrodzenie wypłacone	1 783 366,40	2 237 971,20
- Zarządu	1 275 234,06	1 995 480,88
- Rady Nadzorczej	508 132,34	242 490,32
Wynagrodzenie należne	1 476 743,82	1 114 903,48
- Zarządu	1 005 234,06	835 790,58
- Rady Nadzorczej	471 509,76	279 112,90

Wynagrodzenia imiennie członków zarządu i organów nadzoru - wypłacone

Wyszczególnienie	2018	2017
A. Z tytułu pełnienia funkcji, razem wynagrodzenia - wypłacone	1 769 566,40	2 150 680,90
Zarząd OPTeam S.A.	1 261 434,06	1 908 190,58
Ostrowski Tomasz	420 000,00	245 000,00
Błahut Jacek	180 000,00	0,00
Gnojnicki Rafał	180 000,00	0,00
Radosław Bednarski	181 434,06	400 967,74
Ryszard Woźniak	300 000,00	200 000,00

Wacław Szary	0,00	912 222,84
Bogdan Niziołek	0,00	150 000,00
Rada Nadzorcza OPTeam S.A.	508 132,34	242 490,32
Janusz Bober	96 480,86	51 814,64
Andrzej Pelczar	77 184,68	34 251,68
Wiesław Zaniewicz	77 184,68	34 251,68
Marcin Lewandowski	64 320,53	30 543,08
Ryszard Woźniak	64 320,53	30 543,08
Wacław Irzeński	64 320,53	30 543,08
Piotr Kołodziejczyk	64 320,53	24 543,08
Andrzej Ziemiński	0,00	6 000,00
B. Pozostałe wynagrodzenia - Zarząd	13 800,00	87 290,30
Bogdan Niziołek	0,00	59 690,30
Radosław Bednarski	13 800,00	27 600,00
Ogółem wynagrodzenia wypłacone (A+B)	1 783 366,40	2 237 971,20

Wynagrodzenia imiennie członków zarządu i organów nadzoru - należne

Wyszczególnienie	2018	2017
A. Z tytułu pełnienia funkcji, razem wynagrodzenia - należne	1 462 943,82	1 087 303,48
Zarząd OPTeam S.A.	991 434,06	808 190,58
Ostrowski Tomasz	420 000,00	245 000,00
Błahut Jacek	180 000,00	0,00
Gnojnicki Rafał	180 000,00	0,00
Radosław Bednarski	211 434,06	400 967,74
Wacław Szary	0,00	162 222,84
Rada Nadzorcza OPTeam S.A.	471 509,76	279 112,90
Janusz Bober	89 527,20	58 768,30
Andrzej Pelczar	71 621,76	39 814,60
Wiesław Zaniewicz	71 621,76	39 814,60
Marcin Lewandowski	59 684,76	35 178,85
Ryszard Woźniak	59 684,76	35 178,85
Wacław Irzeński	59 684,76	35 178,85
Piotr Kołodziejczyk	59 684,76	29 178,85
Andrzej Ziemiński	0,00	6 000,00
B. Pozostałe wynagrodzenia - Zarząd	13 800,00	27 600,00
Radosław Bednarski	13 800,00	27 600,00
Ogółem wynagrodzenia należne (A+B)	1 476 743,82	1 114 903,48

Wprowadzony w Spółce na lata 2018-2019 Program Motywacyjny (szczegóły w pkt. C.34 Nota 12.4) dotyczy również Członków Zarządu. Ostateczna liczba warrantów subskrypcyjnych przeznaczona dla Członków Zarządu będzie uzależniona od spełnienia się warunków zapisanych w regulaminie programu oraz decyzji Rady Nadzorczej w zakresie listy uprawnionych).

C.56. Nota 33. Koszty zatrudnienia

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Koszty zatrudnienia, w tym:	13 820 345,96	13 641 281,37
Wynagrodzenia	11 401 180,67	11 152 306,33
Składki na ubezpieczenie społeczne i inne świadczenia	1 927 831,30	1 947 027,33
Odpis na ZFŚS i inne świadczenia na rzecz pracowników	491 333,99	541 947,71

Koszty zatrudnienia obejmują wynagrodzenia płatne zgodnie z warunkami zawartych umów o pracę z poszczególnymi pracownikami. Koszty ubezpieczeń społecznych obejmują obowiązkowe składki, w części dotyczącej pracodawcy, z tytułu ubezpieczenia emerytalnego, rentowego wypadkowego oraz na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Pracy. Spółka tworzy Zakładowy Fundusz Socjalny w wysokości odpisu podstawowego określonego ustawą o ZFŚS. Inne świadczenia na rzecz pracowników obejmują usługi medyczne dla pracowników i ich rodzin, koszty szkoleń pracowników, oraz koszty świadczeń wynikających z przepisów BHP.

C.57. Nota 34. Struktura zatrudnienia

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym	143	165
Zarząd	3	2
Działy produkcyjne	75	94
Działy handlowe	30	34
Działy Serwisowe	19	20
Działy Ekonomiczno-Administracyjne	16	15

C.58. Nota 35. Zysk na akcję i rozwodniony zysk na akcję

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Zysk na akcję i rozwodniony zysk na akcję		
Zysk netto za rok obrotowy (w złotych)	1 393 487,84	-5 460 043,03
Średnia ważona liczba akcji zwykłych*	7 299 666	7 299 666
Zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,19	-0,75
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych*	7 859 666	7 299 666
Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w złotych)	0,18	-0,75

* Na dzień 31.12.2018 i 31.12.2017 Spółka OPTeam posiada 334 sztuk akcji własnych, które zostały nabyte w latach ubiegłych.

W 2018 roku, Spółka nie dokonywała nowych emisji akcji, poza warunkowym podwyższeniem kapitału. Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego OPTeam S.A. na podstawie Uchwały WZA zawierającej

warunkowe podwyższenie się kapitału zakładowego Spółki o nie więcej niż 58.400,00 złotych poprzez emisję nie więcej niż 584 000 akcji zwykłych na okaziciela serii E i F o wartości nominalnej 0,10 złotych (dziesięć groszy) każda. Podjęcie uchwały w sprawie warunkowego podwyższenia jest umotywowane wprowadzeniem w Spółce Programu Motywacyjnego opartego na Warrantach Subskrypcyjnych. Opis PM zawiera punkt C.33 Nota 12.4.

W 2017 roku nie wystąpił efekt rozwodnienia zysku, Spółka nie dokonywała nowych emisji akcji.

C.59. Nota 36. Dywidendy

Wyszczególnienie	Za okres od 01.01.2018 do 31.12.2018	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017
Dywidendy wypłacone (razem)	0,00	0,00
Kwoty wypłacone w trakcie roku właścicielom spółki za 2018 rok	0,00	0,00
Dywidenda za rok zakończony 31 grudnia 2017	0,00	0,00

Emitent nie dokonywał wypłaty akcjonariuszom dywidendy w 2018 i 2017 roku.

W dniu 28 grudnia 2016 roku zaliczka na poczet dywidendy za rok obrotowy 2016 została wypłacona akcjonariuszom w kwocie 12 482 428,86 zł co stanowi 58,3% zysku netto Spółki OPTeam za 2016 rok.

Uchwałą nr 7/2017 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy OPTeam S.A. z dnia 25 maja 2017 roku w sprawie sposobu podziału zysku OPTeam S.A. za rok obrotowy 2016 przeznaczona została na wypłatę dywidendy kwota 12 482 428,86 zł, to jest w wysokości 1,71 zł. W związku z wypłatą zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy zysk netto za rok obrotowy od 01.01.2016 do 31.12.2016 r., przeznaczony do podziału pomiędzy akcjonariuszy, został już w całości wypłacony.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Spółki przedstawił Radzie Nadzorczej propozycję przeznaczenia zysku netto za 2018 rok w całości na potrzeby inwestycyjne Spółki i nie wypłacania dywidendy za 2018 rok. Ostateczną decyzję co do przeznaczenia zysku i wypłaty dywidendy podejmie Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

C.60. Nota 37. Instrumenty finansowe

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (razem)	20 697 844,12	12 254 721,88
Aktywa trwałe, w tym:	2 953 755,22	500 558,48
- należności długoterminowe	118 606,74	100 558,48
- aktywa finansowe	2 835 148,48	400 000,00
Aktywa obrotowe, w tym:	17 744 088,90	11 754 163,40
- należności z tytułu dostaw i usług	17 195 233,81	11 187 646,09
- należności pozostałe	59 735,33	183 764,22
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	489 119,76	382 753,09
Pasywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (razem)	16 022 227,92	10 277 070,40
Zobowiązania długoterminowe, w tym:	528 494,96	286 221,97
- zobowiązania finansowe	528 494,96	286 221,97
Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	15 493 732,96	9 990 848,43
- kredyty bankowe	3 747 196,98	2 451 021,28

- zobowiązania finansowe	502 464,80	263 214,92
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług	11 152 344,69	7 028 074,21
- pozostałe zobowiązania	91 726,49	248 538,02

Przeklasyfikowanie aktywów

W 2018 i 2017 roku Spółka nie dokonywała przeklasyfikowania składników aktywów finansowych wycenianych według kosztu lub zamortyzowanego kosztu na składniki wyceniane według wartości godziwej, jak również nie dokonywała przeklasyfikowania składników aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej na składniki wyceniane według kosztu lub zamortyzowanego kosztu.

Wyłączenie aktywów

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Spółka nie przekazała aktywów finansowych powodujących powstanie w przyszłości jakichkolwiek ryzyk lub korzyści skutkujących powstaniem zobowiązania lub kosztu.

Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenie zobowiązań

Spółka w 2014 roku utworzyła lokatę bankową na rachunku oprocentowanym, stanowiącą zabezpieczenie zobowiązań, umowa i jej zabezpieczenie jest kontynuowana w 2018 roku na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Aktywa finansowe ustanowione jako zabezpieczenie zobowiązań OPTeam S.A. na dzień 31 grudnia 2018 r.

Umowa	Zabezpieczenia na aktywach finansowych
Państwowy Zakład Ubezpieczeń S.A. w Warszawie, Umowa zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/162/04-131 z dnia 17.11.2004 roku wraz aneksami, ostatni aneks nr 17 z dnia 25.03.2019 roku. – limit zaangażowania 3 500 000 zł.	Zabezpieczenie spłaty ewentualnych roszczeń PZU S.A. wobec OPTeam S.A. stanowi blokada środków na rachunku bankowym w wysokości 400 000 zł wraz z pełnomocnictwem dla PZU S.A. do dysponowania rachunkiem bankowym. Blokada będzie obowiązywać do czasu całkowitej spłaty wierzytelności wraz z odsetkami, opłatami i innymi kosztami.

Zabezpieczenia aktywów lub aktywów niefinansowych ustanowione na rzecz Spółki

Na rzecz Spółki nie ustanowiono zabezpieczenia składników aktywów finansowych lub niefinansowych, dla których Spółka była uprawniona do sprzedaży zabezpieczenia lub obciążenia innym zastawem w przypadku realizacji wszelkich obowiązków przez właścicieli przedmiotów zabezpieczenia.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych w ocenie Zarządu nie różni się znacząco od ich wartości księgowych wykazanych w bilansie. Spółka nie zastosowała wartości godziwej do wyceny pozycji aktywów i pasywów, w związku z tym wymogi MSSF 13 w zakresie klasyfikacji wyceny wartości godziwej i ujawnień z tym związanych nie mają zastosowania.

Przychody i koszty z tytułu odsetek dotyczące instrumentów finansowych:

Przychody odsetkowe	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Odsetki bankowe	6 727,84	58 736,29
Odsetki od kontrahentów	11 634,43	56 271,17

Razem	18 362,27	115 007,46
- w tym od aktywów, które utraciły wartość	0,00	0,00

Koszty odsetkowe	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Odsetki z tytułu kredytów	123 385,57	85 812,57
Odsetki z tytułu leasingu finansowego	20 708,52	31 056,63
Pozostałe odsetki	812,04	19 732,98
Razem	144 906,13	136 602,18

Strata z tytułu utraty wartości wg kategorii instrumentów finansowych

Strata z tytułu utraty wartości wg kategorii instrumentów finansowych	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	184 639,50	418 059,47
Zobowiązania finansowe	0,00	0,00
Razem	184 639,50	418 059,47

C.61. Nota 38. Ryzyko kredytowe kontrahentów

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań, co narazi Spółkę na straty finansowe. Spółka stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami sprawdzonej wiarygodności kredytowej. Kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzone przez Zarząd.

Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Nie występuje także koncentracja ryzyka związana z faktem istnienia jednego bądź grupy powiązanych odbiorców, w zakresie której, Spółka uzyskiwałaby przychody przekraczające 10 % ogólnej kwoty przychodów ze sprzedaży, za wyjątkiem przychodów ze sprzedaży do jednego nabywcy, do którego w okresie dwunastu miesięcy 2018 roku zrealizowała dostawy sprzętu i usług informatycznych w wysokości 10,4 % przychodów ze sprzedaży ogółem. W okresie dwunastu miesięcy 2017 roku Spółka zrealizowała do jednego nabywcy dostawy sprzętu informatycznego w wysokości 23,1% przychodów ze sprzedaży ogółem.

Ryzyko kredytowe ograniczane jest przez Spółkę poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z podmiotami o dobrej zdolności kredytowej, z którymi współpraca poprzedzona jest wewnętrznymi procedurami wstępnej weryfikacji. Ryzyko identyfikowane jest każdorazowo, przy zawieraniu umowy z klientem oraz później podczas rozliczania płatności.

Środkiem kontroli ryzyka jest bieżące monitorowanie terminowości przelewów, stanów należności oraz w razie potrzeby, upomnienie się o należną zapłatę lub przekazywanie należności do windykacji przez kancelarię prawną.

Spółka zbudowała model służący oszacowaniu oczekiwanych strat z portfela należności oraz aktywów z tytułu umów. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu. Dla udzielonych pożyczek Spółka uznaje, że mają one niskie ryzyko kredytowe, jeżeli nie są przeterminowane na dzień oceny, a pożyczkobiorca potwierdził saldo wierzytelności.

Odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych z należności oraz aktywów z tytułu umów narażonych na ryzyko kredytowe zostały szczegółowo omówione w notach B.12., C.23.Nota 9

Odpisy aktualizujące aktywa finansowe dotyczą należności oraz aktywów z tytułu umówi wynoszą na dzień 31 grudnia 2018 roku 3 041 336,18 zł, na 31 grudnia 2017 roku 2 774 385,49 zł.

Z tytułu posiadanych przez Spółkę innych aktywów finansowych nie zostały poczynione na jej rzecz żadne istotne zabezpieczenia.

C.62. Nota 39. Ryzyko związane z płynnością

Spółka zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wielkość kapitału rezerwowego, wykorzystując oferty usług bankowych, korzystając z dofinansowania z programów unijnych, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz analizując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych 2018

Wyszczególnienie	Do 1 roku	Od 1 roku do 3 lat	Od 4 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nota 18	11 149 976,90	2 367,79	0,00	0,00	11 152 344,69
Kredyty i pożyczki - nota 17	3 747 196,98	0,00	0,00	0,00	3 747 196,98
Pozostałe zobowiązania – nota 18	91 726,49	0,00	0,00	0,00	91 726,49
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego – nota 19	511 400,49	562 308,19	0,00	0,00	1 073 708,68
Razem	15 500 300,86	564 675,98	0,00	0,00	16 064 976,84

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych 2017

Wyszczególnienie	Do 1 roku	Od 1 roku do 3 lat	Od 4 do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług – nota 18	7 026 232,51	1 841,70	0,00	0,00	7 028 074,21
Kredyty i pożyczki – Nota 17	2 451 021,28	0,00	0,00	0,00	2 451 021,28
Pozostałe zobowiązania – nota 18	248 538,02	0,00	0,00	0,00	548 538,02
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego – nota 19	263 214,92	286 221,97	0,00	0,00	549 436,89
Razem	9 989 006,73	288 063,67	0,00	0,00	10 577 070,40

C.63. Nota 41. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych wiąże się przede wszystkim z zobowiązaniami z tytułu kredytów oraz środkami pieniężnymi ich ekwiwalentami. Spółka posiada umowy o kredyt obrotowy oparte na zmiennej stopie WIBOR 1M lub ON WIBOR. Warunki i terminy udzielenia kredytów w ramach zawartych umów opisane zostały w pkt.C.46 nota nr 17. niniejszej informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego. Zarówno w 2018 jak i w 2017 roku ryzyko stóp procentowych nie było istotne dla Spółki.

Lokata na kwotę 400 000 zł oprocentowana jest w stałej stopie procentowej. Udzielone przez Spółkę pożyczki są nieoprocentowane. Spółka posiada także zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego, jednakże ich charakter powoduje, że tą pozycję można traktować jako pozycję o oprocentowaniu stałym.

Analiza wrażliwości – ryzyko stopy procentowej

W przypadku konieczności zawarcia umów kredytowych opartych o zmienną stopę procentową, Spółka nie posiada strategii zabezpieczenia tego ryzyka. Zadłużenie Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku z tytułu kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej wyniosło 3 747 196,98 zł, a na koniec 2017 roku 2 451 021,28 zł

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ zmiany stopy bazowej kredytu (WIBOR 1M, ON WOBOR) na koszty odsetkowe poniesione w 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2018	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		- 1.0 p.p. PLN	+ 1.0 p.p. PLN
Kredyty oparte na zmiennej stopie procentowej WIBOR	PLN		
Oprocentowane kredyty bankowe	3 747 196,98	37 472,00	- 37 472,00

C.64. Nota 42. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ten typ ryzyka poprzez zawierane transakcje sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta funkcjonalna. Spółka stara się zawierać umowy z klientami w walucie polskiej, aby uniknąć narażenia na ryzyko związane z fluktuacjami kursów walut obcych w stosunku do złotego.

W latach 2018 i 2017 udział transakcji sprzedaży wyrażonych w walutach obcych wynosił odpowiednio 0,38% i 2,29%. Jednocześnie zakupy ponoszone w walutach obcych wyniosły w poszczególnych latach odpowiednio 4,18% i 1,01% kosztów operacyjnych Spółki. W zakresie ryzyka walutowego Spółka incydentalnie stosuje zabezpieczenia poprzez zawieranie kontraktów forward. Różnice kursowe dotyczące całej działalności ujmowane są jako przychody i koszty finansowe. Ze względu na niewielki zakres transakcji w walutach obcych ryzyko walutowe nie jest znaczące.

Wartość bilansowa aktywów oraz zobowiązań finansowych Spółki w walutach obcych na dzień bilansowy dotyczy należności i zobowiązań z tytułu dostaw i usług. Wartości te w PLN przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Zobowiązania		Aktywa	
	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2017 r.
Waluta EURO	81 658,89	65 214,61	1 718 118,41	1 799 193,96
Waluta USD	1 746 237,82	394 387,18	306 004,58	10 827,43
Razem	1 827 896,71	459 601,79	2 024 122,99	1 810 021,39

Analiza wrażliwości – ryzyko walutowe

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do EUR o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 163 646 zł. Tym samym osłabienie kursu PLN do EUR o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku finansowego Spółki o 163 646 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		- 10%	+ 10%
EUR	PLN		
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne	20 166,10	- 2 017,00	2 017,00

Należności z tytułu dostaw i usług	1 697 952,31	- 169 795,00	169 795,00
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	81 658,89	8 166,00	- 8 166,00
Per saldo		- 163 646,00	163 646,00

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do USD o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 144 024 zł. Tym samym osłabienie kursu PLN do USD o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku finansowego Spółki o 144 024 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		- 10%	+ 10%
USD	PLN		
Aktywa finansowe			
Środki pieniężne	142 851,46	- 14 285,00	14 285,00
Należności z tytułu dostaw i usług	163 153,12	- 16 315,00	16 315,00
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 746 237,82	174 624,00	- 174 624,00
Per saldo		- 144 024,00	144 024,00

Metody przyjęte przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości

Wartości procentowe, względem których przeprowadzona została analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych mogących mieć wpływ na wynik Spółki wynoszą +/- 10%. Analiza wrażliwości zakłada powiększenie lub pomniejszenie kursu walutowego z dnia bilansowego o ten procent.

Ryzyko stopy procentowej analizowane jest przy wartościach +/- 1 p.p.

C.65. Nota 43. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym, do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy, tj. do dnia 29 kwietnia 2019 roku nie wystąpiły zdarzenia, które nie zostały a powinny być ujęte w księgach rachunkowych roku obrotowego i niniejszym sprawozdaniu finansowym.

C.66. Nota 44. Informacje na temat umów z podmiotem uprawnionym do badania

Wyszczególnienie	od 01.01.2018 do 31.12.2018	od 01.01.2017 do 31.12.2017
Wynagrodzenie należne za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego i przegląd półrocznego sprawozdania	41 500,00	41 500,00
Pozostałe usługi	0,00	0,00
Razem	41 500,00	41 500,00

Zgodnie ze statutem OPTeam S.A. Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 28 czerwca 2017 roku dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki OPTeam S.A. za 2017 rok oraz do przeglądu sprawozdania za pierwsze półrocze 2017 roku. Wybrany audytorem jest firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą 61-131 Poznań, ul. Abpa Antoniego Baraniaka 88E, wpisana na listę Krajowej Rady Biegłych Rewidentów pod nr 4055. Uchwałą z dnia 10 lipca 2017 roku, Rada Nadzorcza OPTeam dokonała wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego Spółki OPTeam S.A. za 2018 rok oraz do przeglądu sprawozdania za pierwsze półrocze 2018 roku. Wybrany audytorem jest firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą w Poznaniu.

Zarząd OPTeam S.A. oświadcza, że firma Grant Thornton Polska sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą w Poznaniu, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego za 2018 rok, został wybrany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, ponadto podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący przeglądu, spełniają warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

C.67. Nota 45. Informacje o charakterze i celu gospodarczym zawartych przez jednostkę umów nieuwzględnionych w bilansie w zakresie niezbędnym do oceny ich wpływu na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki

OPTeam S.A. nie zawarła umów nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym za okres 2018 roku oraz za okres porównywalny.

C.68. Nota 46. Informacje o istotnych transakcjach (wraz z ich kwotami) zawartych przez jednostkę na innych warunkach niż rynkowe ze stronami powiązanymi, przez które rozumie się jednostki powiązane

Spółka nie zawarła transakcji ze stronami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe. Transakcje ze stronami powiązanymi zostały opisane w nocie C. 55 i C.56.

C.69. Nota 47. Korekta wyników z lat ubiegłych i zmiana prezentacji

W sprawozdaniu finansowym za okres 2018 roku dokonano zmian zasad rachunkowości wynikających ze zmian standardów i interpretacji obowiązujących od dnia 1 stycznia 2018 roku, które zostały opisane w nocie A.12. Nie dokonano korekt błędów.

C.70. Nota 48. Ocena czynników nietypowych i zdarzeń mających wpływ na wynik działalności za rok obrotowy z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku i w okresie objętym niniejszym Sprawozdaniem finansowym nie wystąpiły w sprawozdaniu OPTeam S.A. pozycje nietypowe ze względu na jej wielkość i częstotliwość za wyjątkiem przychodów finansowych w kwocie 2 047 239,49 zł. Jest to zysk ze zbycia akcji Spółki Polskie ePłatności objętych uprzednio przez OPTeam w celu ich dalszej odsprzedaży na podstawie zawartych umów inwestycyjnych.

C.71. Zatwierdzenie do publikacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd OPTeam S.A. w dniu 29 kwietnia 2019 r.

Zarząd:

Tomasz Ostrowski Prezes Zarządu

Jacek Błahut Wiceprezes Zarządu

Rafał Gnojnicki Wiceprezes Zarządu

Osoba odpowiedzialna za sporządzenie sprawozdania finansowego

Dobrosława Rączka Dyrektor Finansowy –
Główny Księgowy